

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Årsredovisning 2021

Länsstyrelsen – en samlade kraft

Sverige är indelat i 21 län och varje län har en länsstyrelse och en landshövding. Länsstyrelsen är regeringens ombud i länet och ska både förverkliga den nationella politiken och samtidigt ta hänsyn till regionala förhållanden och förutsättningar. Länsstyrelsen är alltså en viktig länk mellan länets kommuner och dess invånare å ena sidan och regeringen, riksdagen och de centrala myndigheterna å den andra sidan.

Innehållsförteckning

Landshövdingen har ordet	4
Om årsredovisningen	5
Årsredovisningens kapitelindelning.....	5
Om resultatredovisningen	5
Om Länsstyrelsen	7
Om våra uppgifter, uppdrag och mål.....	7
Strategisk styrning och planering.....	7
Organisation.....	8
Länsstyrelsegemensamma stödverksamheter.....	9
Resultatredovisning	12
Myndighetsövergripande redovisning	12
Redovisning av verksamhetsområden	25
Övrig förvaltning och trafikföreskrifter	26
Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor.....	30
Regional tillväxt och infrastrukturplanering	35
Hållbar samhällsplanering och boende.....	39
Energj och klimat.....	46
Kulturmiljö	51
Samhällsskydd och beredskap	56
Naturvård och miljöskydd.....	62
Areella näringar.....	75
Folkhälsa, jämställdhet, integration m.m.....	82
Övrig redovisning	90
Året i siffror.....	96
Finansiell redovisning	113
Resultaträkning	113
Balansräkning	114
Anslagsredovisning.....	116
Tilläggsupplysningar och noter	118
Landshövdingens underskrift av årsredovisningen	140
Bilagor	141

Landshövdingen har ordet

2021 blev ytterligare ett år som i hög grad präglades av covid-19, både för samhället i stort och för Länsstyrelsen Västra Götaland. Strax före sommaren hade merparten av befolkningen vaccinerat sig, vilket ledde till färre sjuka och minskad belastning på sjukvården. Tyvärr ökade smittan på nytt under senhösten med stigande smittotal mot slutet av året.

Men 2021 har för vår del trots allt inte bara handlat om pandemin. För att bara göra några nedslag har vi fastställt en regional dricksvattenförsörjningsplan, vi har tagit fram planeringsunderlag för grön infrastruktur, genomfört samråd inför prövning av vattenkraft mot moderna miljövillkor, deltagit i samråd kring havsbaserade vindkraftparker, reviderat åtgärdsprogrammet för miljömålen och deltagit i framtagandet av ett regionalt skogsprogram för Västra Götaland. Länsstyrelsen hanterar frågor inom många olika områden och väger av olika intressen, en inte alltid enkel uppgift som kräver vår samlade kompetens.

Vi har också bidragit till 400-årsfirandena av Göteborg och Borås och vi har uppmärksammat 100-årsjubileet för demokratin i Sverige; Länsstyrelsen har bland annat stått värd för demokratistugan, arrangerat MR-dagarna med demokratitema samt tagit emot riksdagens andre vice talman för studiebesök hos verksamheter som arbetar för stärkt demokrati.

Avseende tillståndet i länet visar den årliga miljömålsbedömningen tyvärr att utvecklingen i flera avseenden går åt fel håll för den miljömässiga hållbarheten. Även inom den sociala dimensionen finns stora utmaningar i länet. Länsstyrelsens omvärldsanalys för 2021 framhåller bland annat att det över tid har skett en ökande socioekonomisk polarisering mellan olika befolkningsgrupper samt att klyftorna har ökat mellan och inom länets kommuner. Glädjande nog har emellertid den ekonomiska tillväxten i Västra Götaland återhämtat sig starkt och arbetslösheten har sjunkit till pre-pandemiska nivåer, även om det kommit nya oroande signaler i slutet av året.

Slutligen vill jag rikta ett varmt tack till alla medarbetare för året som har gått, inte minst till er som har jobbat med våra pandemirelaterade regeringsuppdrag. Ni har löst dem på ett utmärkt sätt som har stärkt bilden av länsstyrelserna externt. Jag vill också passa på att återigen tacka Anders Danielsson för hans fyra år som landshövding i Västra Götaland.

Lisbeth Schultze

Tf. landshövding

Om årsredovisningen

Syftet med detta avsnitt är att informera om årsredovisningens upplägg och disposition samt att beskriva de huvudsakliga begrepp, mät- och värderingsmetoder som vi använder. Redovisningsprinciper avseende finansiella delar, tabeller och ärendestatistik redovisas under rubriken Tilläggsupplysningar och noter i avsnittet Finansiell redovisning.

Årsredovisningens kapitelindelning

Länsstyrelsens årsredovisning är uppbyggd för att motsvara kraven i förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB). Den består av delarna:

- Landshövdingen har ordet
- Om årsredovisningen
- Om Länsstyrelsen
- Resultatredovisning
- Finansiell redovisning
- Landshövdingens underskrift av årsredovisningen
- Bilagor

Avsnittet ”Om Länsstyrelsen” beskriver länsstyrelsens övergripande uppgift, hur vi arbetar med den strategiska styrningen, verksamhets- och organisationsutveckling samt de länsstyrelsegemensamma stödverksamheterna. Resultatredovisningen innehåller bland annat en myndighetsövergripande redovisning och en redovisning per verksamhetsområde, som utgår från den länsstyrelsegemensamma verksamhets- och ärendestrukturen (VÄS). Den finansiella redovisningen innehåller resultaträkning, balansräkning, anslagsredovisningen samt tilläggsupplysningar och noter.

Bilaga A-C beskriver vilka paragrafer i Förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion, regleringsbrevsuppdrag och övriga uppdrag som ingår i resultatredovisningen samt var i årsredovisningen de redovisas. Bilaga D tydliggör vilka regleringsbrevsuppdrag som redovisas i särskild ordning.

Om resultatredovisningen

Redovisningen per verksamhetsområde inleds med en tabell med instruktionsuppgifter, regleringsbrevsuppdrag eller andra återrapporteringsgrunder som redovisas i avsnittet. Därefter följer en redogörelse för verksamhetsområdets uppgifter, uppdrag och mål samt en beskrivning av hur vi genomför verksamheten. Vi redovisar resultatet genom att beskriva prestationer och effekter för att slutligen göra en bedömning av resultatet, bland annat med stöd av indikatorer. Avsnittet innehåller även en tabell med verksamheten i siffror som visar årsarbetskrafter, viss ärendestatistik och uppgifter om kostnader, finansiering och transfereringar.

Förklaring av begrepp

Nedan förklarar och definierar vi några av de begrepp som vi använder oss av i resultatredovisningen.

Uppgifter: utgår i regel från förordningar, till största delen från det som står i Förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion.

Uppdrag: utgår till största delen från tidsatta uppdrag som regeringen angett i regleringsbrevet eller i något annat beslut.

Länsstyrelsens verksamhet styrs av att vi i utförandet av våra uppgifter och uppdrag ska bidra till att nationella och mer övergripande mål får genomslag i länet och där länsstyrelsens insatser som enskild myndighet i olika grad påverkar måluppfyllelsen. Dessa mål kan alltså vara olika verksamhetsnära, dvs de kan ha varierande koppling till de egna arbetsinsatserna.

I enlighet med Ekonomistyrningsverkets föreskrifter till 3 kap. 1 § Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) har länsstyrelsen tagit fram resultatindikatorer som ska användas som stöd för bedömningar av måluppfyllelsen och resultaten inom respektive verksamhetsområde. Indikatorer är mått som används i bedömning av måluppfyllelse. En indikator mäter i regel en avgränsad del av ett mål. Under året har ett särskilt uppdrag genomförts som syftar till att ta fram länsstyrelsegemensamma indikatorer. I uppdraget att ta fram gemensamma indikatorer har fokus legat på prestationer/leveranser och sådana effekter i länet som till relativt hög grad beror på länsstyrelsens eget arbete. Vi har också fokuserat på att välja ut eller ta fram relativt få och relevanta indikatorer.

Det finns flera områden i resultatredovisningen som Länsstyrelsen inte redovisar indikatorer för. Skälen till det är bland annat:

- svårigheter inom vissa områden att definiera relevanta indikatorer som påvisar eller indikerar en resultatutveckling utifrån uppdraget
- att tid och/eller kostnad för att ta fram underlaget till resultatindikatorn är för stor, eller
- att länsstyrelserna i vissa fall kan behöva samordna sig och komma överens om vilka indikatorer som bör följas över tid.

Resultatbedömningen är den samlade bedömningen av resultatet av myndighetens insatser inom verksamheten, i förhållande till verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål.

Grunder för bedömningar

För varje verksamhetsområde bedöms resultatet av genomförda insatser i förhållande till verksamhetsområdets uppgifter, uppdrag och mål. Bedömningarna motiveras med stöd av indikatorer och övriga resultatbeskrivningar. De bedömningsnivåer som vi använder är:

- **Otillfredsställande:** Resultaten når inte upp till målen eller endast i begränsad omfattning når de uppsatta målen.
- **Utvecklingsbehov:** Resultaten når delvis upp till de uppsatta målen men inte i tillräcklig omfattning.
- **Gott:** Resultaten i all väsentlighet uppnår de uppsatta målen.
- **Utmärkt:** Resultaten i alla delar uppnår de uppsatta målen med god marginal.

Resultatbedömningen kan även innehålla en bedömning av trend och riktning i ett regionalt perspektiv.

Om Länsstyrelsen

I Förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion (länsstyrelseinstruktionen) anges att i varje län finns en länsstyrelse som ansvarar för den statliga förvaltningen i länet, i den utsträckning inte någon annan myndighet har ansvaret för särskilda förvaltningsuppgifter.

Om våra uppgifter, uppdrag och mål

Länsstyrelseinstruktionen anger övergripande inom vilka områden länsstyrelsen har uppgifter och hur länsstyrelsen ska styras och organiseras. Länsstyrelsernas uppdrag ges via lag av riksdagen och via förordning eller beslut av regeringen, främst i vårt regleringsbrev. Även EU:s direktiv och förordningar styr länsstyrelsernas verksamhet.

Länsstyrelsen arbetar för det hållbara samhället. Utifrån de tre dimensionerna social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet arbetar vi för en hållbar utveckling i länet. Vi ansvarar för att beslut från riksdagen och regeringen får regionalt genomslag och vi samordnar den statliga verksamheten. Vi ska tillvarata såväl individens som samhällets intressen i utvecklingen av länet. Vi bedriver verksamhet inom flera olika samhällsområden och vi ska vara en kunskapsorganisation som har förmågan att arbeta tvärsektorielt i många frågor.

Det saknas ett riksdagsbundet mål för länsstyrelserna. Övergripande ska dock länsstyrelserna verka för att nationella mål ska få genomslag i länen, samtidigt som hänsyn tas till regionala förhållanden och förutsättningar. Detta omfattar samtliga län, oavsett ansvars- och uppgiftsfördelning mellan staten, kommunerna och regionerna. I redovisningen av respektive verksamhetsområde knyter vi an till relevanta nationella och regionala mål som uppgifterna och uppdragen ska bidra till att uppnå. Resultaten vi redovisar kan bestå av såväl prestationer som effekter på kort, medellång eller lång sikt.

Strategisk styrning och planering

Till stöd i arbetet med att strategiskt och långsiktigt leda, styra och utveckla verksamheten på Länsstyrelsen i Västra Götaland, har vi styrdokumentet ”Vår ledning och styrning”. I dokumentet beskrivs de övergripande strukturerna och systematiken för styrningen på Länsstyrelsen. Våra fem strategiska mål är utgångspunkten i vår verksamhetsplanering och till de strategiska målen finns 16 gemensamma delmål knutna. De strategiska målen är formulerade för att spegla ett regionalt och nationellt såväl som globalt perspektiv på vår verksamhet och vårt uppdrag. Målen styr verksamheten mot vår vision om ett hållbart samhälle. Utifrån målen verksamhetsplanerar myndighetens avdelningar genom att ta fram aktiviteter. Förutom mål och uppdrag innehåller myndighetens verksamhetsplan även riskhantering, utvecklingsplan samt ekonomiska förutsättningar.

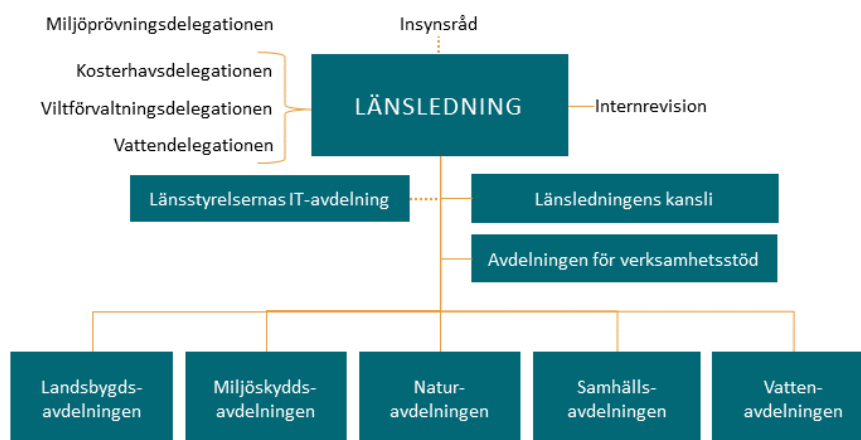
Omvärldsbevakning

Vi har utvecklat vårt arbete med omvärldsbevakning och omvärldsanalys. Genom att följa händelser som är betydelsefulla för länet kan vi skaffa oss en bättre kunskap, beredskap och förståelse för hur vi ska lyckas med våra uppdrag. Omvärldsbevakningen presenteras i månatliga rapporter till ledningsgruppen och i Länsstyrelsens årliga omvärldsanalys. Omvärldsanalysen innehåller trender, analyser och bedömningar om tillståndet i Västra Götaland.

Intern styrning och kontroll

Intern styrning och kontroll är en integrerad del av myndighetens styrning och i år har vi arbetat med att utveckla riskhanteringen. Vi har fastställt 14 myndighetsgemensamma risker inom nio riskområden. Kontrollplanen för riskerna finns som en bilaga till vår verksamhetsplan med tydligt utpekat ansvar för både risker och kontrollmoment/åtgärder. Risker och kontrollplan följs upp regelbundet, och mer frekvent än tidigare, på myndighetens ledningsgrupp och i tertialrapporteringar.

Organisation

Länsstyrelsens organisation 2021-12-31

Länsstyrelsegemensamma stödverksamheter

Ett antal av Länsstyrelsens stödverksamheter har inordnats i nationella funktioner med hemvist vid en länsstyrelse. Dessa är

- Länsstyrelsernas gemensamma IT-avdelning
- Samordning löneservice
- Telefonistorganisation
- Ekonomiadministration
- Dataskydd och informationssäkerhet
- Gemensamma kansliet
- Förvaltnings- och utvecklingsportfölj

Länsstyrelsernas gemensamma IT-avdelning

Funktionen har till uppgift att försörja samtliga länsstyrelser med IT. Former och inriktning samt ansvarsfördelning inom ramen för samverkan regleras via den gemensamma överenskommelsen. Vårdlän för IT-avdelningen är Länsstyrelsen i Västra Götaland.

Samordnad löneservice

Funktionens uppdrag är att hantera löner för 22 myndigheter, 21 länsstyrelser samt Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, MUCF. Tillfälligt hanterar Löneservice även lönerna för Brottförebyggande rådet, Brå. Den övergripande inriktningen för Löneservice är att bedriva verksamheten med balans mellan kostnadseffektivitet, kvalitet och god service. Vårdlän för funktionen Löneservice är Länsstyrelsen i Kronobergs län.

Telefonistorganisation

Funktionens uppdrag är att hantera samtal för 20 länsstyrelser och vidarebefordra samtalen till rätt person i rätt län. Den övergripande inriktningen för Telefonistorganisationen är att bedriva verksamheten med balans mellan kostnadseffektivitet, kvalitet och god service. Vårdlän för Telefonistorganisationen är Länsstyrelsen i Kronobergs län.

Ekonomiadministration (LstEA)

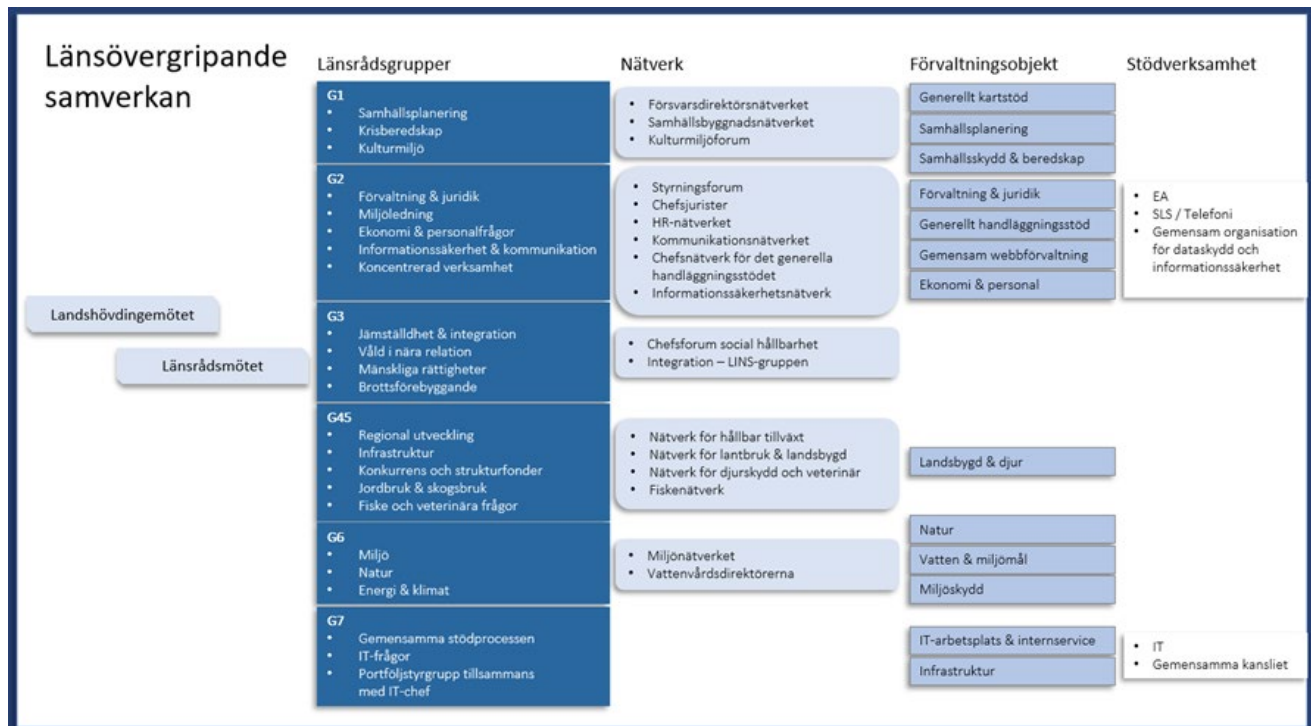
LstEA har i uppdrag att effektivisera och samordna ekonomiadministration och redovisningsmodell så att länsstyrelsernas ekonomiska information är enhetlig, jämförbar och rättvisande. LstEA äger länsstyrelsernas redovisningsmodell.

Dataskydd och informationssäkerhet

Funktionens uppdrag är att främja en god dataskyddskultur och informationssäkerhet både i det nationella perspektivet och inom varje länsstyrelse. Genom gemensam IT, gemensamma system och identiska uppdrag behöver de 21 länsstyrelserna hantera och lösa dessa frågor på samma sätt. I funktionen ingår befattningen dataskyddsombud, som är obligatorisk enligt förordningen. Vårdlän för funktionen för Dataskydd och informationssäkerhet är Länsstyrelsen i Stockholm.

Gemensamma kansliet

Gemensamma kansliets ska i sitt övergripande uppdrag skapa förutsättningar för gemensam utveckling- och förvaltning och inom området stärka och effektivisera samarbetet. Detta genom att på länsrådets uppdrag arbeta med länsstyrelsegemensamma strukturer och styrning av utveckling och förvaltning. Vårdlän för det gemensamma kansliet är Länsstyrelsen i Västmanland.

Figur: Länsövergripande samverkan

För att kunna hantera länsstyrelsernas bredd av verksamhetsområden har länsråden delat in sig i 6 länsrådsgroup och i respektive länsrådsgroup deltar 5-7 länsråd. Varje länsrådsgroup har ett antal nätverk knutna till sig vilka arbetar operativt på uppdrag från länsrådsgroupen. Alla nätverk har representation från samtliga 21 länsstyrelser.

Förvaltnings- och utvecklingsportfölj

För att åstadkomma en effektiv samverkan har länsstyrelserna sedan 2015 en etablerad portföljstyrning av sin utveckling och förvaltning. På en aggregerad nivå styrs den gemensamma utvecklings- respektive förvaltningsportföljen genom att planering, uppföljning och beredning m.m. sker hos Gemensamma kansliet som också utgör en portföljhanteringsfunktion. Beslut fattas därefter av länsrådsgroup 7 som tillsammans med IT-chef utgör portföljstyrgrupp.

Förvaltningsportföljen har en förvaltningsmodell och 13 etablerade förvaltningsobjekt. Varje objekt styrs, inom ramen för sitt mandat, av en objektstyrgrupp med objektägare från såväl verksamheten som IT-avdelningen. Objekten är knutna till den länsrådsgroup som ansvarar för verksamhetsområdet och har även koppling till ett eller flera av länsrådsgroupens nätverk.

Utvecklingsportföljens utvecklingsinsatser kopplas till en gemensam digital strategi samt en gemensam målkarta som bland annat omfattar nedanstående strategiska mål.

- Kontakten med länsstyrelserna är enkel och effektiv
- Länsstyrelserna främjar samarbete och innovation
- Länsstyrelsernas gemensamma förvaltning och utveckling är effektiv
- Förtroendet för länsstyrelserna är stort

Därutöver har länsstyrelserna alltid ett antal initiativ som måste genomföras utifrån beroenden till sektorsmyndigheters uppdrag. För 2021 är det exempelvis Samtjänst vattenbruk tillsammans med Tillväxtverket samt uppdrag samordnade av DIGG såsom Single Digital Gateway. I övrigt anpassas innehållet i de båda portföljerna utifrån verksamheternas behov.

Resultatredovisning

Länsstyrelsens resultatredovisning är indelad i fyra avsnitt: myndighetsövergripande redovisning, redovisning per verksamhetsområde, övrig redovisning och året i siffror.

Myndighetsövergripande redovisning

I det här avsnittet redovisar vi resultat av verksamhet som berör flera verksamhetsområden eller som inte kan placeras i ett enskilt verksamhetsområde.

Verksamhetsöversikt

Nyckeltal: Verksamhetsöversikt	År 2021	År 2020	År 2019
Antal årsarbetskrafter totalt	915,6	832,6	764,0
Antal årsarbetskrafter kvinnor	541,6	491,7	457,2
Antal årsarbetskrafter män	374,0	340,9	306,9
Antal ärenden, inkomna och upprättade	96 518	98 165	89 882
Antal beslutade ärenden	99 695	104 436	93 416
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	4 409	7 066	7 756
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	1 176 821	1 071 456	991 832
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	356 858	850 571	498 494

Kommentar till tabellen nyckeltal Verksamhetsöversikt

Både årsarbetskrafter och verksamhetskostnaden ökar i jämförelse med föregående år. En orsak till det är de pandemirelaterade uppdrag Länsstyrelsen har, såsom arbetet med omsättningsstöd, lokalhyresstöd samt tillsyn enligt den tillfälliga covid-19-lagen och tillhörande föreskrifter. Tillkommande medel för skyddade områden har också inneburit att mer arbete har kunnat genomföras, vilket också bidrar till ökningen av såväl årsarbetskrafter som verksamhetskostnader.

Ärendebalansen avseende ej beslutade ärenden äldre än två år har minskat tack vare särskilda insatser inom jordbrukarstöd (läs vidare i avsnittet Areella näringar).

Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen minskar i förhållande till 2020. Minskningen finns inom verksamheten lönegaranti och beror framför allt på att antalet konkurser och rekonstruktioner inte varit lika många som i det initiala skedet av pandemin under 2020 (läs vidare om lönegaranti i avsnittet Övrig förvaltning och trafikföreskrifter).

Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030

Mot bakgrund av regleringsbrevsuppdrag 1E1 återrapporteras här Länsstyrelsens verksamhet med utgångspunkt i uppgifterna enligt 2§ länsstyrelseinstruktionen.

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
2§ p1 Verka för att nationella mål får genomslag	Länsstyrelseinstruktion
2§ p2 Arbeta sektorsövergripande och samordna olika samhällsintressen och statliga insatser	Länsstyrelseinstruktion
2§ p3 Följa tillståndet i länet	Länsstyrelseinstruktion
2§ p4 Främja samverkan	Länsstyrelseinstruktion
2§ p5 Ansvara för angivna tillsynsuppgifter	Länsstyrelseinstruktion
1A1 Agenda 2030	Regleringsbrev
1E1 Struktur för återrapportering enligt 2 § förordningen med länsstyrelseinstruktion	Regleringsbrev

Nationella mål, 2§ p1

Strategisk inriktning

Länsstyrelsen arbetar strategiskt och tvärgående med utgångspunkt i fem strategiska mål, med tillhörande delmål. De strategiska målen är långsiktiga och har utformats med hänsyn till regionala förhållanden. Målen är vårt sätt att omsätta nationella mål och Agenda 2030 i den interna styrningen. De strategiska målen beskriver ett önskat framtida tillstånd och ska styra verksamheten mot ett hållbart samhälle. Ytterligare ett syfte är att utveckla vår förmåga att identifiera och hantera målkonflikter, för ökad kvalitet och effektivitet vid handläggning och bedömning. Inom ramen för målarbetet har vi pekat ut ett antal prioriterade områden som är av strategisk betydelse och behöver hanteras tvärgående i organisationen. Exempel på sådana områden är livsmedelsförsörjning, elförsörjning och samrådsprocesser. Områdena svarar mot stora samhällsutmaningar och präglas inte sällan av målkonflikter.

Organisering och arbetssätt

Vi arbetar också utifrån ett tvärgående helhetsperspektiv i såväl organisation som arbetsformer. Sedan flera år finns ”tvärgrupper” som bemannas av medarbetare från olika avdelningar och enheter på Länsstyrelsen. ”Tvärgrupp Miljömål” samordnar vårt interna arbete i miljömåls-, energi- och klimatuppdragen samt Agenda 2030. Inom målet för ”Begränsad klimatpåverkan” finns exempelvis kraftsamlingen ”Klimat 2030” som Länsstyrelsen driver tillsammans med Västra Götalandsregionen. Tvärgruppen för civilt försvar syftar till att bygga upp Länsstyrelsens förmåga som högsta civila totalförsvarsmyndighet. Klimatanpassningsgruppen samlar kompetenser från berörda verksamheter för Länsstyrelsens uppdrag och arbete inom klimatanpassning.

Vi har även ett antal beredningsorgan för tvärsektoriella beredningar. I ”Länsstyrelseberedningen” hanteras länsövergripande ärenden av strategisk karaktär.

Det finns även fem strukturerade beredningsgrupper med geografisk anknytning: Fyrbodalsregionen, Sjuhäradsregionen, Göteborgsregionen och Skaraborgsregionen. Ärenden som bereds i dessa tvärsektoriella beredningsgrupper kan vara detaljplaner, energiplaner, prövning av vissa dispensärenden som berör en specifik kommun. För att säkerställa tvärsektoriell utveckling av processer och rutiner på chefsnivå finns det informella forumet Chefer.

på tvären. Sedan flera år finns en intern avdelningsövergripande arbetsgrupp, gruppen för regional utveckling (GRU), vars syfte är att omhänderta strategiska frågor som rör regional tillväxt/utveckling.

Samordna samhällsintressen och främja samverkan, 2§ p2,4

Länsstyrelsen arbetar på flera olika sätt, inom i stort sett alla verksamhetsområden, med att samordna samhällsintressen och främja samverkan och det beskriver vi således på flera ställen i årsredovisningen. Här följer några exempel på mer tvärgående samordningsarbete.

Landshövdingen bjuder fyra gånger per år in till samordningmöten med högsta representanten för de omkring 50 statliga myndigheterna i länet samt företrädare för Västra Götalandsregionen (VGR). När det gäller samordning av och främjande av samverkan mellan kommuner har landshövdingen inrättat ett särskilt nätverk för de mindre kommunerna i länet. Under 2021 har två träffar anordnats för länets småkommuner, ett fysiskt och ett digitalt möte. Länsstyrelsen har också utsett särskilda kontaktpersoner i ledningsgruppen för länets kommuner, så att varje kommun ska ha en ingång till myndigheten. Kontaktytan gör det enklare att ha en proaktiv dialog i strategiska frågor som involverar flera samhällsområden och ibland motstridiga intressen. Kommunerna vittnar om att relationen till Länsstyrelsen har förbättrats och att tröskeln blir lägre för att ta en kontakt med oss. Landshövdingen har under året också personligen besökt samtliga kommuner i länet. Länsstyrelsen har sedan flera år en särskilt inrättad struktur för samverkan med VGR, med återkommande möten både på lednings- och chefsnivå. Här finns en möjlighet att samordna sig i alla frågor som berör båda organisationerna. Länsstyrelsen har också deltagit i de möten kallade Västsvensk samling, där VGR kallat näringslivsföreträdare i länet till regelbundna träffar. Initialt med utgångspunkt i pandemin, men därefter mer allmänt för att återkommande och strukturerat lyssna in näringslivets behov.

Främja länets utveckling och följa tillståndet i länet, 2§ p3

I princip allt vi gör syftar till att främja länets utveckling. Med andra ord ger i stort sett hela årsredovisningen en bild av hur vi arbetar med detta. Vi arbetar med att främja länets utveckling i samtliga tre dimensioner av hållbar utveckling. I den här framställningen ligger tyngdpunkten på hur vi arbetar med den ekonomiska dimensionen, då den miljömässiga och sociala beskrivs mer utförligt i andra avsnitt. Nedanstående områden är exempel på arbets- och samarbetsformer.

Motiverande samtal

Satsningen kring MI (Motiverande samtal,) fortsätter. MI går ut på att genom samtalsteknik hjälpa, i detta fallet lantbrukare, att själva förstå vad som behöver göras eller hur de kan förbättra sin verksamhet. Satsningen har emottagits väldigt väl av till exempel Lantbrukarnas riksförbund (LRF) som pekar på att det är en viktig del i arbetet med att förenkla för företagarna att göra rätt. Vi har också en stor rådgivnings- och kompetensutvecklingsverksamhet kopplat till landsbygds- och lantbruksföretagare. Vi driver projekt inom många olika områden från växtodling och livsmedelsförädling till hur de kan använda sociala medier i sin marknadsföring.

Effektivisering i miljöprövningsärenden

Inom miljöprövningen ökade andelen tillståndsärenden, med målet att hanteras inom 180 dagar från komplett ärende, från 45 procent år 2017 till 92 procent år 2021. Genom en enkät har vi ställt frågor kring verksamhetsutövarnas bild av miljöprövningen och bemötande. Samrådet får betyg 4 av 5. Också inom miljötillsynen hanterar vi anmälningsärenden snabbare nu än tidigare.

Samverkan om el- och effektfrågor

Tillsammans med Västra Götalandsregionen verkar vi för att få till stånd en dialog kring el- och effektfrågorna bland annat genom att arrangera högnivåmöten i länet. Vi främjar också utbyggnaden av förnybar energi bland annat genom medverkan i Power Väst genom att vi utvecklar och förvaltar Vindbrukskollen.

Besöksnäring

En näring vi har mycket utbyte med är besöksnäringen. Vi tror att det arbete vi gör med naturskydd, naturskötsel och ledutveckling starkt gynnar besöksnäringens utveckling, turism och friluftsliv. Vi stödjer också lokala entreprenörer, jordbrukare och djurhållare genom att erbjuda jobb i samband med skötsel av naturreservaten. Länsstyrelsen främjar också besöksnäringen genom rådgivning och kompetensutveckling inom ramen för landsbygdsprogrammet.

Rådgivningsverksamhet

Ett konkret exempel på vår rådgivning gentemot kommuner i samhällsplanering är det nu pågående sökandet av etableringsplats för Volvo/Northvolts nya batterifabrik. Det finns också flera projekt där vi har god dialog med berörda kommuner för att underlätta och möjliggöra företagsetableringar, bostäder med mera.

Verksamt.se

Länsstyrelserna som kollektiv är nu med i verksamt.se. På verksamt.se samlar flera myndigheter information och e-tjänster som den som ska starta eller driver företag kan ha nytta av. Vi utvecklar också ”mina sidor” utifrån önskemål från bland annat näringslivet.

Tillsyn, 2§ p5

Pandemitillsyn

Under 2021 har Länsstyrelsen bedrivit pandemitillsyn på många olika verksamheter; handelsplatser, gallerior och köpcentrum, fritid- och kulturverksamhet, allmänna och privata sammankomster, nöjesparker, djurparker och temaparker. Länsstyrelsens tillsyn har syftat till att förhindra smittspridning och att kontrollera verksamheternas åtgärder mot trängsel. Förebyggande tillsyn har varit huvudfokus. Vi har haft en back-officefunktion där vi har svarat på frågor och tagit emot tips från verksamheter och allmänhet. I kontrollerna av verksamheterna, som har genomförts både fysiskt på plats och via telefon, har vi kontrollerat att verksamheterna vidtagit åtgärder så att trängsel inte uppstår. Sammantaget till och med sista september har 4 125 tillsynsåtgärder vidtagits, varav 3 685 fysiska tillsynsbesök. Vi har påtalat och fått åtgärd på 1 497 verksamheter med brister. 17 förelägganden har utfärdats varav sju vid vite. Vi har haft en omfattande samverkan med andra länsstyrelser, Polismyndighet, regionens smittskydd, näringsliv, kommuner med flera.

Utvecklade arbetssätt

Vi har lärt oss mycket av pandemitillsynen som kan vara användbart i Länsstyrelsens övriga tillsynsverksamhet, till exempel att snabbt bygga upp en inre samordning med back-office, tillsyn fysiskt och från skrivbord, juridiskt stöd, tillsynstrategi, IT- och HR-stöd. Vi har arbetat med en genomtänkt tillsynsstrategi och anpassat tillsynsmetoder utifrån målgrupper. Vi har tagit fram rutiner, mallar och digitalt tillsynsprotokoll och arbetat med att snabbt utbilda nya handläggare i tillsynsmetodik. Den snabba omsättningen av tillsynsärenden har gett oss erfarenhet av att arbeta effektivt och resurssnålt. Med anledning av pandemitillsynen blev vi tvungna att avvakta med planerade aktiviteter inom projektet tillsynsutveckling på Länsstyrelsen (TUL). Pandemitillsynen har dock i sig gett oss erfarenheter som är utvecklande för tillsyn i

stort. Medarbetare från flera olika verksamheter, som vanligtvis arbetar med tillsyn, har varit engagerade i arbetet.

Den ordinarie tillsynsverksamheten som Länsstyrelsen bedriver har genomförts främst via skype och skrivbordstillsyn. De fysiska tillsynsbesök som ändå utförts har vi gjort efter en risk- och konsekvensanalys.

Agenda 2030

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med Agenda 2030

Det länsstyrelsegemensamma arbetet med Agenda 2030 har som syfte att stödja länsstyrelserna i arbetet med regleringsbrevsuppdrag 1A1 avseende Agenda 2030 och fylla rollen som en regional huvudaktör i arbetet med de globala målen. Arbetet har resulterat i fördjupad kunskap om de globala målens koppling till länsstyrelsernas verksamhet, spridning av goda exempel och tvärspektoriella arbetssätt länsstyrelserna emellan, samt en bättre omvärldsbevakning. Samordningen har även bidragit och utvecklat länsstyrelsernas förmåga att på ett samlat sätt kunnat möta och föra dialog med olika aktörer. Exempel på väsentliga insatser under året:

- Implementering av processtödet för länsstyrelsernas arbete med Agenda 2030; tre större workshoppar med kontaktpersoner för Agenda 2030 och andra medarbetare med intresse för Agenda 2030 från de olika länen har genomförts.
- Länsstyrelsegemensam konferens för länsledningar, länsstyrelsernas kontaktpersoner för Agenda 2030, chefer och strateger som berörs av arbetet med Agenda 2030. Medverkade gjorde bland annat civilministern, SKR (Sveriges kommuner och regioner), Nationella samordnaren för Agenda 2030 och Tillväxtverket.
- Tematiska föreläsningar utifrån fokusområdena i regeringens handlingsplan för Agenda 2030, bland annat utifrån temat kommun/region samt hållbara städer och samhällen.
- Kommunikationsinsatser, exempelvis nyhetsbrev om Agenda 2030 och utveckling av den gemensamma samverkansytan för Agenda 2030.
- Samverkan och dialog med andra aktörer såsom Nationella samordnaren för Agenda 2030, Glokala Sverige (projekt som drivs av FN-förbundet och SKR), SCB (Statistiska centralbyrån och RKA (Rådet för kommunala analyser). Länsstyrelserna finns även representerade i GD-forum, där svenska myndigheter samverkar för att uppnå de globala målen, och dess operativa arbetsgrupp.

Bedömningen är att resultatet är gott och i allt väsentligt uppnår målet för det länsstyrelsegemensamma arbetet.

Länsstyrelsens arbete med Agenda 2030

Främjande och samverkan

Länsstyrelsen Västra Götaland har under 2021 förstärkt sitt arbete med Agenda 2030 genom ett tydligare externt fokus, i linje med regleringsbrevsuppdrag 1A1. För att möjliggöra ett utvecklat stöd till länets aktörer genomfördes under hösten en intressent- och behovsanalys, riktad till kommuner, civilsamhälle och näringsliv. Resultatet visar tydligt Länsstyrelsens unika roll i länet som sammanhållande aktör och ger god vägledning för hur vårt Agenda 2030-arbete kan utvecklas vidare. Vi har även gjort organisatoriska förändringar och personella förstärkningar i syfte att omhänderta regleringsbrevsuppdraget.

Länsstyrelsen medfinansierar ”Agenda 2030 Väst”, ett regionalt nätverk för samverkan i länet som samlar näringsliv, akademi, offentlig och idéburen sektor. Länsstyrelsen medverkar i nätverkets finansrådsråd och strategigrupp och har medverkat i framtagandet av innehåll till forumträffar och årskonferens. Agenda 2030

har dessutom varit ett återkommande tema i flera externa sammanhang där landshövdingen medverkat, så som konferenser och kommundialoger. Länsstyrelsen har varit remissinstans samt lämnat synpunkter på ett flertal kommunala hållbarhets- eller Agenda 2030-strategier.

Länsstyrelsens interna arbete med Agenda 2030 är centrerat kring organisationens fem strategiska mål, vilka utgår från Länsstyrelsens uppdrag, nationella mål och strategier, lagar, förordningar samt de globala målen i Agenda 2030. Målen beskriver det önskade framtida hållbara Västra Götalands län och styr verksamheten mot visionen.

Utvecklingen i länet

Den årliga miljömålsbedömningen visar att utvecklingen går åt fel håll för den miljömässiga hållbarheten, se vidare i avsnittet om miljömålen (se avsnitt Natur och miljöskydd). Även inom den sociala dimensionen återfinns utmaningar i länet. Länsstyrelsens omvärldsanalys för 2021 pekar dels på ökande socioekonomisk polarisering mellan olika befolkningsgrupper, dels ökade klyftor mellan och inom länets kommuner.

En positiv signal är att frågan om klimatanpassning (mål 13.1 och 13.3 i Agenda 2030) upplevs mer aktuell än tidigare i länet. Länsstyrelsens kartläggning visar att kommunernas medvetenhet om klimatanpassningsfrågan har ökat jämfört med tidigare år och betydligt fler kommuner visar intresse för klimatanpassningens möjlighet att bidra till flera agendamål samtidigt.

Integrering av sektorsövergripande områden

Förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion (länsstyrelseinstruktionen) 5 § tar upp ett antal sektorsövergripande områden som ska hanteras i vårt myndighetsarbete. Dessa omfattar bland annat jämställdhet, könsuppdelad statistik, barnperspektiv, tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mänskliga rättigheter, folkhälsa och förenkla för företag.

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
5§ p1 Integrering av jämställdhetsperspektiv	Länsstyrelseinstruktion
5§ p2 Individbaserad statistik med kön som fördelningsgrund	Länsstyrelseinstruktion
5§ p3 Vid beslut och andra åtgärder som kan röra barn, analysera konsekvenserna och ta särskild hänsyn till barns bästa	Länsstyrelseinstruktion
5§ p4 Verka för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning	Länsstyrelseinstruktion
5§ p5 Integrera mänskliga rättigheter genom att belysa, analysera och beakta dem, särskilt skyddet mot diskriminering	Länsstyrelseinstruktion
5§ p6 Beakta folkhälsomålet i arbetet med bl. a regional tillväxt, samhällsplanering, krishantering samt alkohol och tobak	Länsstyrelseinstruktion
5§ p7 Verka för att förenkla för företag	Länsstyrelseinstruktion
1C3 Förenkla för företag	Regleringsbrev

Jämställdhet och könsuppdelad statistik, 5§ p1-2

Länsstyrelseinstruktion 5§ 1 p, Integrering av jämställdhetsperspektiv

Uppdraget syftar till att Länsstyrelsens verksamheter ska bidra till att jämställdhetspolitiken får genomslag på lokal och regional nivå.

Utvärderingar av vårt interna arbete med 5 § 1-6 pp. visar att det har uppfattats som svårt att se kopplingen mellan den egna verksamheten och de sektorsövergripande uppdragen, där bland annat jämställdhet och könsuppdelad statistik ingår. Länsstyrelsens arbete med jämställdhetsintegrering har under året därför systematiserats och utvecklats i syfte att få ökad tydlighet när det gäller målstyrning, genomförande och uppföljning. Grunden utgörs av det strategiska målet Ett jämlikt och jämställt Västra Götaland.

Ett viktigt resultat av arbetet är att en intern strategi för jämställdhetsintegrering har tagits fram. Strategin, som ska beslutas våren 2022, har sin utgångspunkt i Länsstyrelsens verksamheter och pekar ut prioriterade områden och processer som är relevanta för att bidra till att lösa samhälleliga ojämställdhetsproblem. Områdena är klimatanpassning, krisberedskap, civilt försvar och ekonomiska stöd. Syftet är att Länsstyrelsens verksamheter kan ta stöd av den interna strategin i arbetet med att integrera ett jämställdhetsperspektiv i ordinarie planering, verksamhet och uppföljning. Målet är att peka ut en tydlig riktning för arbetet och visa hur jämställdhet är relevant för de skilda sakområdena och i förlängningen bidrar till effekt på samhällsnivå.

En ytterligare åtgärd är att en exempelkatalog arbetats fram i syfte att konkretisera arbetet med att integrera social hållbarhet i våra verksamheter. Den är tänkt att användas som ett metodstöd för Länsstyrelsens medarbetare. Ett av exemplen beskriver hur integrationsområdet har arbetat med att jämställdhetsintegrera de ekonomiska stöden. Målet är att kopplingen mellan 5 § och den egna verksamheten förtydligas vilket förväntas bidra till förändrade arbetssätt och ökad måluppfyllelse.

Ett ytterligare led i att förbättra de interna strukturerna och arbetssätten, är framtagandet av Länsstyrelsens nya inköpsstrategi. Inköpsstrategin, som ska beslutas under 2022, inkluderar kravställning utifrån social hållbarhet och hur jämställdhet kan integreras i de krav och specifikationer som ställs vid upphandling. Det kommer att på sikt ge resultat för en förbättrad jämställdhet i länet och bidra till de jämställdhetspolitiska målen.

Länsstyrelsen har avdelat resurser till området civilt försvar för att stärka jämställdhetsperspektivet. Det har resulterat i att tvärgruppen för civilt försvar har integrerat ett jämställdhets-, barn- och MR-perspektiv i planen för höjd beredskap, länets regionala plan för höjd beredskap samt i övning och utbildning. Härigenom kommer de insatser som genomförs inom ramen för civilt försvar i högre grad vara anpassade för både kvinnor och män, såväl som olika grupper i samhället. Ett utvecklingsbehov handlar om att stärka strukturerna för samverkan med civilsamhällesorganisationer på regional nivå.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med könsuppdelad statistik, 5§ p 2

Individbaserad statistik redovisas inte genomgående könsuppdelat vid Länsstyrelsen. Under rådande pandemi har arbetet med könsuppdelad statistik i ärendesystemet Platina försenats. Ett beslut har fattats om att Länsstyrelserna gemensamt ska driva ett nationellt utvecklingsprojekt då det saknas ett förvaltningsobjekt för sakområdet jämställdhet. Arbetet ska resultera i en vidareutveckling av statistiken och vårt system. Under året har ett underlag tagits fram för att ringa in frågeställningar för det fortsatta arbetet.

Barnrätt, 5§ p3

Länsstyrelserna har i uppdrag att samordna och utveckla tillämpningen av barnets rättigheter samt stödja arbetet med att säkerställa tillämpningen av barnets rättigheter i kommuner och regioner. Inom uppdraget har vi fortsatt en strategisk samverkan med Västra Götalandsregionen. Syfte med arbetsformen är att skapa en regional helhetssyn samt att samverka och utbyta erfarenheter i barnrättsarbetet.

Länsstyrelsen har genomfört en intern barnrättsutbildning som varit obligatorisk för alla medarbetare. Under hösten 2020 och våren 2021 anordnades utbildningar om barnkonventionen och barnets rättigheter för alla på Länsstyrelsen. Utbildningar finns även tillgängliga digitalt, både en grundutbildning i barnrätt samt fördjupningar på olika teman. Det innebär att alla medarbetare har erhållit en grundläggande utbildning i barnrätt. Barnrättsutbildningen bidrar aktivt till delmålet ”Vi är föregångare för lika rättigheter” och det strategiska målet Ett jämställd och jämlikt Västra Götaland.

I flera av Länsstyrelsens verksamheter identifieras barn som en viktig målgrupp. Vi vet sedan tidigare att ensamkommande pojkar och flickor har delvis olika förutsättningar under sin asyltid. Bland annat placeras flickor oftare i nätverkshem istället för HVB-boenden jämfört med pojkar. Nätverkshem är en boendeform som ställer större krav på uppföljning och bedömning av lämplighet. Genom kommundialoger och samverkansinsatser försöker vi att alltid diskutera mottagandet av ensamkommande barn ur ett jämställdhetsperspektiv.

För att främja barns rätt till språk och kulturell identitet genomförde vi en insats i form av ett webinarium i samverkan med Västra Götalandsregionen. Målgruppen var länets familjecentraler som utbildades i lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk. De erbjöds även att beställa kostnadsfria språkpaket och sänghäften att ge till nyblivna föräldrar på de fem nationella minoritetsspråken. Insatsen resulterade i att familjecentralerna beställt språkpaket av Västra Götalandsregionen och utvärderingen visar att ett flertal önskar löpande information om uppdraget.

Mänskliga rättigheter och folkhälsa, 5§ p4-6

Uppdraget syftar till att integrera mänskliga rättigheter, särskilt skyddet mot diskriminering, i Länsstyrelsens verksamhet. Det nationella målet för mänskliga rättigheter är att säkerställa full respekt för Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter och metoden för detta är ett rättighetsbaserat arbetssätt. Målet för folkhälsopolitiken är att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation.

Utvärderingar av arbetet med 5 § 1-6 pp. visar att det har uppfattats som svårt att se kopplingen mellan den egna verksamheten och de sektorsövergripande uppdragen, där mänskliga rättigheter och folkhälsa ingår. Länsstyrelsens interna arbete med mänskliga rättigheter har under året systematiserats och utvecklats i syfte att få ökad tydlighet när det gäller målstyrning, genomförande och uppföljning. En bottenplatta för arbetet utgörs av det strategiska målet Ett jämlikt och jämställt Västra Götaland samt Ett robust och motståndskraftigt län.

Ett resultat av arbetet är de regelbundna kunskapshöjande insatser som genomförts. Mänskliga rättigheter är en av baskunskaperna på Länsstyrelsen och ingår i introduktionsutbildningen för nyanställda. Utbildningspasset omfattar centrala regler för människors fri- och rättigheter, tjänstepersonens ansvar, agerande och bemötande samt gruppövningar där deltagarna får prova på det rättighetsbaserade arbetssättet. Utbildningen har genomförts vid fem tillfällen för cirka 100 personer. En ytterligare utbildningsmöjlighet som erbjuds samtliga medarbetare är Uppsala universitets webbutbildning ”Introduktion till mänskliga rättigheter – för dig som verkar i svensk offentlig verksamhet”. Syftet med insatserna är att Länsstyrelsens verksamheter kan ta stöd av sakkunniga i arbetet med att integrera ett rättighetsbaserat arbetssätt i ordinarie planering, verksamhet och uppföljning. En målsättning är att förtydliga riktning för arbetet och visa hur de sektorsövergripande uppgifterna har relevans för Länsstyrelsens olika sakområden och i förlängningen bidrar till effekter på samhällsnivå.

En särskild satsning har varit att utbilda de länsstyrelsegemensamma nätverken i ”Rasism i arbetslivet”. Utbildningen har erbjudits till bland annat medarbetare och chefer som arbetar med HR, kommunikation, integration, samhällsbyggnad, djurskydd, miljö, jurister, totalförsvaret och folkhälsa. Även fackliga företrädare har varit en viktig målgrupp för insatsen. Länsstyrelsen har även erbjudit ett uppsamlingstillfälle för de medarbetare som ännu inte hunnit gå utbildningen via de nationella nätverken, där efterfrågan på utbildningen varit stor. Länsstyrelsen kommer att fortsätta arbetet med att motverka rasism i arbetslivet både i det interna arbetet och externt inom ramen för regional samverkan.

Vi har fortsatt arbeta för att integrera mänskliga rättigheter, tillsammans med jämställdhet, i ordinarie processer inom HR och upphandling och ett exempel som inlets under året är Länsstyrelsens nya inköpsstrategi. Inköpsstrategin inkluderar kravställning utifrån social hållbarhet och hur mänskliga rättigheter integreras i de krav och specifikationer som ställs vid upphandling. Det förväntas på sikt ge resultat för förbättrade arbetsrättsliga villkor i länet och bidra till Länsstyrelsens arbete med mänskliga rättigheter och ickediskriminering.

Länsstyrelsen har utvecklat delar av det utbildningsmaterial som används inom samhällsorienteringen och tagit fram ett tillhörande metodstöd. Materialet och metodstödet har ett tydligare fokus på mänskliga rättigheter och jämställdhet. Dessa perspektiv präglar allt innehåll (texter, bilder, filmer, övningar) och finns även som eget tema med fördjupande texter och övningar (Individens rättigheter och skyldigheter).

Länsstyrelsen har tillsatt resurser till tvärgrupp miljösmål, dels genom att anställa en hållbarhetsstrateg och dels genom en förstärkning av den sociala dimensionen. Satsningarna utgör en del i ett långsiktigt

utvecklingsarbete att bredda tvärgrupp miljösmål, så att arbetet även kan omfatta länsstyrelsens externa arbete med Agenda 2030. Förstärkningen har resulterat i att tvärgruppen har integrerat ett MR-perspektiv i revideringen av åtgärdprogrammet för miljömålen. Det har även inneburit en förstärkning av den sociala dimensionen i den intressent- och målgruppsanalys som gjort med stöd av länets kommuner och civilsamhällesorganisationer. Ett utvecklingsbehov är att de insatser som genomförs inom ramen för tvärgruppen i högre grad utgår från en starkare koppling mellan de tre dimensionerna i Agenda 2030. Då breddningsuppdraget fortsätter nästa år finns det goda förutsättningar för att lägga grunden för ett tydligare tvärsektoriellt arbetssätt.

Flera initiativ pågår med syfte att öka tilliten, vilket utgör grunden för ett demokratiskt och inkluderande samhälle. Dessa är

- utvecklingen av betaltjänster som riktar sig mot äldre och personer med funktionsnedsättning
- deltagande i Västra Götalandsregionens samråd med de nationella minoriteterna bidrar till det nationella målet på området
- samråd och informationsinsatser inom exempelvis vattenråden har bidragit till ökade kunskaper och likartade förutsättningar för olika grupper. Utbildningsinitiativ inom exempelvis vattensamverkan ökar jämlik delaktighet tillsammans med digitala mötesformer.

Länsstyrelsens dialogforum gällande sociala risker har fortsatt under 2021 vilka har genererat en god lägesbild för länet. Dessa har också involverat civilsamhället, vilka efterfrågat en återkommande kontakt med länsstyrelsen.

Förenkla för företag

Vi återrapporterar förenklingsarbetet enligt 5§ p7 samt regleringsbrevsuppdrag 1C3 (åtgärder som underlättar för företag)

Lokalt producerad mat

Vi arbetar med få in mer lokalt producerad mat i de offentliga köken. Det handlar om att hjälpa upphandlare med kravställning, så att de lokala producenterna möter kraven. Det kan handla om hur varorna levereras, användning av antibiotika eller förpackningsstorlekar. Vi hjälper även de lokala producenterna hur de ska svara på en upphandling. Resultat för 2021 är att närmare 50 företag har fått uppdrag att leverera till offentliga kök.

Våtmarksstöd

Länsstyrelsen har ändrat processen för hanteringen av våtmarksstöd genom att införa möjlighet till intresseanmälan med efterföljande besök och bedömning inför ansökan. Den sökande får ett förhandsbesked. Målet är mer kompletta ansökningar, mer genomtänkta projekt och därmed snabbare handläggning. Den sökande får information tidigare i processen om vad som är lämpligt att tänka på vid anläggning av våtmark.

Miljöprövning

När det gäller miljöprövning är regeringens mål att det max ska ta 180 dagar från att ansökan är komplett tills Miljöprövningsdelegationen fattat beslut. 2017 klarades det målet i 45 procent av ärendena. 2021 är motsvarande siffra 90 procent. Vi har gjort en enkät med frågor kring verksamhetsutövarnas bild av miljöprövningen, vårt bemötande, hur lätt det är att förstå vad som ska ingå i ansökan samt hur de tycker samrådsprocessen fungerar. De ger oss betyg mellan 3,5 och 4 på en femgradig skala.

Arbetsmiljö och medarbetare

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
3 kap. 3§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
7 kap. 3 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Vi arbetar systematiskt med att utveckla och behålla en god arbetsmiljö som omfattar såväl sociala, organisatoriska som fysiska förhållanden. Det systematiska arbetsmiljöarbetet är integrerat i den dagliga verksamheten med fokus på både främjande, förebyggande och rehabiliterande åtgärder.

Pandemin och fortsatt hemarbete har i stor utsträckning präglat årets arbetsmiljöarbete, där bland annat ergonomi, sammanhållning och återhämtning har varit arbetsmiljöfrågor i fokus. Vi har förberett oss för en succesiv återgång till kontoren utan personbundna arbetsplatser och med mer inslag av hemarbete än före pandemin. Osäkerheten inför det framtida arbetslivet har även inneburit att vi har fokuserat mer på att utveckla vår förmåga att leda och arbeta i förändring. Alla medarbetare har deltagit i en grundläggande utbildning i förändringsledning.

Medarbetarnas arbetsmiljö har framförallt följts upp i dialog med chef på grupp- och individnivå. Vi har även undersökt medarbetarnas arbetsmiljö via en enkät under våren för att fånga upp hur medarbetarna upplever sin arbetssituation och det systematiska arbetsmiljöarbetet. Resultatet från enkäten visar att arbetsmiljön överlag är god. Vid den senaste mätningen svarade 88 procent av medarbetarna att de är ”ganska” till ” i mycket hög utsträckning” nöjda med sin arbetssituation.

Kompetensförsörjning

Målbilderna i den statliga arbetsgivarstrategin är:

- vi attraherar den kompetens vi behöver
- våra organisationer möter framtida utmaningar och förändrade förutsättningar
- våra ledare tar ansvar för och driver verksamhetens utveckling.

Utgångspunkter för kompetensförsörjningsarbetet

Kompetensförsörjningen tar sin utgångspunkt i verksamhetens uppdrag, utmaningar och mål. Processen ska säkerställa vi har rätt kompetens, på rätt plats, i rätt tid så att våra chefer och medarbetare utvecklas och arbetar på ett sätt som gör att vi löser våra uppdrag och når våra mål.

Vi attraherar den kompetens vi behöver

Vi jobbar med att attrahera rätt kompetens på olika sätt. Arbetet utgår från vår strategi för hur vi vill vara och uppfattas som arbetsgivare. Några exempel på aktiviteter där vi kan se resultat av vårt arbete är att vi

- har tagit fram och infört nya riktlinjer för distansarbete som stödjer det sätt vi arbetar på och som underlättar att skapa balans mellan arbetsliv och fritid
- jobbar aktivt med sociala medier, till exempel LinkedIn och det har resulterat i att vi har fått flera nya följare, totalt har vi 8 800 följare

- marknadsför oss på bland annat LinkedIn med presentationer av verksamhetsnära exempel på vad vi arbetar med inom våra olika avdelningar. Vi har också deltagit på ”GADDEN” som är nordens största arbetsmarknadsmässa för ekonomer, jurister, logistikere och miljövetare. Genom detta bedömer vi att intresset för oss som arbetsgivare har ökat.

Vi möter framtida utmaningar och förändrade förutsättningar

Vi har under 2021 börjat jobba mer systematiskt med kompetensförsörjningsfrågorna. I samband med myndighetens verksamhetsplanering gör vi en intern analys och en omvärldsbevakning där vi identifierar vilka utmaningar och risker vi står inför på kort och lång sikt. Kopplat till det har vi genomfört en behovsinventering där vi har identifierat och lagt en plan för en rad myndighetsgemensamma utvecklingsaktiviteter. Planen sträcker sig från 2021–2023 och har fokus på att utveckla vår förmåga att arbeta och leda i förändring på ett hållbart sätt och att utveckla ett tillitsfullt ledarskap och ett aktivt medarbetarskap.

Förändringstakten i vår omvärld och i vår organisation ställer stora krav på att vi kan ställa om utifrån verksamhetens förändrade förutsättningar och behov. Inte minst har den pågående pandemi bidragit till ökad förståelse för vad det innebär att behöva ställa om och hantera nya uppdrag och nya arbetssätt med kort framförhållning. En del i arbetet att skapa en större flexibilitet på vår myndighet är ett pilotprojekt där vi inför en organisatorisk enhet för generellt handläggarsstöd som kan jobba med handläggning inom olika områden inom myndigheten utifrån verksamhetens förändrade behov.

Vårt uppdrag som högsta civila försvarsmyndighet i länet ställer krav på att vi kan hantera höjd beredskap. I arbetet med att utveckla vår krigsorganisation har vi beslutat vår plan för höjd beredskap och genomfört en seminarieövning kring delar av beredskapsplanen. Vi har ett inlett samarbete med frivilliga försvarsorganisationer för att säkerställa kompetens vi inte har internt samt tagit fram ett förslag till hur vi ska jobba vidare med bemanningen av krigsstabens olika funktioner.

Våra ledare tar ansvar för och driver verksamhetens utveckling

Vi jobbar med ledarskapsutveckling både internt och i samverkan med andra länsstyrelser och offentliga verksamheter. Det har bidragit till en gemensam plattform för ledarskapet i vår organisation. Flertalet av cheferna ingår dessutom i någon form av ”lärgroup” där de utbyter erfarenheter och lyfter dilemman. Det har resulterat i att cheferna har fått ett större nätverk internt och externt.

Vi identifierar och utvecklar potentiella chefer i vår organisation vilket har varit positivt för den totala chefsförsörjningen på myndigheten. Sedan 2018 har vi identifierat sju potentiella ledare som alla har fått möjlighet att genomgå vårt lokala ledarskapsprogram. Av dem har sex sedan gått in i någon form av chefsroll.

Personalomsättning 2019–2021

År	Nyanställda tillsvidare	Avgångna tillsvidare
2021	13,5%	7,8%
2020	11,2 %	6,4%
2019	11,5 %	8,1%

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World

Kommentar till tabellen personalomsättning

De senaste åren har antalet nyanställda varit fler än antalet avgångna. Det beror till största del på att vi har fått flera nya uppdrag med anledning av pandemin.

Sjukfrånvaro

Kön och ålder	År 2021: Antal anställda *	År 2021: Total sjukfrånvaro i förhållande till sammanlag d ordinarie arbetstid (%)	År 2021: Sjukfrånvar o 60 dagar och längre i förhållande till total sjuk- frånvaro (%)**	År 2020: Antal anställda *	År 2020: Total sjukfrånvaro i förhållande till sammanlag d ordinarie arbetstid (%)	År 2020: Sjukfrånvar o 60 dagar och längre i förhållande till total sjuk- frånvaro (%)**	År 2019: Antal anställda *	År 2019: Total sjukfrånvaro i förhållande till sammanlag d ordinarie arbetstid (%)	År 2019: Sjukfrånvar o 60 dagar och längre i förhållande till total sjuk- frånvaro (%)**
Män ≤ 29 år	14,8	1,0%	-	10,8	1,6%	-	8,2	0,9%	-
Män 30–49 år	208,7	1,8%	31,2%	197,7	2,2%	29,6%	193,5	3,3%	60,8%
Män 50 år ≥	164,9	2,1%	50,0%	148,7	3,5%	71,5%	132,5	3,3%	62,6%
Män totalt	388,3	1,9%	40,6%	357,3	2,7%	55,2%	334,2	3,3%	61,3%
Kvinnor ≤ 29 år	46,6	3,5%	44,5%	37,7	3,6%	33,3%	34,9	7,8%	58,1%
Kvinnor 30–49 år	343,5	5,4%	69,5%	305,7	4,6%	63,5%	290,7	4,9%	59,4%
Kvinnor 50 år ≥	214,1	6,3%	82,0%	205,2	7,4%	77,3%	200,7	6,5%	70,5%
Kvinnor totalt	604,1	5,6%	73,9%	548,5	5,6%	69,4%	526,5	5,7%	64,1%
Samtliga ≤ 29 år	61,3	2,9%	41,9%	48,5	3,1%	30,3%	43,2	6,6%	57,2
Samtliga 30–49 år	552,1	4,0%	64,1%	503,4	3,6%	56,7%	484,4	4,2%	59,8
Samtliga 50 år ≥	379,0	4,5%	76,0%	353,9	5,8%	75,7%	333,2	4,7%	63,4%
Samtliga totalt	992,4	4,1%	68,6%	905,8	4,4%	66,0%	860,7	4,7%	63,4

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

*) Antal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100%. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

**) Enligt 7 kap. 3 § FÅB (2000:605) framgår att uppgifter för grupper med högst 10 anställda inte ska lämnas och inte heller om uppgiften kan hänföras till en enskild individ.

Kommentar till tabellen sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron har minskat jämfört med föregående år. Det är framförallt korttidssjukfrånvaron som har minskat medan sjukfrånvaron 60 dagar och längre har ökat. Det är en trend som håller i sig från föregående år. Vi bedömer att den minskade korttidssjukfrånvaron hänger ihop med den omfattande möjligheten att arbeta hemifrån under pandemin som gjort det lättare för medarbetare att kunna arbeta även under svaga eller osäkra symtom på sjukdom. Rekommendationerna i samhället om att hålla avstånd och arbeta hemifrån kan i sig också ha minskat smittspridningen av andra virus.

Procentuellt är det fler kvinnor än män som varit sjukskrivna. Långtidssjukfrånvaron bland kvinnor har ökat i alla ålderskategorier. Den största procentuella ökningen återfinns i ålderskategorin upp till och med 29 år.

Redovisning av verksamhetsområden

Länsstyrelsen i Västra Götalands län bedriver följande verksamheter.

Verksamhet (VÄS)	Benämning
20–21, 25	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter
28	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor
30, 34	Regional tillväxt och infrastrukturplanering
40–41	Hållbar samhällsplanering och boende
42	Energi och klimat
43	Kulturmiljö
45	Samhällsskydd och beredskap
50–58	Naturvård och miljöskydd
60-62	Areella näringar
70, 80-85	Folkhälsa, jämställdhet, integration m.m.

Övrig förvaltning och trafikföreskrifter

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p1 De allmänna valen	Länsstyrelseinstruktion
18§ Viltförvaltningsdelegation	Länsstyrelseinstruktion
1B4 Regionalt arbete med vilt- och rovdjursförvaltning	Regleringsbrev
1D7 Ersättning för skada av vilt på annat än renar, fisk och fiskeredskap	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Verksamhetsområdet omfattar många olika uppgifter och uppdrag. Som regionala valmyndigheter ansvarar länsstyrelserna för att planera och genomföra allmänna val, val till Europaparlamentet och nationella folkomröstningar. Mellan valen utses efterträdare för ledamöter och ersättare i regions- och kommunfullmäktige som avgår under mandatperioden. Vidare fattar länsstyrelserna beslut om diverse förordnande som exempelvis borgerliga vigselförrättare. Inom trafikområdet har länsstyrelserna bland annat ansvar för att besluta om lokala vägtrafikföreskrifter i vissa fall. Även tillstånd till tävling på väg, skyltar och andra anordningar längs väg samt beslut om sjötrafikföreskrifter ingår i länsstyrelsernas uppgifter och uppdrag.

När det gäller jakt- och viltvård beslutar länsstyrelserna om licensjakt och skyddsjakt på stora rovdjur, klövdjur och vildsvin, bedriver tillsyn, bildar och upplöser viltvårdsområden, arbetar för att öka den frivilliga jaktsamverkan inom älgförvaltningen, granskar förvaltningsplaner och skötselplaner, beslutar om bidrag ur älgvårdsfonden, informerar om skadeförebyggande åtgärder och beslutar om ersättning för viltskador. Detta sker i samverkan med regionala intressen genom länets viltförvaltningsdelegation, vilken också fastställer övergripande riktlinjer för verksamhetsområdet.

Under året har länsstyrelserna hanterat nya uppdrag. Dessa omfattar tillsynen enligt lag (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 (tillfälliga covid-19-lagen) och förordning (2021:8) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 (begränsningsförordningen).

Det övergripande nationella målet för viltförvaltningen är att alla djur som naturligt lever i Sverige ska finnas kvar på lång sikt i livskraftiga bestånd. Samtidigt ska tamdjurshållningen inte påtagligt försvåras och socioekonomisk hänsyn ska tas. Det nationella målet kompletteras i vissa fall med nationella och regionala mål för specifika arter.

Sveriges nationella mål knyter an till flera av de globala målen i Agenda 2030. När Länsstyrelsen bidrar till att nationella mål får genomslag i länet bidrar vi också till genomförandet av Agenda 2030.

Regionala uppgifter, uppdrag och mål

Vi ansvarar för tillsynen av överförmyndarverksamheten i länets kommuner, samt i kommunerna i Hallands län. För vår tillsyn över verksamhetsutövare som omfattas av lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, sträcker sig vårt tillsynsområde över Hallands, Örebro, Karlstad, Dalarna och Gävleborgs län. Vi är också registrerings- och tillsynsmyndighet för stiftelser.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal

Nyckeltal: Övrig förvaltning och trafikföreskrifter (20–21, 25)	År 2021	År 2020	År 2019
Antal årsarbetskrafter totalt	60,0	34,7	38,8
Antal årsarbetskrafter kvinnor	43,8	24,3	28,7
Antal årsarbetskrafter män	16,2	10,4	10,2
Antal ärenden, inkomna och upprättade	18 740	16 968	17 308
Antal beslutade ärenden	18 851	17 441	17 211
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	287	277	71
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	60 790	38 208	49 020
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	211 247	644 411	314 819

Ökningen i årsarbetskrafter och verksamhetskostnader är direkt hänförligt till arbetet med tillsyn enligt den tillfälliga covid-19-lagen och tillhörande föreskrifter (läs mer om det i avsnittet Övrig redovisning). Kostnaden avser arbete av såväl ordinarie personal som tillfälligt anställd personal. De minskade bidragsutbetalningarna beror på att minskade lämnade bidrag avseende lönegaranti (läs vidare nedan om lönegaranti).

Resultatindikatorer

De nationella målen och indikatorerna som berör verksamhetsområdet är övergripande och har i regel svag koppling till länsstyrelsernas uppgifter och uppdrag. Nedan tar vi upp några indikatorer som kan bidra till att bedöma resultatet för delar av jakt- och viltvårdsområdet.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2021	År 2020	År 2019
Andel av länets totala jaktareal som ingår i något älgskötselområde (%) ¹⁾	Ökad samverkan i älgförvaltningen	Jakt och viltvård (218)	JaktAdm ²⁾	-	85	86	87
Antal beslut om skydds jakt på rovdjur som överklagats och slutligt ändrats i högre instans under året i relation till det sammanlagda antalet fattade skydds jaktbeslut under året	Rättssäkerhet	Jakt och viltvård (218)	Platina ³⁾	-	1	0	0

1) Länsstyrelsen har inte tagit fram något målvärde för resultatindikatorn

2) Administrationssystem, Länsstyrelsen

3) Ärendehanteringssystem, Länsstyrelsen

Prestationer och effekter

Tillsynsverksamheten under pandemin

Våra erfarenheter från föregående år när vi fick ställa om i arbetssätt på grund av pandemin har vi tagit med oss i år och utvecklat vårt arbetssätt ytterligare med exempelvis digitala samtal som komplement till genomförda platsbesök. Uppdraget med pandemitillsynen har haft en stor påverkan på övrig verksamhet då handläggare med kompetens inom förvaltningsärenden och tillsyn flyttades från ordinarie verksamhet till det nya uppdraget. Vi har prioriterat i verksamheterna och genomfört det som krävs för att uppfylla kraven i aktuella regelverk. Att inte kunna utföra den ordinarie tillsynen så som planerat kan få negativa konsekvenser

eftersom vi inte i samma utsträckning kan kontrollera att kommuner respektive företagare lever upp till kraven i regelverket.

Samverkan mellan länsstyrelserna

Vi har gemensamt med de så kallade koncentrationslänsstyrelserna tagit fram underlag till yttranden över ett antal statliga utredningar. Det handlar om förslag till ändringar som gäller länsstyrelsernas uppdrag inom bland annat begravningsområdet, prövning inför anställning i bevakningsföretag, tillsyn av överförmyndare, utbetalning av statlig lönegaranti samt nordiska medborgarskapsärenden.

Inom uppdraget med tillsyn av åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism har vi tillsammans med Länsstyrelsen Skåne respektive Stockholm arbetat med ändringar i Länsstyrelsernas föreskrifter på området. Vi har även arbetat gemensamt med yttrande över betänkandet ”Stärkta åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism” (SOU 2021:42) samt svaret till Finansdepartementet på EU-kommissionens paket med förslag på området bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism. Som deltagare i Samordningsfunktionen mot penningtvätt och finansiering av terrorism har vi haft ett omfattande arbete med att ta fram den nationella riskbedömningen 2020/2021. Syftet med riskbedömningen är att identifiera, förstå och värdera utmaningarna med penningtvätt och finansiering av terrorism i Sverige. Vidare är målet att öka kunskapen om riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism hos verksamhetsutövare och tillsynsmyndigheter samt att öka kunskapen så att de kan vidta riskreducerande åtgärder för att förebygga penningtvätt och finansiering av terrorism. Tillsammans med övriga myndigheter inom Samordningsfunktionen har vi även tagit fram ytterligare informationsmaterial i form av vägledningar och broschyrer som riktar sig till verksamhetsutövare som står under vår tillsyn.

Lönegaranti

Lämnade bidrag minskar till 209 (643) mnkr inom verksamhetsområdet lönegaranti. Totalt har 2 793 personer fått lönegarantisättning under 2021, vilket är en markant minskning jämfört med 2020 (7 340 personer). Även antalet företag som gått i konkurs har minskat något från 325 till 318 och rekonstruktionerna har minskat från 35 till 31. Anledningen till att de lämnade lönegarantibidragen minskat i jämförelse med föregående år, beror på de ökade konkurserna och rekonstruktionerna under våren 2020 till följd av covid-19.

Konkurserna och rekonstruktionerna har sen juni 2020 minskat kraftigt jämfört med ett vanligt år. Regeringens åtgärder för att underlätta för företagare på olika sätt och den pågående högkonjunkturen har bidragit till att företagen generellt överlevt efter spåren av covid-19. Prognosen för utvecklingen av konkurser och rekonstruktioner i framtiden är osäker. Utvecklingen kommer främst påverkas av eventuellt nya restriktioner utifrån covid-19 och eventuella förlängningar med uppskov av skatt och arbetsgivaravgifter till Skatteverket. Det finns en fortsatt hög risk för ett ökat antal konkurser, framförallt inom rese- och besöksnäringarna.

Regleringsbrevsuppdrag 1B4 Regionalt arbete med vilt- och rovdjursförvaltning

Viltförvaltningsdelegationen har haft fyra sammanträden. I samband med dessa har vi utbildat delegationen, för att ge den bra förutsättningar att fatta väl avvägda beslut. Vi har erbjudit älgförvaltningsgrupper och älgskötselområden en utbildning om hur arbetet med förvaltningsplaner och skötselplaner bör gå till. Effekten har blivit en större förståelse för systemet och processen, vilket lett till en bättre dialog och smidigare handläggning. Vi har också haft en fördjupad dialog med älgförvaltningsgrupperna för att öka förståelsen och minska risken för eventuella konflikter mellan grupperna och Länsstyrelsen. Vi moderniserar och effektiviserar stegvis fältarbetet med rovdjur, vilket ger större möjligheter till samordning av fältpersonalens arbete samt en mer effektiv inventeringsverksamhet.

Regleringsbrevsuppdrag 1D7 Ersättning för skada av vilt på annat än renar, fisk och fiskeredskap

Vi arbetar med förebyggande åtgärder för att förhindra skador. Vi ger bidrag till exempelvis skyddsvästar till hund och rovdjursavvisande stängsel. Vi lånar också ut material för att skrämma fåglar. Vi har haft 13 angrepp av varg och 12 angrepp av lodjur. 233 tkr har betalats ut som ersättning för skador på främst fårbesättningar. En snabb hantering vid besiktning av skador och utbetalning av ersättning, bidrar till större acceptans för rovdjuren och Länsstyrelsens arbete. Vi har fått in 26 ansökningar om ersättning på grund av skador från fredade fåglar. Efter besiktning har 778 tkr betalats ut för dessa skador.

Resultatbedömning

Området innehåller flera olika uppdrag och vår samlade bedömning är att resultatet är gott. Vi håller bland annat en hög beslutstakt och vi har genomfört samtliga tillsynsuppdrag som planerat.

Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p2 Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor samt ledning och samordning av åtgärder mot djursjukdomar	Länsstyrelseinstruktion
1D1 Kontrollplan för livsmedelskedjan	Regleringsbrev
1D2 Kontroll av livsmedel och foder i primärproduktionen	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Verksamhetsområdet kan delas in i områdena livsmedelskontroll, djurskydd, smittskydd, allmänna veterinära frågor, foder och animaliska biprodukter och tillsyn av hund och katt. Tillstånd och prövning, tillsyn och kontroll, samverkan och samordning samt information är de arbetsmetoder som används för genomförande av uppdragen.

Inom delområdet livsmedelskontroll genomförs bland annat kontroll riktad till verksamhetsutövare med primärproduktion av livsmedel samt revision av kommunal livsmedelskontroll.

Djurskyddsverksamheten omfattar planerade kontroller som anmälningskontroller, riktade både till verksamheter där djur ingår och till privatpersoner som håller djur. Även förprovning av djurstallar samt handläggning av tillståndsärenden ingår.

Delområdet smittskydd innehåller samverkans- och samordningsuppdrag kopplade till bland annat epizooti- och smittskyddslagens sjukdomar, hälsoövervakning samt kontroll av semiverksamhet.

Inom delområdet allmänna veterinära frågor bedrivs bland annat tillsyn av djurhälsopersonal, kontroll av läkemedel på gård samt kontroll av hästpass och avelsorganisationer.

Inom delområdet foder och animaliska biprodukter genomförs bland annat kontroll riktad till verksamhetsutövare med primärproduktion av foder samt till verksamheter där animaliska biprodukter hanteras.

Ärenden inom ramen för lagen om tillsyn av hund och katt är händelsestyrda och omfattar i allt väsentligt ärenden där hundar orsakat, eller riskerar att orsaka, skada.

Många av de nationella målen inom området framgår av Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP). Samtliga myndigheter som verkar i livsmedelskedjan omfattas av NKPN och målen anger hur bland andra länsstyrelserna ska arbeta för att bidra till att de övergripande mål och uppdrag som fastställts av riksdag och regering. I NKPN finns mål för olika områden. För djurskydd finns bland andra mål beträffande riskbaserad kontroll, resurseffektivitet och effekt av kontroll, och service. För foder och livsmedel inom primärproduktionen finns bland andra mål beträffande kontroll av primärproduktion.

Sveriges nationella mål knyter an till flera av de globala målen i Agenda 2030. När Länsstyrelsen bidrar till att nationella mål får genomslag i länet bidrar vi också till genomförandet av Agenda 2030.

Verksamhetens resultat

Nationellt är målet att kontrollera 1 000 företag årligen på inom primärproduktionen. För Länsstyrelsen Västra Götaland innebär detta 201 stycken. Kontrollerna innebär att företagare inom primärproduktionen blir uppmärksammade på krav som ställs inom produktionen, vilket är en viktig insats för att upprätthålla en produktion som ger säkra livsmedel.

Länsstyrelsen Västra Götaland har utfört 150 av 202 (74 procent) av de planerade kontrollerna inom primärproduktion Livsmedel och foder.

Den pågående pandemin har inneburit att målet på 1 000 utförda kontroller på nationell nivå, likväl resultatet på regional nivå, inte uppnåtts. Flera län har fått omprioritera resurser till stabsarbetet och likaså har län undvikit kontrollbesök med hänsyn till rekommendationer om social distans. Även möjligheterna till utvecklingsinsatser har påverkats negativt av den rådande pandemisituationen.

Nyckeltal

Nyckeltal: Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor (28)	År 2021	År 2020	År 2019
Antal årsarbetskrafter totalt	53,2	51,8	49,0
Antal årsarbetskrafter kvinnor	43,9	44,3	41,3
Antal årsarbetskrafter män	9,3	7,5	7,8
Antal ärenden, inkomna och upprättade	7 558	7 836	7 821
Antal beslutade ärenden	7 482	7 993	7 739
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	4	0	0
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	55 319	55 811	54 638
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	0	0	0

Antal årsarbetskrafter har ökat marginellt, ökningen beror på att nya uppgifter tillkommit. Verksamhetskostnaden är i paritet med föregående år och antalet ärenden ligger relativt stabilt över tid, både avseende inkomna och beslutade ärenden. Ej beslutade ärenden äldre än två år avser pågående rättsprocesser.

Resultatindikatorer

I nedanstående tabell listar vi några relevanta indikatorer som är kopplade till länsstyrelsernas uppgifter, uppdrag och mål inom verksamhetsområdet.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2021	År 2020	År 2019
Hur många normalkontroller (i förväg planerade och riskbaserade kontroller) som har genomförts i förhållande till antalet anmälningskontroller	Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP)	Djurskydd	DUS ¹⁾	≥1	0,29	0,77	0,69
Andel kontrollobjekt med livsmedelsproducerande djur som ingått i planerad normalkontroll (%)	Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP)	Djurskydd	DUS ¹⁾	10	2,2	5,3	5,7
Andel utförda av tilldelade primärproduktionskontroller (Mål 100 %)	Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP)	Livsmedelskontroll	PRIMÖR ²⁾	100	75,0	94,0	85,0

Andel anmälningsärenden avslutade inom tre månader (90 dagar)(%)	Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP)	Djurskydd	Platina ³⁾	90	96,3	96	98
Andel kontrollrapporter för djurskyddskontroller som är meddelade inom 21 dagar (%)	Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP)	Djurskydd	Platina ³⁾	90	84,6	84,2	86,0

1) Register, Jordbruksverket

2) Register, Länsstyrelsen

3) Ärendehanteringssystem, Länsstyrelsen

Den stora skillnaden i förhållandet mellan planerade normalkontroller och anmälningskontroller beror till största del av att anmälningskontrollerna har varit många och bedömts mer angelägna än normalkontrollerna. Pandemin har även spelat roll då bedömningen av normalkontrollernas nödvändighet utifrån smittperspektiv bedömts kunna vänta. Under 2022 kommer fokus att justeras till förmån för normalkontroller under förutsättning att förändringar sker kring restriktioner, allmänna råd och förhållningsregler avseende pandemin.

Andel utförda primärproduktionskontroller har gått ner på grund av att personalresursen nyttjats till andra uppgifter i samverkansprojekt och nationella uppdrag. Effektiviteten per tillgänglig personalresurs har varit densamma som tidigare år.

Regleringsuppdrag 1D2: Länsstyrelsernas arbete med livsmedels- och foderkontroll

Inför verksamhetsåren 2020–2022 har länsstyrelserna tilldelats 10 mnkr per år i riktade medel för kontroll inom området primärproduktion av livsmedel och foder. Nationellt har målet satts att kontrollera 1 000 företag inom primärproduktionen. Länsstyrelserna ska utföra kontroller i primärproduktionen av livsmedel. Livsmedelsverket gör ett riskbaserat urval av 1 000 kontrollobjekt utifrån branscherna och fördelar ut per län.

Länsstyrelserna gör utifrån tilldelningen ett riskbaserat urval av företag inom respektive bransch i Primör för sitt län. Kontrollerna utförs utifrån framtagna branschspecifika checklistor. Efter utförd kontroll registreras resultatet i Primör. Under 2021 har registret över foderföretag flyttats från Jordbruksverket till Primör. Primör är länsstyrelsernas IT-stöd för registrering av livsmedels- och foderföretag samt för registrering av kontroll. Kontrollen innebär att företagare inom primärproduktionen blir uppmärksammade på krav som ställs inom produktionen. Kontrollen är viktig för att upprätthålla en produktion som ger säkra livsmedel och foder för människor och djur.

Det är mycket stor variation i hur många kontroller länen har gjort av de kontroller som de har tilldelats enligt den nationella kontrollplanen. Vissa län har kunnat utföra kontroller som normalt medan andra län har påverkats kraftigt av pandemin på olika sätt. En del län har fått avsätta personella resurser för pandemitillsynen och andra län har begränsat sina kontroller med hänsyn till smittspridning.

Flytten av foderregistret från Jordbruksverket har i stor omfattning inneburit ett omfattande arbete med registervård då många företag har uppstått som dubletter, både livsmedelsföretag och foderföretag. I samband med rättning av dubletter har många län även gjort annan registervård. Tillförlitligheten i registret är begränsad och det är vanligt att företag som har upphört inte blivit avregistrerade. Flera län har prioriterat registervården framför utförande av kontroll för att på sikt få ett tillförlitligt register för uttag av kontrollgårdar.

Sammantaget har länsstyrelserna inte kunnat uppnå 1 000 kontroller för 2021 med anledning av pandemin och arbete med registervård av Primör.

Prestationer och effekter

Regleringsbrevsuppdrag 1D1, Kontrollplan för livsmedelskedjan

Vår djurskyddskontroll av djurhållning med livsmedelsproducerande djur utgår från ett riskbaserat kontrolluttag. Syftet med kontrollen är att uppnå en bättre regelefterlevnad och därmed en bättre djurvälstånd.

Vi arbetar med aktiv dialog med djurägarna i samband med kontroller. Genom våra kontrollrapporter och våra beslut ökar vi kunskapen om lagstiftningens krav och därmed förbättrade förutsättningarna för en ökad regelefterlevnad. Vi är dock långt ifrån en tillfredsställande måluppfyllelse avseende antal utförda normalkontroller inom djurskyddsområdet. Det som utgjort utmaningar för verksamheten härrörs främst till

- ökat tryck avseende anmälningsärenden med medföljande svårigheter att prioritera mellan dessa och normalkontroller
- en betydande del av resurserna åtgår till så kallade bomkörningar, uppskattningsvis cirka 7 000 timmar per år vilket motsvarar cirka fyra årsarbetare.

Genom förprovning av om- och nybyggnationer av djurstallar bidrar vi till att utrymmen i stallar redan från början följer gällande lagstiftning, som syftar till ett gott djurskydd.

Ett mål i NKP för djurskydd är att utveckla rättssäkerheten och likvärdigheten i bedömning av brister. Som ett led i detta arbete har vi genomfört ett arbete med stöd av KUDOS (utbildning för djurskyddskontrollanter från Jordbruksverket). Vi har kopplat denna utbildning till egna interna utbildningar, som syftar till att utveckla oss inom lagstiftningen och likrikta oss i bedömningar, samt att besluten som vi skriver ska vara rättssäkra och lätta att förstå kopplat till ambitionen med klarspråk.

Årets målsättning för vår tillsyn av djurhälsopersonal var att sammankalla djurhälsopersonal inom smådjursektorn (veterinärer och djursjukskötare) till sex olika mötestillfällen i Göteborg under hösten 2021. På grund av pandemisituationen fick dessa möten ställas in. Någon alternativ plan för tillsynsområdet fanns inte. Vi har under hösten genomfört ett antal uppföljande kontroller av tidigare ärenden med påvisade brister, samt inkomna anmälningar.

Länsstyrelsen planerade att genomföra sex revisioner av den kommunala livsmedelskontrollen men vi fick under större delen av året ställa om och utföra huvuddelen av revisionerna digitalt. Sammanlagt genomfördes sex revisioner och tio uppföljande revisioner för att verifiera åtgärdsplanernas genomförande. Samtliga av de sex revisionerna genererade rekommendationer om åtgärd. Vid samtliga tio uppföljningsrevisioner kunde genomförande av åtgärdsplaner verifieras. Dock krävdes det vid fyra av de tio uppföljningsrevisionerna kompletteringar innan verifiering kunde genomföras. Då åtgärdsplanerna genomförts bedömer vi det som att revisionerna har varit verkningsfulla. Två av årets revisioner innehöll momentet skuggkontroll inom processen dricksvattenkontroll. Länsstyrelsen i Värmland har deltagit som observatör vid en av årets revisioner, vilket har gett möjlighet att resonera kring bedömningar och utvecklat revisionsarbetet. Vi har dessutom bidragit med en representant i nationell revisionsgrupp från och med halvårsskiftet.

Vi har genomfört primärproduktionskontroller enligt det nationella uttaget. Genom att säkerställa ett brett uttag över hela länet har vi skapat en enhetlig bild över kvalitetsnivån hos våra primärproducenter. I de fall där producenterna har haft avvikelser har vi genom goda dialoger med rapporten som grund skapat förutsättningar för förbättringar i syfte att bättre uppnå målet ”säkra livsmedel”. Detta genom att vi informerar om exempelvis nya lagkrav och förändrade förutsättningar och på så vis ge primärproducenterna möjlighet att göra rätt.

Resultatbedömning

Den sammantagna bedömning är att vi har ett fortsatt utvecklingsbehov inom området kopplat till djurskyddskontrollen.

Vi ser en negativ trend i en del av våra nyckeltal inom området. Andelen obefogade anmälningskontroller uppgick till 37,8 procent (40,2 procent 2020), målet är 25 procent. Vi har kontrollerat två procent (178 av 8 105) av kontrollobjekten med livsmedelsproducerande djur (målet är 10 procent). Den planerade kontrollen av de livsmedelsproducerande djuren, som i huvudsak görs under stallsäsong, har påverkats till viss del av covid-19 men är även en följd av fler dubbelbemanningar på grund av större andel tyngre ärenden vilket visar sig genom att åtalsanmälningar har ökat med över 105 procent (från 35 stycken år 2020 till 72 år 2021). Antalet bomkörningar där djurhållaren inte anträffats uppskattas till närmare 7 000 arbetstimmar för året. Vi har också haft färre medarbetare som har kunnat vara ute i fält på grund av egna symptom.

Vi har en god måluppfyllelse avseende förprovningar av stallar där samtliga ärenden beslutas inom serviceåtagandetiden. Omprioritering har dock gjort att tiden till besiktning efter färdigställt djurstall är längre. Vi bidrar och driver till stor del utvecklingsarbetet kring förprovning på nationell nivå.

Arbetet med primärproduktionskontrollerna har i förhållande till tillgängliga resurser förlöpt på ett tillfredsställande sätt. Vi har en utmärkt måluppfyllelse avseende de kommunala revisionerna (samtliga kommuner inom en femårsperiod).

Vi har en utmärkt måluppfyllelse avseende kontroll av återhållsamhet för användande av läkemedel och en god måluppfyllnad för spridande av kunskap om antibiotikaresistens. Den digitalt baserade uppföljningen av djurhälsopersonal som togs i bruk i och med covid-19-pandemin har upplevt som mycket positiv av både oss och de vi tillsynat.

Regional tillväxt och infrastrukturplanering

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p3 Regional tillväxt	Länsstyrelseinstruktion
3§ p4 Infrastrukturplanering	Länsstyrelseinstruktion
1C1 Regionalt tillväxtarbetet och samverkan med regionerna	Regleringsbrev
1C2 Mål i regionala utvecklingsstrategin	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Nedanstående punkter sammanfattar uppgifterna och uppdragen på verksamhetsområdet.

- Samordna och skapa förutsättningar för samverkan mellan viktiga aktörer i länet såsom statliga myndigheter, kommuner, regioner, näringsliv, föreningar och andra frivilligorganisationer, för att skapa tillväxt i länet. Samverkan är inte minst viktig när regionala strategier tas fram för hur länet ska utvecklas.
- Fördela bidrag och stöd för strategiska utvecklingsåtgärder i länet.
- Bevilja ekonomiskt omsättningsstöd till enskilda näringsidkare och handelsbolag vars omsättning har minskat i större omfattning till följd av covid-19-pandemin.
- Fysisk planering av vägar och järnvägar genom att tillhandahålla statliga planeringsunderlag, godkänna miljökonsekvensbeskrivningar, samverka med sökanden i processen, besluta om tillstånd enligt miljöbalken och tillsyn över kommunala detaljplaner.

Målet för den regionala utvecklingspolitiken är utvecklingskraft med stärkt lokal och regional konkurrenskraft för en hållbar utveckling i alla delar av landet. En viktig bedömningsgrund för den regionala utvecklingspolitiken är statliga myndigheters medverkan i det regionala tillväxtarbetet.

Den regionala utvecklingspolitiken ska även bidra till att nå andra mål:

- Den regionala utvecklingspolitiken ska bidra till att nå det långsiktiga klimatmålet och de nya etappmålen för minskad klimatpåverkan samt bidra till att nå övriga relevanta miljömål.
- Den regionala utvecklingspolitiken har en geografisk utgångspunkt där landsbygder ingår och därför ska den bidra till att uppnå landsbygdspolitikens mål.

Transportpolitikens övergripande mål är att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet. Utöver det övergripande målet finns ett funktionsmål om tillgänglighet och ett hänsynsmål om säkerhet, miljö och hälsa.

Målet för politiken för de grundläggande betaltjänsterna är att alla i samhället ska ha tillgång till grundläggande betaltjänster till rimliga priser.

Sveriges nationella mål knyter an till flera av de globala målen i Agenda 2030. När Länsstyrelsen bidrar till att nationella mål får genomslag i länet bidrar vi också till genomförandet av Agenda 2030.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal

Nyckeltal: Regional tillväxt och infrastrukturplanering (30, 34)	År 2021	År 2020	År 2019
Antal årsarbetskrafter totalt	17,2	6,4	4,7
Antal årsarbetskrafter kvinnor	13,4	5,1	3,5
Antal årsarbetskrafter män	3,8	1,3	1,2
Antal ärenden, inkomna och upprättade	5 473	1 511	96
Antal beslutade ärenden	6 056	851	109
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	2	2
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	29 509	6 498	4 742
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	8 733	9 173	10 247

För såväl årsarbetskrafter, ärendestatistik som verksamhetskostnader beror ökningen 2021 i allt väsentligt på arbetet med omsättningsstöd kopplat till pandemin.

Resultatindikatorer

Länsstyrelserna har valt att inte ha några resultatindikatorer för verksamhetsområdet i årsredovisningen 2021.

Prestationer och effekter

Regional tillväxt

Länsstyrelsens överenskommelse med Västra Götalandsregionen (VGR) om fördjupad samverkan utgår ifrån de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Övergripande samverkan leds av en gemensam chefsgrupp som rapporterar till läns- och regionledningarna och arbetet utförs av medarbetare på Länsstyrelsen och VGR.

Fokus under 2021 har varit att skapa samtal kring genomförande av den nya regionala strategin för Västra Götaland, beslutad av VGR i februari 2021. Fokus har också varit på regional fysisk planering då VGR haft förfrågan avseende ansökan om att bli regionplaneorgan ute på remiss bland Västra Götalands kommuner och andra intressenter.

Internt pågår fortsatt arbete med att utveckla arbetssätt och kompetens inom området regional utveckling med fokus på tillväxt. Stort stöd för det arbetet finns i den nya nationella strategin för hållbar regional utveckling i hela landet 2021-2030.

Länsstyrelsen har tillsammans med regionen haft samråd med näringsliv och fackföreningar under pandemin. Pandemitillsynen hade ett särskilt samrådsspår med näringslivets företrädare. Vidare har vi underremitterat remisser från regeringskansliet om kommande stödinsatser till VGR. Dessutom har vi en pågående dialog med Svenskt näringsliv om Länsstyrelsens kontakter med företagen och hur de kan utvecklas.

Strömstads kommun och inte minst näringslivet påverkades kraftigt under pandemin och Länsstyrelsen har samverkat med VGR och samrått med den lokala nivån samt skickat signaler till rikspolitiken kring specifika utmaningar som i Strömstad.

Omsättningsstöd

Omsättningsstödet kan sökas av enskilda näringsidkare, handels- och kommanditbolag vars nettoomsättning minskat till följd av covid-19. Stöd till enskilda näringsidkare har kunnat sökas i fyra olika omgångar och stöd

till handels- och kommanditbolag i tre olika omgångar. Totalt har cirka 480 mnkr betalats ut i stöd till enskilda näringsidkare och handels- och kommanditbolag fördelat på cirka 6 800 ansökningar. Utöver detta har Länsstyrelsen Västra Götaland även bistått Länsstyrelsen Stockholm med handläggning och beslut i cirka 2 000 ansökningar. Dessa ansökningar och det utbetalade stödbeloppet är inte inkluderade i siffrorna ovan.

Infrastrukturplanering

Länsstyrelsen samverkar med Trafikverket i projektet Göteborg-Borås, del av nya stambanor. Under 2021 har Länsstyrelsen yttrat sig i två formella samråd om projektets lokalisering, utformning och miljöpåverkan, med syfte att vägleda och bidra med underlag till val av järnvägskorridor utmed sträckan samt inför projektets tillåtlighetsprövning 2022. Länsstyrelsen har även medverkat vid löpande samrådsmöten med specifika teman, med fokus på projektets knäckfrågor.

Länsstyrelsen ingår i en utvecklad samverkan med Trafikverket Region Väst i ett projekt om Länsstyrelsens och Trafikverkets hantering av konsekvenser vid hög belastning på vägsystemet, till följd av plan- och bygglagsplaneringen. Projektet syftar till att skapa en gemensam kunskapsplattform kring kopplingen mellan infrastrukturplanering och samhällsplanering samt hur de två myndigheterna i tidiga skeden i planprocesser bedömer och vägleder kring konsekvenser vid hög belastning på vägsystemet.

Länsstyrelsens handläggning av projektet E20 mellan Alingsås kommungräns och Örebro länsgräns är färdig i och med att det sista yttrandet till Trafikverket rörande en vägplan i Mariestads kommun. Även om handläggningen i denna fas är klar kommer uppföljning av de åtaganden Trafikverket ska genomföra medföra insatser från Länsstyrelsens sida under genomförandefasen.

Länsstyrelsen är samrådspart vid säkerhetshöjande åtgärder på befintliga vägar. Vi yttrar oss i åtgärdsvalstudier, bland annat Dag Hammarskjölds boulevard och Väg 155 Torslanda-Öckerö. Båda ärendena är strategiskt viktiga för Göteborgs stad. Vidare har Länsstyrelsen yttrat sig i järnvägsplanen för Lärje uppställningsspår, en viktig pusselbit i arbetet med utbyggnad av järnvägar i regionen.

Regleringsbrevsuppdrag 1C1, Regionalt tillväxtarbetet och samverkan med regionerna

Länsstyrelsen ingår i strukturfondspartnerskapet för Västsverige och i övervakningskommittén för Interreg Öresund-Kattegatt-Skagerak. Under året har vi deltagit vid möten.

Regleringsbrevsuppdrag 1C2, Mål i regionala utvecklingsstrategin

Myndighetens fördelning av medel bidrar till målen i den regionala utvecklingsstrategin genom satsningar på livsmedelsområdet tillsammans med VGR. Länsstyrelsen har inte beviljat några nya projekt utan utbetalningar sker i redan beslutade pågående projekt som avslutas under 2021. Det rör projektet ”Mer lokal mat i offentliga kök” som får 350 tkr. Genom projektet redovisar vi hur stor andel av de offentliga kökens råvaror som är svenska. När det gäller kött och mjölk är genomsnittet för de kommuner som redovisat över 90 procent. Projektet lyfter också goda exempel genom att kora årets kökshjälte inom kategorierna årets eldsjäl och årets kommun.

För att stötta regional utveckling över nationsgränser får Svinesundskommittén (Strömstad) sin sista utbetalning av 1:1 medel från Länsstyrelsen gällande 2021 i början av nästa år. Arbetet främjar regional utveckling tillsammans med Viken i Norge. Summan som kommer att betalas ut är 196 tkr.

Resultatbedömning

Regional tillväxt

Länsstyrelsen bedömer att samverkan med VGR, som har tillväxtansvaret, utvecklas och är god. Samverkan leder till att relationerna stärks men tydliggör också luckor som behöver fyllas. En del av utmaningarna ligger i att det finns en otydlighet i förväntningar och syn på ansvar. Detta beror till stor del på att regionen inte är ett regionplaneorgan eller arbetar aktivt med det territoriella perspektivet. Våra egna prioriteringar på regional tillväxt är avgörande för våra möjligheter att bidra till regional utveckling. Den nya nationella strategin för hållbar regional utveckling i hela landet 2021-2030 är ett stort stöd i vårt arbete.

Vi följer Tillväxtverkets riktlinjer och regelverk när det gäller utbetalning av projektmedel från anslag 1:1 regionala tillväxtmedel (regleringsbrevsuppdrag 1C2). De kvarvarande projekt som får sin sista utbetalning från oss har bidragit till målen i den regionala tillväxtstrategin. Länsstyrelsens arbete med att fördela omsättningsstöd har bidragit till att minska pandemins negativa effekter för företagare. Vi bedömer sammanfattningsvis att resultatet är gott.

Infrastrukturplanering

Vi ser en starkt förändrad integrering av miljö- och hållbarhetsaspekter i den långsiktiga infrastrukturplaneringen och i enskilda infrastrukturprojekt både på nationell och regional nivå. Det hänger samman med Trafikverkets nya beräkningar av sin basprognos samt förändrad hållning i infrastrukturplaneringens effekt på klimatmålen. Detta medför att det råder oenighet mellan statliga myndigheter hur energi- och klimatfrågor ska hanteras kopplat till infrastruktur. Det försvårar Länsstyrelsens arbete med att få in energi- och klimatfrågor i miljöbedömningar då det finns olika syn på beräkningar av orsaker, ansvar och effekter både på statlig och regional nivå. Det är en försämring från tidigare år. Vi bedömer sammanfattningsvis att resultatet är att det finns utvecklingsbehov.

Hållbar samhällsplanering och boende

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p5 Hållbar samhällsplanering och boende	Länsstyrelseinstruktion
5§ p9 Verka för att behovet av bostäder tillgodoses	Länsstyrelseinstruktion
Uppdrag att bistå Rådet för hållbara städer i dess arbete (M2017/03235/Mm)	Övriga uppdrag

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Nedanstående punkter sammanfattar uppgifterna och uppdragen inom verksamhetsområdet:

- Samordna de planeringsunderlag som olika myndigheter tar fram som stöd till kommunens planläggning (natur- och kulturvärden, infrastruktur, militära intressen, vattenfrågor).
- Samordna länsstyrelsernas uppdrag om rådgivning och vägledning till kommunerna inom ramen för tidig dialog för ökat bostadsbyggande.
- Utveckla länsstyrelsernas arbete med digital samhällsbyggnadsprocess.
- Samordna och ta tillvara statens intressen i den kommunala översiktsplaneringen och vid detaljplaner och områdesbestämmelser. Länsstyrelsens uppdrag gäller följande områden: riksintressen, miljö kvalitetsnormer, områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen, mellankommunal samordning, människors hälsa eller säkerhet, risken för olyckor, översvämning eller erosion
- Prövning enligt plan- och bygglagen (översikts- och regionplaner, detaljplaner, områdesbestämmelser, överklagande av kommuns beslut, tillsyn, vägledning och uppföljning)
- Ansvara för att analysera och rapportera hur bostadsmarknaden ser ut i länet. Vi stödjer även kommunerna i att ta fram riktlinjer för bostadsförsörjning. I uppdraget ingår även att årligen ta fram en regional bostadsmarknadsanalys, säkerställa kommunernas medverkan i Boverkets årliga bostadsmarknadsenkät och att sammanställa uppgifter om värdeöverföringar i kommunala bostadsbolag.
- Stöd till hyresbostäder och bostäder för studenter och till bostäder för äldre, samt stöd till energiåtgärder.
- Samordna arbetet med klimatanpassning, strandskyddsdispenser och havsplanering.
- Hantera överklaganden av kommunala beslut och uppföljning av tillsynsarbetet i kommunernas byggnadsnämnder.
- Handläggning och prövning av lokalhyresstöd för hyresvärdar som gett rabatt på lokalhyran till utsatta branscher under covid-19-pandemin.
- Samverka och samordna inom ramen för uppdraget om Rådet för hållbara städer.

Det övergripande målet för området samhällsplanering, bostadsmarknad, byggande och lantmäteriverksamhet är att ge alla människor i alla delar av landet en från social synpunkt god livsmiljö där en långsiktigt god hushållning med naturresurser och energi främjas samt där bostadsbyggande och ekonomisk utveckling underlättas. För området bostadsmarknad är målet långsiktigt väl fungerande bostadsmarknader där konsumenternas efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven.

Länsstyrelserna ska även verka för genomslag av nationella mål, såsom gestaltad livsmiljö och miljömålet god bebyggd miljö.

Sveriges nationella mål knyter an till flera av de globala målen i Agenda 2030. När Länsstyrelsen bidrar till att nationella mål får genomslag i länet bidrar vi också till genomförandet av Agenda 2030.

Verksamhetens resultat

Boende

Vi har tagit fram en bostadsmarknadsanalys utifrån kommunernas svar i Boverkets bostadsmarknadsenkät och kan konstatera att bostadsbyggandet håller en fortsatt hög nivå och att färre kommuner uppger att det råder ett underskott av bostäder. Trots detta är det en fortsatt ansträngd situation i en majoritet av länets kommuner där hushåll som har en svag ekonomi har det särskilt svårt på bostadsmarknaden. Vi har kommunicerat resultaten från bostadsmarknadsanalysen vid ett flertal tillfällen med olika interna och externa målgrupper.

Länsstyrelsen har samlat in uppgifter från länets allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag som underlag för Boverkets uppföljning av bolagens värdeöverföringar. Totalt 13 bolag gjorde värdeöverföringar som är tillåtna enligt begränsningsregeln. Fyra bolag gjorde värdeöverföringar som översteg tillåtna belopp enligt begränsningsregeln.

Vi har haft kontinuerlig samverkan med olika aktörer inom det vräkningsförebyggande arbetet.

Vi har initierat samverkan med kommunerna inom ramen för regeringsuppdraget (Fi2021/01884) om att motverka aktiv medverkan till bosättning i annan kommun.

Riksintressen

Länsstyrelsen har handlagt elva riksintresseärenden med koppling till Förordningen (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden. Dessa har berört riksintresse kommunikationer, totalförsvaret civil del, totalförsvaret militär del, vattenförsörjning, kulturmiljö, naturvård och friluftsliv.

Länsstyrelsen har också samordnat och återrapporterat länsstyrelsernas uppdrag om identifiering av riksintresseanspråk för natur och kulturmiljö som behöver aktualitetsprövas (Fi2021/02423) till finansdepartementet.

Vi har i handläggningen av samtliga ärenden bevakat god hushållning med mark- och vattenområden genom krav på tydligt motiverade utpekanden, med koppling till platsens och dess särskilda förutsättningar, så att inte mer mark- och vattenområden tas i anspråk än vad som är nödvändigt för att säkerställa de nationella värdena.

Översiktsplan

Fyra kommuner i länet har antagit en ny kommunomfattande översiktsplan. Ett par kommuner har gjort ändringar av sina översiktsplaner och flera kommuner har tagit fram förslag till nya översiktsplaner, vilka har samrått med Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen har fortsatt att utveckla och driva nätverket för översiktsplanering. I nätverket deltar drygt 35 kommuner och regionala aktörer.

Länsstyrelsen har tagit fram ett webbaserat planeringsunderlag för att stärka grön infrastruktur i den kommunala översiktsplaneringen.

Länsstyrelsen har tagit fram ett metodstöd för kommuner som ska integrera sin syn på klimatrelaterade risker i översiktsplanen. Stödet är framtaget tillsammans med Länsstyrelsen Stockholm, SMHI och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

Havsplanering

Vi har samordnat och färdigställt ett nationellt PM för Havsplanering i syfte att skapa en tydlig och gemensam bild av hur arbetet med havsplanering ska bedrivas inom länsstyrelserna utifrån organisation, ansvar och nationella roller.

Länsstyrelsen har medverkat i EU-projektet ”Land Sea Act” och i EU:s strategi för Östersjöregionen.

Vi har haft cirka tio återkommande möten med Havs- och vattenmyndigheten (HaV) för gemensam planering och samordning.

Detaljplanering

Länsstyrelsen har etablerat ett nätverk för kommunernas detaljeplanehandläggare i syfte att förbättra dialog och samverkan mellan länets kommuner och statliga myndigheter.

Länsstyrelsens gemensamma GIS-arbete

Länsstyrelsen har följt upp alla regionala geodataformat som nu har en enhetlig klassning utifrån perspektiven konfidentialitet, riktighet och tillgänglighet.

Vi har tagit fram rutiner för att möjliggöra ett effektivt kartstöd i samband med särskilda händelser. Inriktningen har varit kartstöd vid naturolyckor som skogsbränder och översvämningar.

Investeringsstöd

I vår handläggning av investeringsstöden har vi utvecklat våra arbetssätt och rutiner så att vi uppnått målen för handläggningstider och helt arbetat bort köerna. Vi har i investeringsstöden till hyresbostäder och bostäder för studerande beviljat stöd för 700 mnkr till 53 nya projekt med nära 1700 lägenheter. Vi har betalat ut 660 mnkr till 63 färdigställda projekt med 1800 lägenheter. I stödet till bostäder för äldre har vi beviljat stöd för 230 mnkr till 80 nya projekt med drygt 1100 lägenheter och betalat ut 190 mnkr till 70 färdigställda projekt med 950 lägenheter. I stödet till energieffektiviseringar i flerbostadshus har vi beviljat och betalat ut drygt 3 mnkr till 16 projekt.

I investeringsstödet för solceller har vi beviljat stöd för 57 mnkr till 550 nya projekt och betalat ut 127 mnkr till 1760 färdigställda projekt.

Vi har haft ett samordnande ansvar för lokalyresstödet som infördes år 2020. Tillsammans med sex andra länsstyrelser har vi handlagt och betalat ut stödet. Totalt har drygt 2 200 mnkr betalats ut fördelat på cirka 45 000 ansökningar.

Nyckeltal

Nyckeltal: Hållbar samhällsplanering och boende (40–41)	År 2021	År 2020	År 2019
Antal årsarbetskrafter totalt	72,3	64,1	53,7
Antal årsarbetskrafter kvinnor	44,3	40,9	32,9
Antal årsarbetskrafter män	28,0	23,2	20,8
Antal ärenden, inkomna och upprättade	8 725	15 792	8 637
Antal beslutade ärenden	10 455	17 282	7 012
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	1	8	2
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	75 119	66 724	59 315
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	1 773	0	0

Ökningen av årsarbetskrafter avser framför allt helårseffekt av arbetet med lokalhyresstödet, som började vid halvårsskiftet 2020. Det har också rekryterats två medarbetare till hantering av investeringsstöd till bostadsbyggande. Ökningen av antalet anställda är också förklaringen till ökningen av verksamhetskostnader.

Under 2020 hanterades avsevärt fler ansökningar om lokalhyresstöd än under 2021, vilket förklarar minskningen av antalet inkomna, upprättade och beslutade ärenden.

Under 2021 har bidrag till klimatanpassning betalats ut till kommuner som ansökt och beviljats medel.

Resultatindikatorer

Detta är ett komplext verksamhetsområde och det är svårt att mäta länsstyrelsernas bidrag till det övergripande nationella målet. Några indikatorer listas nedan.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2021	År 2020	År 2019
Antal påbörjade bostäder ¹⁾⁴⁾	Ge alla människor i alla delar av landet en från social synpunkt god livsmiljö där en långsiktigt god hushållning med naturresurser och energi främjas samt där bostadsbyggande och ekonomisk utveckling underlättas. Långsiktigt väl fungerande bostadsmarknader där konsumenternas efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven.	Årlig analys och rapport om läget i länet på bostadsmarknaden	SCB ²⁾	-	8 450	10 414	10 286
Antal färdigställda bostäder ¹⁾⁴⁾	Se mål ovan.	Årlig analys och rapport om läget i länet på bostadsmarknaden	SCB ²⁾	-	5 693	9 725	10 334
Länsstyrelsens handläggningstid för överklagade bygglov för bostäder, dock inte fritidshus; andel avgjorda inom 80 dagar (%)	Se mål ovan.	Prövning enligt plan- och bygglagen	Platina ³⁾	75%	79	63	42
Länsstyrelsens handläggningstid för överklagade bygglov för bostäder, dock inte fritidshus; andel ärenden avgjorda inom 120 dagar (%)	Se mål ovan.	Prövning enligt plan- och bygglagen	Platina ³⁾	90%	96	82	66

1) Länsstyrelsen har inte tagit fram något målvärde för resultatindikatorn

2) Statistiska centralbyråns statistik: Nybyggnad av bostäder.

3) Ärendehanteringssystem, Länsstyrelsen.

4) Värdet för år 2021 avser enbart kvartal 1-3 då inga helårssiffror ännu är tillgängliga

Såväl antalet påbörjade som färdigställda bostäder ligger på fortsatt stabila nivåer. Vad gäller handläggningstider för överklagade bygglov för bostäder så har ett delvis förändrat arbetsätt gett positivt resultat under 2021 jämfört med föregående år.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med uppdrag Rådet för hållbara städer

Länsstyrelserna ingår som en av 13 medlemmar i Regeringens Råd för hållbara städer. I februari 2021 lämnade Rådet sin årliga rapportering av uppdraget till Regeringskansliet. Rådets medlemmar har under år 2021 samverkat kring ett trettiotal åtgärder. Ett tiotal samverkansåtgärder har avslutats under året och övriga fortsätter under 2022. Länsstyrelserna har haft driftsansvar för tre av åtgärderna, bland annat anordnat ett kompetensutvecklingsseminarium för våra tjänstepersoner om hållbar stadsutveckling.

Fyra möten har hållits i Rådet och åtta möten har hållits i Rådets expertnätverk. Ett gemensamt möte har hållits för Rådets samtliga referensgrupper: Kommungruppen, Forsknings- och innovationsgruppen och Näringslivsgruppen. Ett stormöte har hållits för Rådet, expertnätverket och referensgrupperna. Rådet har blivit partner i EU-satsningen New European Bauhaus (NEB). Boverket, ArkDes, Energimyndigheten, Formas och Vinnova har arrangerat workshoppar om NEB, som dokumenterats i en rapport som skickats till EU. Rådet har också samverkat med bland annat satsningarna Viable Cities och Horisont Europa.

Rådets ordförande har tillsammans med landshövdingar i fem län, Kalmar, Västernorrland, Stockholm, Örebro och Kronoberg, anordnat länsträffar för kommunerna i respektive län med syfte att föra dialog kring kommunernas arbete med hållbar stadsutveckling.

Rådets gemensamma webbplats www.hallbarstad.se, som nylanserades i december 2020, har under året fyllts på och vidareutvecklats i syfte att underlätta för kommuner och andra aktörer att hitta aktuellt material inom hållbar stadsutveckling. Rådet har låtit ta fram en rapport om pandemins påverkan på hållbar stads- och samhällsutveckling. Rapporten har presenterats för berörda sakområden på länsstyrelserna. En förstudie om nationell samordning av finansiering och kunskap inom hållbara städer och samhällen har tagits fram inom en av samverkansåtgärderna.

Regeringskansliet har gjort en utvärdering av Rådet för hållbara städers verksamhet. Utvärderingen bedömer att Rådet uppfyller sitt syfte.

Prestationer och effekter

Råd och stöd till kommuner avseende riktlinjer för bostadsförsörjning

Vi har gett kommunerna råd och stöd i deras arbete med riktlinjer för bostadsförsörjningen. I nuläget har 45 av länets 49 kommuner riktlinjer för bostadsförsörjning varav de flesta har antagits de senaste fyra åren. Effekten av kommunernas arbete med långsiktiga strategier kan underlätta prioriteringar och skapa goda förutsättningar för att nå en bostadsförsörjning som möter behov och efterfrågan.

Kunskapshöjande åtgärder om att motverka hemlöshet

Länsstyrelsen har ökat kunskapen om vikten av ett vräkningsförebyggande arbete för att motverka hemlöshet till andra myndigheter och olika aktörer i länets kommuner.

Regionalisering av nationella mål för gestaltad livsmiljö

Vi har fortsatt arbetet med att regionalisera de nationella målen för gestaltad livsmiljö och att stötta aktörer i arbetet. Effekterna förväntas bli högre kvalitet i den byggda miljön.

Planeringskatalogen

Länsstyrelsen har förvaltat Planeringskatalogen i syfte att stödja kommunernas arbete inom fysisk planering. Effekten av vårt arbete att tillhandahålla relevanta underlag kan bidra till en ökad förutsägbarhet och därmed en effektivare planprocess.

Överklagade bygglovsärenden

Vi har arbetat med prioriteringar för att kunna avgöra överklagade bygglovsärenden avseende bostäder före andra ärenden enligt plan- och bygglagen.

Proaktivitet i planprocessen

Vi har arbetat proaktivt i tidiga skeden för att underlätta planprocessen och undvika tidsfördröjningar i senare skeden. Totalt har effekten av Länsstyrelsens arbete bidragit till att kommunala planprocesser löper mer effektivt.

Handläggning av detaljplaneärenden

Länsstyrelsen klarar uppsatta svarstider i mer än 90 procent av våra detaljplaneärenden. Av närmare 311 antagna detaljplaner har vi tagit in 10 planer för prövning varav 3 har upphävts på grund av strandskydd.

Komplexiteten i detaljplanerna har ökat både utifrån ny lagstiftning och till följd av expansiv planering. Återkommande utmaningar i planeringen är geoteknik, miljö kvalitetsnormer för vatten och luft samt strandskydd.

Länsstyrelsen har inte noterat någon minskning eller andra effekter på framtagandet av kommunala planer med anledning av rådande pandemi.

Investeringsstöd

Solcellsstödet har bidragit till en ökning av antalet installerade solcellsanläggningar och medverkat till att nå målet att Sverige ska ha 100 procent förnybar elproduktion år 2040. Investeringsstödet för hyresbostäder bedöms vara en viktig faktor i utvecklingen av bostäder med lägre hyra i storstadsregionernas ytterområden. Den ekonomiska kompensationen kan vara avgörande för att byggprojekten genomförs.

Resultatbedömning

Länsstyrelsens samlade bedömning är att resultatet av våra insatser är goda. Bedömningen gör vi mot bakgrund av de insatser vi gör för att främja ändamålsenliga planeringsunderlag, prioritera tidig dialog och att arbeta för en effektiv handläggning. Arbetssättet underlättar friktionsfria processer vilket ökar förutsägbarheten.

Målet om god bebyggd miljö är inte uppnått och bedöms svårt att nå till år 2030. Skarpare styrmedel i form av lagstiftning, krav på ett transporteffektivt samhälle, och regional fysisk planering behövs för att nå en omställning.

Länets glesa bebyggelsestruktur är en utmaning för kollektivtrafik och service. Det sker förtätning men också utglesning av bebyggelse, trots goda ambitioner i översiktsplanerna om närhet till kollektivtrafik och service.

Järnvägsnätet i länet är eftersatt och efterfrågan av ökad kapacitet är stor både för person- och godstrafik. Satsningar i nationell och regional infrastrukturplan bidrar till utveckling men investeringstakten möter inte målnivåerna för tåg.

Bara åtta av länets 49 kommuner har framtagna arkitekturstrategier. Cirka 20 procent av länets kommuner saknar arkitektkompetens vilket kan försvåra arbetet med en hållbar fysisk planering över tid.

Målet om att verka för att behovet av bostäder tillgodoses är otillfredsställande men med en positiv trend. Trots att bostadsbyggandet har ökat markant i länet och fortsätter att vara på en hög nivå så kvarstår en skillnad mellan utbud och behov och efterfrågan hos invånarna.

Måluppfyllelsen avseende en tidig dialog i samhällsbyggnadsprocesser bedöms vara bra med en fortsatt positiv trend. Länsstyrelsens rådgivande roll efterfrågas allt mer. Vårt arbete med rådgivning och vägledning i tidiga skeden har resulterat i ökad kvalitet i planeringen och att färre planer har tagits in för prövning.

Energi och klimat

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p6 Energi och klimat	Länsstyrelseinstruktion
5§ p8 Samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat	Länsstyrelseinstruktion

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Länsstyrelsernas uppgifter och uppdrag inom verksamhetsområdet sammanfattas i nedanstående punkter.

- Leda och samordna det regionala arbetet mot de energi- och klimatpolitiska målen. Uppdraget omfattar att tillsammans med andra aktörer genomföra den regionala energi- och klimatstrategin och att verka för att energi och klimat ska bli en integrerad del i alla ansvarsområden. Detta innebär att förmedla kunskap, ge inspiration samt att driva och samordna regionala insatser som stärker genomförandet av uppdraget. Dessutom ingår att främja effektiva klimatinvesteringar.
- Samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat utifrån uppdrag i förordning om myndigheters klimatanpassningsarbete (2018:1428) samt målen i den nationella strategin för klimatanpassning. Uppdraget omfattar samverkan, samordning och kunskapsfrämjande insatser om hur länet påverkas av ett förändrat klimat och vilka åtgärder som kan vidtas för att minska länets sårbarheter, främst till målgruppen kommuner och regionala sektorsmyndigheter. Dessutom ska detta utvärderas och följas upp.

Nedan sammanfattar vi några mål som rör länsstyrelsernas uppgifter och uppdrag inom verksamhetsområdet.

Preciseringen av miljö kvalitetsmålet Begränsad klimatpåverkan ligger i linje med Parisavtalets temperaturmål, som är att hålla den globala uppvärmningen under två grader, men helst under 1,5 grader. Det långsiktiga målet är att Sverige senast år 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären, för att därefter uppnå negativa utsläpp. Målet innebär att utsläppen av växthusgaser från svenskt territorium senast år 2045 ska ha minskat med minst 85 procent, jämfört med år 1990.

Etappmålen på vägen mot det långsiktiga målet omfattar utsläpp av växthusgaser i den så kallade icke-handlande sektorn. I icke-handlande sektorn ingår framförallt utsläpp från inrikes transporter, byggnader och jordbruk.

Mål för energipolitiken handlar om att skapa villkoren för en effektiv och hållbar energianvändning och en kostnadseffektiv svensk energiförsörjning med låg negativ påverkan på hälsa, miljö och klimat samt underlätta omställningen till ett ekologiskt hållbart samhälle.

Regeringens mål för samhällets anpassning till ett förändrat klimat är att utveckla ett långsiktigt hållbart och robust samhälle som aktivt möter klimatförändringar genom att minska sårbarheter och ta tillvara möjligheter. Målsättningarna om klimatanpassning i Parisavtalet och Agenda 2030 med de globala målen för hållbar utveckling ska också uppnås.

Det finns även andra relevanta mål för verksamhetsområdet, till exempel under generationsmålet i miljömålssystemet. I årsredovisningen redovisar vi information av väsentlig betydelse i förhållande till dessa mål.

Sveriges nationella mål knyter an till flera av de globala målen i Agenda 2030. När Länsstyrelsen bidrar till att nationella mål får genomslag i länet bidrar vi också till genomförandet av Agenda 2030.

Regionala uppgifter, uppdrag och mål

Västra Götaland har som målsättning att vara en fossiloberoende region till 2030. Det innebär att utsläppen av växthusgaser ska minska med 80 procent från 1990-års nivå till år 2030. Dessutom ska utsläppen av växthusgaser från västsvenskarnas konsumtion, oavsett var i världen de sker, minska med 30 procent jämfört med 2010.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal

Nyckeltal: Energi och klimat (42)	År 2021	År 2020	År 2019
Antal årsarbetskrafter totalt	10,5	11,7	13,6
Antal årsarbetskrafter kvinnor	5,2	6,8	7,6
Antal årsarbetskrafter män	5,3	4,9	6,1
Antal ärenden, inkomna och upprättade	355	279	234
Antal beslutade ärenden	346	274	239
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	2	6	3
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	12 274	13 018	16 910
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	1 908	53	162

Satsningen Klimatklivet står för den största delen av ärendena inom verksamhetsområdet. Den enskilt största orsaken till ökningen av antalet inkomna och beslutade ärenden 2021 är att det bara var två ansökningsomgångar 2019 och 2020, medan det var fyra 2021.

Ökningen av lämnade bidrag hänför sig till

- genomförande av studiecirkel utifrån SMHI:s verktyg Lathund för klimatanpassning, i syfte att stärka arbetet med klimatanpassning i kommunerna. 30 000 per medverkande person från deltagande kommuner
- medel till kommuner i länet för kunskapshöjande insatser inom områden där kommunen identifierat särskilt behov av klimatanpassning. Kommunerna fick ansöka om att ta del av medlen.

Resultatindikatorer

SCB:s statistik för energi på länsnivå är förknippad med sekretess för vissa län, vilket gör att datan är svår att använda för att mäta utfall och effekter. Vi har valt att ta med en indikator i tabellen nedan.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2021	År 2020	År 2019
Antal inlämnade ansökningar under året inom Klimatklivet per 10 000 invånare ¹⁾	Sveriges klimatmål	Stöd till klimatinvesteringar	Naturvårdsverket ²⁾	-	1,69	1,19	1,02

1) Länsstyrelsen har inte tagit fram något målvärde för resultatindikatorn

2) Naturvårdsverkets ärendehanteringssystem.

Det var två ansökningsomgångar 2019 och 2020 men fyra 2021, vilket kan förklara ökningen i antalet ansökningar.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med energi och klimat (LEKS)

Länsstyrelsernas energi- och klimatsamordning (LEKS) är samverkansorgan för det regionala arbetet med minskad klimatpåverkan och energiomställning. Med målet att länsstyrelserna ska bidra till att de nationella energi- och klimatmålen uppfylls bidrar LEKS till att utveckla samverkan mellan länsstyrelserna, mellan länsstyrelsernas olika sakområden samt med berörda myndigheter, departement med flera. LEKS verkar även för att identifiera synergier mellan olika styrmedel och samhällsmål som sedan kan användas som hävstänger i det regionala arbetet. Exempel på väsentliga insatser under året är:

- Fyra samverkansledare, inom områdena Klimatklivet, transporter, energisystem och regionala energi- och klimatstrategier.
- Projekt inom olika sak- och ämnesområden, till exempel samhällsplanering, regional utveckling, lantbruk, naturvård och länstransportplanering.
- Samordnade insatser för ett tiotal remisser.
- Samordning av synpunkter från länsstyrelserna till arbetet med de nationella strategierna för elektrifiering och bioekonomi.
- Arrangerande av två digitala nätverkskonferenser för länsstyrelserna.

Flera av insatserna sker i samverkan med RUS (Regional Utveckling och Samverkan i miljömålssystemet) och olika chefsnätverk.

Bedömningen är att resultatet är gott och i allt väsentligt uppnår målen för det länsstyrelsernas gemensamma arbetet med energi- och klimatomställning.

Prestationer och effekter

Vi har fortsatt att utveckla vårt interna samarbete inom Länsstyrelsen i syfte att integrera olika perspektiv (till exempel minskad klimatpåverkan, energi, klimatanpassning, grön infrastruktur och biologisk mångfald) i våra strategiska tvärsektorier uppdrag.

Energi- och klimatstrategiskt arbete

Inom ramen för det energi- och klimatstrategiska arbetet i Klimat 2030 har vi genomfört flera insatser för att påskynda klimatarbetet.

Kommunernas klimatlöften

Satsningen ”Kommunernas klimatlöften” är ett erbjudande till länets kommuner att anta konkreta klimatlöften. Initiativet har fått stort gensvar och förlängs till åtminstone 2022. I slutet på året antas nya löften på kommunstyrelsenivå inför 2022 och alla kommuner är med. Antalet löften ökade från 326 till 426. Beräknad klimatnytta för de åtgärder som genomförts under 2021 är 31 100 ton CO₂ekvivalenter. Vidare har det inom Klimat 2030 skett ett påverkansarbete för att få till stånd ett nationellt konsumtionsbaserat mål. Länet har goda erfarenheter av konsumtionsmål sedan 2015 och har genom debattartikel, öppet brev till riksdagsledamöter och event gett inspel till miljömålsberedningen som nu bereder frågan om nationellt konsumtionsmål.

Samarbete med Västra Götalandsregionen

Tillsammans med Västra Götalandsregionen har vi genomfört ett antal insatser. Bland annat har vi gemensamt genomfört ett avgränsningssamarbete om länsplan för regional transportinfrastruktur och tagit fram ett elektrifieringslöfte som en del i elektrifieringskommissionens regionala genomförandeplaner. Vi har också yttrat oss kring Västra Götalandsregionens remiss om att ansöka om att bli regionplaneorgan enligt plan- och bygglagen. För att vi ska kunna bidra med vår fulla potential, krävs ett kompletterande starkt regionalt ledarskap och vi är därför positiva till detta.

Övriga insatser

Inom ”Klimatklivet” har vi genomfört informationsspridning och rådgivning. Detta har skett via digitala kanaler på grund av covid-19. De insatser som har genomförts har lett till goda resultat i form av 298 inkomna projektansökningar.

Vi har initierat en kartläggning av hur länets kommuner arbetar med strategiska energifrågor kopplat till kommunal planering. Syftet är att få en bild av om det finns en aktuell energiplan, samt inventera kommunernas behov av vägledning kring energiplaner.

Tillsammans med andra aktörer har vi deltagit i ett projekt som syftar till att lyfta dialogen kring integration av förnybar el i elnätet. En regional workshop och tre frukostseminarier har genomförts, vilket har lett till ökad kunskap om bland annat elnätsfrågor.

Vi har slutfört tre projekt som syftar till att öka energieffektivisering i företag. Effekter är bland annat ett utvecklat arbetssätt inom tillsyn och prövning med energihushållning samt att ett antal företag fått stöttning i att implementera ett strukturerat och systematiskt energieffektiviseringsarbete.

Inom ”Greppa Näringen” har vi genomfört 24 ”klimatkollen-rådgivningar” och 18 ”energikollen-rådgivningar”. Ökningen sedan tidigare år beror på den ökade efterfrågan från livsmedelssektorn på klimatberäkningar. Ett antal fältvandringar har genomförts.

Klimatanpassning

Vi har fortsatt vårt arbete med klimatanpassning genom flera olika insatser.

Handlingsplan för klimatanpassning

Vi har fastställt en handlingsplan som gäller för 2021–2024. Handlingsplanen inriktar Länsstyrelsens arbete på de åtgärder som vi behöver genomföra för att bidra till att nå myndighetsmålen för klimatanpassning. Åtgärderna delas in i tre block: förvaltning och underhåll, Länsstyrelsens kompetens och förmåga samt stöd till kommuner och regionala aktörer.

Vänerrådet

Inom ramen för Vänerrådets arbete har vi medverkat till att ta fram nytt förslag (nummer 5) till naturanpassad tappningsstrategi för Väneren. Förslaget är framtaget av SMHI och analyserat av Vattenfall. Säker och naturanpassad tappning av Väneren genom Göta älv är avgörande för hantering av klimatrelaterade risker för översvämning, skred och biologisk mångfald.

Nationellt deltagande

Vi har varit med och bidragit till utvecklingen av det nationella arbetet med klimatanpassning genom deltagande i forskningsprojekt, myndighetsnätverk, referensgrupper och nationella möten och projekt tillsammans med nationella myndigheter.

Internt samarbete

Genom workshopar och kartläggning av hur klimatanpassning kopplar till våra verksamheter och strategiska mål, har vi utvecklat vårt interna samarbete. Syftet var att skapa en bättre helhetssyn mellan Länsstyrelsens verksamheter.

Kompetensutveckling

Länsstyrelsens medarbetare har fått bättre förutsättningar för att öka sin kunskap om klimatanpassning genom att vi skapat en webbutbildning och bidragit med klimatanpassningskunskap inom olika uppdrag.

Stödja kommunerna

Vi har utvecklat vårt arbete med att stödja kommunernas klimatanpassning genom kommunvisa dialoger. Syftet med dialogerna var att fånga upp kommunernas behov. Resultatet i form av identifierade utmaningar och förslag på åtgärder och aktiviteter använder vi i fortsatt arbete med klimatanpassningsuppdraget. Dessutom har vi bidragit till kommunalt arbete med klimatanpassning genom att i samverkan med SMHI genomföra en studiecirkel för kommuner utifrån SMHI:s lathund för klimatanpassning.

Resultatbedömning

Energi- och klimatstrategiskt arbete

Vi bedömer att Länsstyrelsens energi- och klimatarbete är gott. Den rådande pandemin har medfört att vi fått genomföra stora delar av arbetet digitalt, vilket har lett till att fler aktörer kunnat medverka och minskade utsläpp från transporter. Arbetet med kraftsamlingen ”Klimat 2030” är ambitiöst och fokuserar på de områden vi bedömer som viktigast. Det är ett arbete som utvecklas kontinuerligt. Insatser kopplade till regleringsbrevsuppdrag 3A3 har genomförts enligt plan.

Mellan 1990–2019 har länets utsläpp av växthusgaser minskat med 18 procent. Det är långt till klimatmålet om en minskning med 80 procent från 1990-2030. Utsläppen från vägtrafiken kommer minska till följd av elektrifiering men det är osäkert hur industrins utsläpp kommer att förändras. Under 2019 och 2020 minskade de beroende på lägre produktion och driftstopp, men om industrierna med störst utsläpp utnyttjar sina tillstånd fullt ut kommer industriutsläppen öka kraftigt.

Klimatanpassning

Vi bedömer att resultatet är gott. Prestationer och effekter utifrån klimatanpassningsuppdraget motsvarar planerad verksamhet för året. Den övergripande trenden för arbetet med klimatanpassning är positiv. Framtagna underlag och våra samarbeten både internt inom organisationen och med andra aktörer bidrar till bra förutsättningar att arbeta med klimatanpassning i länet.

Kulturmiljö

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p7 Kulturmiljö	Länsstyrelseinstruktion
1A5 Nationella målen för kulturmiljöarbetet	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Kärnverksamheten består av tillsyn och tillstånd enligt kulturmiljölagen och miljöbalken, samt prövning av kulturmiljöbidrag till vård, information, kunskapsutveckling och tillgänglighetssatsningar.

Kulturmiljöhänsyn tas till stor del i annan lagstiftning än i kulturmiljölagen. Tvärsektoriell samverkan upptar därmed en betydande del av verksamheten både internt och externt i samrådsärenden, framförallt enligt miljöbalken och plan- och bygglagen. Samverkan genom dialog är ett viktigt verktyg för att främja, utveckla och förnya kulturmiljöarbetet i samverkan med länets aktörer.

Respektive läns prioriterade inriktning anges i kulturmiljöstrategi eller i motsvarande dokument.

Kulturmiljöarbete utgår från fyra prioriterade miljö kvalitetsmål:

- God bebyggd miljö
- Levande sjöar och vattendrag
- Ett rikt odlingslandskap
- Levande skogar

Vidare tar kulturmiljöarbetet sin utgångspunkt i Riksantikvarieämbetets samlade vision 2030 att ”Alla, oavsett bakgrund, upplever att de kan göra anspråk på det kulturarv som format Sverige” och de fyra nationella kulturmiljömålen. Dessa är:

- Ett hållbart samhälle med en mångfald av kulturmiljöer som bevaras, används och utvecklas
- Människors delaktighet i kulturmiljöarbetet och möjlighet att förstå och ta ansvar för kulturmiljön
- Ett inkluderande samhälle med kulturmiljön som gemensam källa till kunskap, bildning och upplevelser
- En helhetssyn på förvaltningen av landskapet som innebär att kulturmiljön tas tillvara i samhällsutvecklingen.

Sveriges nationella mål knyter an till flera av de globala målen i Agenda 2030. När Länsstyrelsen bidrar till att nationella mål får genomslag i länet bidrar vi också till genomförandet av Agenda 2030.

Regionala uppgifter, uppdrag och mål

Länsstyrelsen medverkar i den regionala samverkansgruppen för kulturmiljö som utarbetat ett måldokument, ”Kulturmiljö 2030”, med tillhörande handlingsplaner kopplade till de nationella kulturmiljömålen, Länsstyrelsens strategiska mål och den regionala kulturstrategin/kulturplanen. Insatsområden i ”Kulturmiljö” 2030 är

- utveckla arbetet med delaktighet i kulturarvet
- integrera kulturmiljöfrågorna tydligare i samhällsplaneringen och det regionala utvecklingsarbetet
- utveckla arbetssätt för att möta strukturomvandlingens effekter på kulturmiljön i en region med både städer och landsbygd

- integrera kulturarvsfrågor i klimatanpassningsarbetet
- bidra till att utveckla ett hållbart bruk av kulturhistoriska besöksmål.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal

Nyckeltal: Kulturmiljö (43)	År 2021	År 2020	År 2019
Antal årsarbetskrafter totalt	17,9	17,4	16,7
Antal årsarbetskrafter kvinnor	9,2	9,8	9,5
Antal årsarbetskrafter män	8,7	7,6	7,3
Antal ärenden, inkomna och upprättade	2 463	2 321	2 316
Antal beslutade ärenden	2 512	2 249	2 501
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	27	29	24
Verksamhetskostnad inkl. OH	22 571	20 968	22 787
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen	15 410	18 644	18 715

Arbetet inom kulturmiljö har i stort bedrivits i samma omfattning som föregående år. Ökningen i verksamhetskostnader i jämförelse med föregående år beror på tidsbegränsade resursförstärkningar som möjliggjort en god handläggningstakt trots påverkan av pandemin och arbete med regleringsbrevsuppdrag.

Resultatindikatorer

Detta är ett komplext verksamhetsområde och det är svårt att mäta länsstyrelsernas bidrag till det övergripande nationella målet. Några indikatorer listas nedan.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2021	År 2020	År 2019
Antal registrerade fornlämningar (exkl marina lämningar) ¹⁾	Ett hållbart samhälle med en mångfald av kulturmiljöer som bevaras, används och utvecklas	Skydd av fornlämningar och deras kulturhistoriska information.	Fornreg ²⁾	-	46 299	46 124	45 812
Antal byggnadsminnen enligt 3 kap kulturmiljölagen ¹⁾	Se mål ovan.	Skydd av kulturhistoriskt värdefulla byggnader, miljöer och anläggningar	Bebyggelseregistret (BeBR) ³⁾	-	258	258	258
Antal kulturresevat enligt miljöbalken ¹⁾	Se mål ovan.	Skydd och vård av kulturhistoriskt värdefulla kulturpräglade landskap.	GIS-skikt ⁴⁾	-	5	5	5
Antal riksintresseområden för kulturmiljövården ¹⁾	Se mål ovan.	Tillgodose och kunskapsförsörja riksintressen för kulturmiljövården	Riksintressebeskrivningar ⁵⁾	-	190	190	190

1) Länsstyrelsen har inte tagit fram något målvärde för resultatindikatorn

2) Register, Riksantikvarieämbetet.

3) Register, Riksantikvarieämbetet.

4) Stödsystem, Länsstyrelsen.

5) Förteckning, Riksantikvarieämbetet.

Översyn av riksintressen pågår men på grund av att handläggningen från Riksantikvarieämbetet pausats har inga förändringar skett de senaste åren.

Prestationer och effekter

Regleringsbrevsuppdag 1A5, Nationella målen för kulturmiljöarbetet

Aktuella kommunala kunskapsunderlag är ofta avgörande för möjligheten att hävda kulturhistoriska värden vid planering och lov, men också viktiga i arbetet med gestaltad livsmiljö och för framtagandet av arkitekturprogram. Länsstyrelsen har successivt lämnat bidrag till kommunala kulturmiljöunderlag, men behoven av fortsatta och stärkta stöd är omfattande. Nedanstående bidrag visar att kommunernas kunskapsprojekt stödjer arbetsprocesser och kulturmiljömålen:

- kulturmiljöunderlagen identifierar breda spektra av kommunernas kulturarv. Värden och uttryck analyseras i syfte att bevara och kunna utveckla kulturmiljöerna hållbart.
- kommunerna bygger upp strukturer för delaktighet i projekten genom att inhämta kunskaper och synpunkter till sina blivande underlag.
- kommunerna anger att projekten har bidragit till en bredare dialog om kulturvärden och ett bättre kulturmiljösamarbete internt på kommunerna. Flera kommuner anpassar också del av slutprodukten för användning i skola/undervisning.
- kommunerna har i allt högre grad börjat beskriva och analysera kulturvärdena i ett landskapsperspektiv. Analyserna främjar hänsyn till kulturmiljövärdena i ett större sammanhang och kan också användas exempelvis i arbetet med grön infrastruktur.

Länsstyrelsen har ett samordnande ansvar att arbeta regionalt med målet för arkitektur-, form- och design samt se till utvecklingsmöjligheter inom området. Genom en kontinuerlig uppbyggnad av kunskapsutbyte och nätverkande ska medvetenhet om områdets värden bidra till en intern utveckling inom Länsstyrelsen, externt med andra regionala samverkansgrupper och med det arkitekturstrategiska arbetet i kommunerna.

Länsstyrelsen stärker arbetet med våra regionala miljömål. Genom aktiviteter och verktyg uppmanas kommunerna att arbeta med arkitekturstrategier och barnkonsekvensbeskrivningar för att genom gestaltad livsmiljö uppnå ”God bebyggd miljö”.

Länsstyrelsen har deltagit i flertal föreläsningar riktade mot kommunerna inom länet och på nationell nivå genom digitala konferenser anordnade av våra kommunalförbund, Boverket och egna nätverk med temat gestaltad livsmiljö.

Länsstyrelsen är en aktiv part i skapandet av ”Dynamo Väst”, ett regionalt nätverk inom arkitektur, design, konst och kulturarv med syftet att stimulera till nya former av samverkan, kompetensutveckling och publik verksamhet med fokus på vår gestaltade livsmiljö.

Verksamhetsutveckling och samverkansprojekt

Länsstyrelsen prioriterar tvärssektoriella ärendeprocesser och handläggningen av ärenden enligt kulturmiljölagen. Medverkan i tidiga dialoger med kommuner och andra myndigheter är viktiga, men resurskrävande. Ett komplext tvärssektoriellt ärende som vi arbetat med, är de förberedande samråden inför byggnationen av nya slussleder i Göta Älv. Passagen förbi Trollhättan är särskilt komplicerad där fyra olika riksintressen och flera byggnadsminnen påverkas på olika sätt.

Länsstyrelsen har med två handläggarspecialister för support och utveckling bidragit till fortsatt arbete med de digitala ärendeprocesserna. Funktionaliteten för den gemensamma digitala ärendeinlämningsfunktionen har förbättrats, men fortfarande återstår problem innan den effektiviserar handläggningen.

Inventering av vattenanknutna kulturmiljöer har fortsatt med anledning av miljöprovning av vattenkraft. Förbättrade kunskapsunderlag är nödvändiga och länets sätt att redovisa hela inventeringsunderlaget har uppmärksammats nationellt som ett bra exempel på hur kulturmiljövärdena bör hanteras.

Regeringen gav Länsstyrelsen i uppdrag att identifiera och nationellt sammanställa riksintresseanspråk som behöver aktualitetsprövas. Sammanställningen pekar på behov att göra riksintresseområdena tydligare, lättare att förstå och analysera. Arbetet med att revidera kulturmiljövärdens riksintressen kommer kräva omfattande insatser.

Projektet ”SAMHELL” inom Interreg Sverige-Norge, delområde gränslöst samarbete har, tack vare lättade restriktioner, kunnat återuppta kunskapsutbytet i form av gemensamma möten om hållristningarnas tillstånd och behov av vård- och skyddsinsatser.

Det byggda kulturarvet

Kulturhistoriskt värdefulla bebyggelsemiljöer engagerar. Länsstyrelsen behöver väga samman ofta motstridiga förutsättningar. Länsstyrelsen har lämnat planeringsbesked rörande en uppmärksammas föreslagen byggnation av Skanstorget i Göteborg med krav på att förslaget behövde anpassas till riksintresset.

Länsstyrelsen har medverkat i en dialog med Göteborgs Stads stadsbyggnadskontor om arbetet med att ta fram en plan för den historiska stadskärnans bevarande.

Länsstyrelsens uppgifter med provning av kyrkliga kulturminnena är omfattande. Rättsläget är otydligt när det gäller kulturvården på begravningsplatser. Riksantikvarieämbetet överklagade ett beslut om borttagande av gravstenar i Herrljunga kommun. Domen i Förvaltningsrätten och Riksantikvarieämbetets yttrande blir vägledande.

Kommunerna skyddar allt färre byggnader genom detaljplaner. Det finns ett ökat behov av säkerställande genom byggnadsminnesförklaringar, men Länsstyrelsens möjligheter till utredning och vårdinsatser är begränsande.

Kulturlandskap och fornvård

Kommuner, ideella föreningar och enskilda markägare beviljas bidrag för vård av kulturhistoriskt intressanta platser och fornlämningar. Fornvården bidrar till såväl besöksmålsutveckling som biologisk mångfald. Antalet besökare har fortsatt att öka och därmed även behovet av vård och satsningar på fysisk och digital tillgänglighet.

Under året har tillgänglighetsåtgärderna vid hållristningslokalen Vitlycke inom Tanums världsarvsområde färdigställt, vilket gynnar alla besökare i världsarvsområdet. De tre statliga kulturreseervaten har ställt om till utomhusaktiviteter och genom satsningar på bland annat nya informationsskyltar har värdefull pedagogisk verksamhet kunnat bibehållas.

Arkeologi och fornlämningar

Exploateringstrycket leder till en hög arbetsbelastning på handläggarna som prioriterar bostadsbyggande och infrastruktur. Möjligheterna till samråd med enskilda och tillsyn i fält är begränsade. Skogsstyrelsen har uppmärksammat Länsstyrelsen på det ökande antalet skador på fornlämningar i skogen.

Det spektakulära bronsåldersfynd som upptäcktes av en privatperson utanför Alingsås fick stort genomslag i media, såväl nationellt som internationellt. Den arkeologiska efterundersökningen resulterade i ett 40-tal, varav många unika, bronsföremål. Det mediala intresset av fyndet har troligen bidragit till en ökning av antalet anmälda fornfynsärenden.

Restaureringen av Varnhems klosterruin påbörjades under året med syftet att säkra anläggningen i enlighet med Curmans restaureringsplan från 1920-talet och samtidigt, med små avsteg från denna plan, göra ruinen mer tillgänglighetsanpassad. Arbetet, som är årstidsberoende, beräknas behöva pågå i tre-fyra år.

Resultatbedömning

Målen för kulturmiljövården och målen för arkitektur-, form-, och designpolitiken förutsätter komplexa, tvärsektoriella dialog- och samrådsprocesser med många parter. Möjligheterna att verka för målen har påverkats av pandemin samt genom prioritering av ärendehandläggningen. Det finns långsiktiga behov att utveckla det strategiska arbetet inom kulturmiljöområdet. Vi har lyckats med att hålla fastställda handläggningstider, men såväl den förebyggande som den uppföljande tillsynen är eftersatt. I förhållande till kulturmiljöverksamhetens mål och uppdrag är det sammanvägda resultatet gott.

Samhällsskydd och beredskap

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p8 Skydd mot olyckor, krisberedskap, civilt försvar och höjd beredskap	Länsstyrelseinstruktion
7§ Geografiskt områdesansvar enligt förordningen (2015:1052)	Länsstyrelseinstruktion
1B1 Civilt försvar och beredskapsplanering	Regleringsbrev
1B2 IT- incidenter	Regleringsbrev
3E4 Kompetensinsats riskbaserat informationssäkerhetsarbete	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Verksamhetsområdet omfattar skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar. Uppgifterna och uppdragen följer dels av lagar och förordningar, dels särskilda uppdrag från regeringen. De viktigaste uppgifterna och uppdragen är:

- Geografiskt områdesansvar för krisberedskapen på regional nivå. Det innebär att vi ska sammanställa regionala risk- och sårbarhetsanalyser, samordna planering inför fredstida kriser och samordna hantering under fredstida kriser, samt ansvara för samlade lägesbilder under fredstida kriser.
- Högsta civila totalförsvarsmyndighet i länet. Det innebär att vi ska verka för samordning av planering och för att det civila försvaret agerar samordnat under höjd beredskap.
- Ansvar för räddningstjänst och sanering efter utsläpp av radioaktiva ämnen från kärnteknisk anläggning.
- Vid behov överta ansvaret för kommunal räddningstjänst
- Ständigt ha en tjänsteman i beredskap och en förmåga att snabbt upprätta en krisledningsorganisation.
- Uppföljning av kommunernas arbete med krisberedskap och civilt försvar.
- Bevaka riskhänsyn i samhällsplaneringen.

Till följd av den pågående covid-19-pandemin har länsstyrelserna därutöver fått ytterligare ett antal särskilda regeringsuppdrag att hantera inom ramen för detta verksamhetsområde. Dessa uppdrag har redovisats fortlöpande. Länsstyrelsernas övergripande arbete med dessa uppdrag redovisas under rubriken Övrig redovisning nedan i årsredovisningen. I övrigt redovisas i detta verksamhetsområde information av väsentlig betydelse när det gäller dessa uppdrag.

Det övergripande målen för samhällets säkerhet är att värna samhällets funktionalitet och att värna vår förmåga att upprätthålla våra grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter.

Målet för skydd mot olyckor är att i hela landet ge människors liv, hälsa, egendom och miljö ett – med hänsyn till de lokala förhållandena – tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor.

Målen för samhällets krisberedskap är att:

- minska risken för olyckor och kriser som hotar vår säkerhet
- värna människors liv och hälsa och grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter genom att upprätthålla samhällsviktig verksamhet och hindra eller begränsa skador på egendom och miljö då olyckor och krissituationer inträffar.

Mål för det civila försvaret är att ha förmåga att:

- värna civilbefolkningen
- säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna
- upprätthålla en nödvändig försörjning
- bidra till det militära försvarets förmåga vid väpnat angrepp eller krig i vår omvärld
- upprätthålla samhällets motståndskraft mot externa påtryckningar och bidra till att stärka försvarsviljan
- bidra till att stärka samhällets förmåga att förebygga och hantera svåra påfrestningar på samhället i fred
- med tillgängliga resurser bidra till förmågan att delta i internationella fredsfrämjande och humanitära insatser.

Sveriges nationella mål knyter an till flera av de globala målen i Agenda 2030. När Länsstyrelsen bidrar till att nationella mål får genomslag i länet bidrar vi också till genomförandet av Agenda 2030.

Mål för Sevesotillsyn är att

- förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor
- säkerställa att anmälan och handlingsprogram (lägre kravnivå) respektive tillstånd och säkerhetsrapporter (högre kravnivå) upprättas samt att information till allmänheten finns tillgänglig via kommunen
- säkerställa att interna planer för räddningsinsatser (högre kravnivå) upprättas.

Länsstyrelsen ska genomföra Sevesotillsyn enligt plan och granska säkerhetsrapporter och handlingsprogram som lämnas in enligt lagstiftningens 5-årsintervall, följa upp inträffade incidenter samt att samverka kring Sevesofrågor internt, lokalt, regionalt och nationellt.

Förändringar i tillsynen enligt lag om skydd mot olyckor (LSO) har medfört behov av att se över ansvar för tillsyn kring Sevesoinformation till allmänheten och hantering av kommunernas planer för räddningsinsatser.

Regionala uppgifter, uppdrag och mål

Civilt försvar

Länsstyrelsen som högsta civila totalförsvarsmyndighet har i samverkan med länets aktörer skapat en beredskapsplan för ledning och samordning under höjd beredskap. Vi ska inom länet ha en aktörsgemensam och väl förankrad planering och säkerställa en långsiktig kompetenshöjning, egen krigsorganisation och hög säkerhetsmedvetenhet som genomsyrar alla berörda aktörer.

Länsstyrelsen deltar i ett pilotprojekt om näringslivets roll i totalförsvaret i regi av Myndigheten för samhällskydd och beredskap.

Länsstyrelserna ska utveckla stöd till kommunernas kontinuitetsplanering för att säkerställa dricksvattenförsörjningen under höjd beredskap och utarbeta en plan för prioritering av nödvatten vid höjd beredskap.

Informationssäkerhet

Informationssäkerhetsarbetet ska skydda verksamhetens informationstillgångar och bidrar till Länsstyrelsens strategiska mål om ett robust och motståndskraftigt län. Arbetet utgår från Förordning (2015:1052) om krisberedskap och bevakningsansvariga myndigheters åtgärder vid höjd beredskap och tillhörande föreskrifter om informationssäkerhet för statliga myndigheter (MSBFS 2020:6). Informationssäkerhetsarbetet bedrivs även gemensamt med övriga 21 länsstyrelser vilket beskrivs under rubriken ”Om Länsstyrelsen”.

Verksamhetens resultat

Tillsammans med länets kommuner har kvartalsövningar med olika teman genomförts. Utvärdering har visat på mycket gott resultat. Syftet med övning är att kommunikationen via sambandsmedel i olika frågor och scenarier.

Många nya Sevesoärenden har kommit in till Länsstyrelsen och utöver planerad Sevesotillsyn har vi prioriterat uppföljning av inträffade incidenter och provningar av Sevesoverksamheter.

Vår krigsorganisation och plan för höjd beredskap har fastställts och övats. Ungefär en femtedel av länets kommuner uppger att de har en kontinuitetsplanering för sin dricksvattenförsörjning.

Vi har lanserat gemensamma användarriktlinjer för informationssäkerhet. Säker hantering av information är avgörande för att nå verksamhetens mål och säkerställa efterlevnad av lagar.

Länsstyrelsen har sedan 2011 en etablerad incidentprocess för IT-incidenter. Processen utvecklas fortlöpande och under 2021 genomfördes arbete med att effektivisera rapportering. Incidentprocessen ger Länsstyrelserna förmåga att identifiera, hantera och följa upp IT-incidenter.

Nyckeltal

Nyckeltal: Samhällsskydd och beredskap (45)	År 2021	År 2020	År 2019
Antal årsarbetskrafter totalt	30,7	44,0	22,7
Antal årsarbetskrafter kvinnor	15,5	22,7	13,6
Antal årsarbetskrafter män	15,2	21,3	9,1
Antal ärenden, inkomna och upprättade	884	930	401
Antal beslutade ärenden	811	947	309
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	5	11	16
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	54 781	90 804	62 156
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	0	0	0

De minskade antalet årsarbetskrafter och de minskade verksamhetskostnaderna 2021 beror i allt väsentligt på att omfattningen av Länsstyrelsens pandemirelaterade arbete inte varit lika omfattande som 2020. Viss ökning av årsarbetskrafter och verksamhetskostnad finns för vårt nya uppdrag avseende tillsyn av säkerhetsskydd.

Resultatindikatorer

Länsstyrelserna har valt att inte ha några resultatindikatorer för verksamhetsområdet i årsredovisningen 2021.

Regleringsbrevsuppdrag 3E4, Länsstyrelsernas gemensamma arbete med riskbaserat informationssäkerhetsarbete

Syftet med uppdraget är att genomföra en särskild kompetenshöjande insats för att stödja varje länsstyrelse i arbetet med att leda ett riskbaserat systematiskt arbete med informationssäkerhetsarbete. Viktiga utgångspunkter är en gemensam policy för informationssäkerhet och ansvarsförhållandena i länsstyrelsernas gemensamma samverkan. Målgruppen är länsstyrelsernas högsta ledning och insatsen består av en teoretisk del och en praktisk övning som involverar respektive myndighets informationssäkerhetsorganisation. Arbetet startade efter regeringsbeslut under november och kommer att avslutas under 2022 i nära anslutning till att förslaget till en gemensam informationssäkerhetspolicy lyfts till landshövdingemötet i början av 2022.

Länsstyrelsernas organisation och system för säkerhets och signalskydd

Länsstyrelserna har under de senaste åren arbetat intensivt såväl internt på de egna myndigheterna, som genom gemensamma insatser för att snabbt öka vår förmåga inom civilt försvar, signalskydd, och säkerhetsskydd. Inom ramen för totalförsvarsplaneringen har kravet på länsstyrelsernas förmåga att skydda säkerhetskänslig verksamhet ökat högst väsentligt. Länsstyrelserna har med anledning av detta skapat en stabil organisation och ett system för säkerhets- och signalskydd och en utvecklingsplan som sträcker sig mellan 2021-2025. Väsentliga utvecklingsaktiviteter av informationssystem för att skapa förmåga att hantera och skydda säkerhetsskyddsklassificerad information har dock inte kunnat prioriteras under 2021.

Prestationer och effekter

Skydd mot olyckor

Pågående implementering av nya beredskaps- och planeringszoner, enligt ny kommande förordning, kring kärnkraftverket Ringhals bidrar till att skapa räddningstjänstförmåga i samband med en kärnteknisk olycka och en förmåga till sanering efter utsläpp av radioaktiva ämnen. Effekten är hittills att länsstyrelsen och berörda kommuner är förberedda för de nya uppgifterna.

Nya länsstyrelsegemensamma arbetsformer under skogsbrandssäsongen innebar att en länsstyrelse i taget hade ansvar för sammanställning av lägesbilder och lägesanalyser. Effekten blev ökad förmåga att vara proaktiv och på ett tidigt stadium begära och lämna stöd mellan länsstyrelser.

Krisberedskap och geografiskt områdesansvar

Pandemin har hanterats genom en särskild organisation med koppling till linjeverksamheten. Länsstyrelsens utvärdering av den egna pandemihanteringen visade på förmåga att axla många nya uppdrag och att ställa om arbetssätt och organisationen. Utvärderingen visade också på utvecklingsområden såsom bemanningsstrategier och former för aktörsgemensamt agerande.

Uppföljningsbesök utifrån lagen om extra ordinära händelser har genomförts både digitalt och fysiskt under hela året. Uppdraget har prioriterats trots pandemin eftersom det är en viktig indikator på krisberedskapen i kommunerna.

Seveso

Länsstyrelsen har genomfört en stor andel av den planerade Sevesotillsynen samt granskat och säkerställt att säkerhetsrapporter och handlingsprogram upprättats enligt lagstiftningens femårsintervall samt interna planer för räddningsinsatser enligt treårsintervall. Utöver planerad Sevesotillsyn har vi prioriterat uppföljning av inträffade incidenter och provningar av Sevesoverksamheter.

Sevesoinformation till allmänheten har följts upp i samband med tillsynsbesök och handläggning av inkomna Sevesoärenden. Vi har sett över vår interna samverkan med anledning av förändringarna i LSO-tillsynen, förtydligat rutinerna för hantering av Sevesoärenden och medverkat i olika samverkansgrupper inom Sevesoområdet.

Vi har även arbetat med att upprätthålla skyddsavstånd till industrierna i markplaneringsärenden. Vi har sett över och utvecklat vår interna rutin för Sevesoärenden. Genom samverkan har vi medverkat i utveckling av tillsynsstöd och en vägledning om kvantitativa riskanalyser.

Regleringsbrevsuppdrag 1B1, Civilt försvar och beredskapsplanering

Ett regionalt beredskapsplanverk för civilt försvar för länet är påbörjat tillsammans med kommunerna och vissa bevakningsansvariga myndigheter på regional nivå och har skickats på remiss till länets kommuner. Planverket kompletteras med delregionala träffar med olika teman som till exempel totalförsvarslagstiftning.

I december hölls ett dialogmöte med representanter från näringslivet om näringslivets roll i totalförsvaret. Syftet är att skapa en plattform inför det fortsatta arbetet med försörjningsberedskap.

En femtedel av kommunerna uppger att de har en kontinuitetsplanering för sin dricksvattenförsörjning. Hälften av dessa har beaktat höjd beredskap i kontinuitetsplaneringen.

Informationssäkerhet

Vi har lanserat gemensamma användarriktlinjer, som utgör en grundläggande styrning i ett systematiskt informationssäkerhetsarbete och förutsättningar för medarbetare att hantera information säkert. Lanseringen av gemensamma användarriktlinjer höjer kunskapsnivån om informationssäkerhet genom riktade utbildningsinsatser utifrån olika behov och förutsättningar. Säker hantering av information är avgörande för att nå verksamhetens mål och säkerställa efterlevnad av lagar.

Stöd till verksamheten ges även i riskhanteringsarbetet där informationens skyddsvärde matchas mot åtgärder. Riskhanteringsarbetet säkerställer grundläggande skydd av information.

Regleringsbrevsuppdrag 1B2, Rapportering av IT-incidenter

Länsstyrelsen har sedan 2011 en etablerad incidentprocess för IT-incidenter enligt principerna i ramverket Information Technology Infrastructure Library (ITIL). Processen innehåller de krav på rapportering till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) som föreskrivs i 20 § Förordning (2015:1052) och som närmare beskrivs i MSBFS 2020:8. Informationssäkerhetssamordnare i länet deltar i incidenthanteringen för att samordna frågor som gäller skyddsvärde och verksamhetspåverkan.

Processen utvecklas fortlöpande och under 2021 genomfördes arbete med att effektivisera rapportering för att säkerställa initial rapportering till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap inom 6 timmar. Incidentprocessen ger Länsstyrelserna förmåga att reaktivt identifiera, hantera och följa upp IT-incidenter.

Processen för att hantera incidenter säkerställer obligatorisk rapportering av allvarliga IT-incidenter enligt kraven i förskrift. Rapporteringen ger ansvarig myndighet på nationell nivå en bild av hot och sårbarheter mot samhällets IT- och informationssäkerhet. För Länsstyrelsens del innehåller incidentprocessen oavsett vidare rapportering moment för ständiga förbättringar och åtgärder.

Resultatbedömning

Utifrån nuvarande uppdrag är den sammantagna bedömningen att resultatet för verksamhetsområdet är gott. Underlag för den sammantagna bedömningen utgörs bland annat av resultatbedömningen inom respektive område nedan. Där framgår även utvecklingsbehov inom respektive område.

Skydd mot olyckor

Resultatet bedöms som gott inom området.

Krisberedskap och geografiskt områdesansvar

Bedömningen är att resultatet är gott när det gäller hanteringen av pandemin. Vi har en god förmåga i vår organisation för tjänsteperson i beredskap. Bedömningen är att det finns utvecklingsbehov på grund av att pandemin hindrat vissa aktiviteter.

Seveso

Sevesoarbetet följer planen med gott resultat och vi arbetar aktivt med att följa upp de incidenter som inträffat med syfte att lärdomar tas om hand och åtgärder görs för att förebygga och begränsa kemikalieolyckor.

De senaste åren har det inträffat flera allvarliga incidenter vilket kräver resurser. Vi ser en trend att det planeras flera nya stora industrier som kommer att omfattas av Sevesolagstiftningen och som behöver tillståndsprövas enligt miljöbalken vilket också kommer att kräva resurser.

Civilt försvar

Länsstyrelsens övning av vår krigsorganisation och vårt remissutskick av länets regionala planverk har lagt grunden till en positiv trend för fortsatt utveckling, bland annat kopplat till mänskliga rättigheter samt jämställdhets- och barnrättsperspektiv. Ett identifierat utvecklingsbehov är att stärka samverkan med civilsamhället på regional nivå för att bättre tillvarata kompetenser och resurser. Det finns också ett fortsatt utvecklingsbehov för samverkan med näringslivet.

Inom ramen för totalförsvarsplaneringen har kravet på länsstyrelsernas förmåga att skydda säkerhetskänslig verksamhet ökat högst väsentligt. Länsstyrelserna har med anledning av detta skapat en stabil organisation och ett system för säkerhets- och signalskydd och en utvecklingsplan som sträcker sig mellan 2021-2025.

Prioriterade utvecklingsaktiviteter av informationssystem för att skapa förmåga att hantera och skydda säkerhetsskyddsklassificerad information har inte kunnat startats upp under 2021 på grund av utebliven finansiering. Detta fördröjer och begränsar utvecklingen av beredskapsplanering både internt inom Länsstyrelserna men även tillsammans med regionala aktörer såsom kommuner.

Informationssäkerhet

Resultatet för året visar på ett utvecklingsbehov där behov av stöd till verksamheterna förväntas vara fortsatt stort. Trenden är det nya normala med höga förväntningar på digitalisering och flexibla arbetssätt.

Rapportering av IT-incidenter

Genom incidentprocessen har Länsstyrelsen en struktur för att upptäcka, bedöma och hantera incidenter. Arbetssättet uppfyller krav i föreskrifter och säkerställer underlag för rapportering. Länsstyrelsen behöver stärka den proaktiva förmågan att upptäcka, analysera och åtgärda IT-incidenter i ett tidigt skede. Förmågorna skulle minska risken för negativ påverkan på förutsättningarna för länsstyrelserna att genomföra sina uppgifter i normaltillstånd, kris och höjd beredskap. Bedömningen är att resultatet är gott vad gäller förmågan att reaktivt hantera en incident. Utvecklingsbehov finns för att stärka den proaktiva förmågan och att ytterligare förbättra intern kommunikation och att integrera hantering av IT-incidenter med andra typer av relaterade incidenter.

Naturvård och miljöskydd

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p9 Naturvård, samt miljö- och hälsoskydd	Länsstyrelseinstruktion
6§ Verka för att det generationsmål för miljöarbetet och de miljö kvalitetsmål som riksdagen har fastställt nås och ska vid behov föreslå åtgärder för miljöarbetets utveckling	Länsstyrelseinstruktion
14§ Miljöprövningsdelegation	Länsstyrelseinstruktion
15§ Vattendelegation	Länsstyrelseinstruktion
1A4 Handlingsplan för grön infrastruktur	Regleringsbrev
1A6 Föreopade områden	Regleringsbrev
1A7 Cirkulär ekonomi	Regleringsbrev
1A8 Bevarandeplaner Natura 2000-områden	Regleringsbrev
1A9 Nationella planen för moderna miljövillkor	Regleringsbrev
1B3 Invasiva främmande arter	Regleringsbrev
1B4 Naturvård, artbevarande m.m.	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Nedanstående punkter sammanfattar delar av uppgifterna och uppdragen inom verksamhetsområdet.

- Samordna det regionala miljömålsarbetet, utarbeta åtgärdsprogram samt följa upp och redovisa det regionala läget för miljömålen. Utarbeta miljöövervakningsprogram och genomföra miljöövervakning.
- Samordna och stimulera arbetet med de nationella friluftslivsmålen samt samordna, stimulera och lämna bidrag till lokala naturvårdssatsningar och vattenvårdsprojekt.
- Skydda områden och arter genom kunskapsuppbyggnad, informationsspridning, samverkan, bekämpning av invasiva främmande arter, beslut om områdesskydd samt utarbetande av förvaltningsplaner och åtgärdsprogram.
- Bevaka och förvalta naturvärden i skyddade områden samt stimulera och underlätta för friluftslivets nyttjande genom information, anläggningar och leder.
- Besluta om tillstånd och dispenser avseende naturskydd, skydd för djur och växtarter, terrängkörning och vilthägn samt ansvara för samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalken. Ansvara för tillsyn av områdesskydd, 12:6-samråd, dispenser och tillstånd, skydd av djur, inklusive rovdjur, och växtarter, terrängkörning och vilthägn.
- Ansvara för prövning och tillsyn av vattenverksamhet och markavvattning, genomföra utredningar om allmänt fiskeintresse samt utarbeta regionala vattenförsörjningsplaner och medverka till beslut om vattenskyddsområden.
- Genom de fem vattenmyndigheterna samordna vattenförvaltningsarbetet samt utarbeta och besluta om förvaltningsplan, åtgärdsprogram och miljö kvalitetsnormer för vatten i respektive vattendistrikt.
- Ansvara för samråd, yttranden och tillstånd gällande mineralfyndigheter, miljöfarlig verksamhet, kemiska produkter och avfall.
- Planera och genomföra tillsyn, granska miljörapporter och besluta om miljö sanktionsavgifter och åtalansmälan avseende miljöfarlig verksamhet, kemiska produkter och avfall. Planera och genomföra tillsyn av gränsöverskridande avfallstransporter. Samordna, följa upp och utvärdera kommunernas tillsynsverksamhet inom miljö- och hälsoskydd.

- Kartlägga, undersöka, utreda och riskklassa förorenade områden. Regional samordning och tillsynsvägledning. Vidareförmedling av statliga bidrag för undersökning och sanering.
- Genomföra restaurering av försurade, näringsrika och värdefulla vatten.
- Ansvara för tillsynsvägledning inom naturvård, vattenverksamhet och miljöskydd.

Generationsmålet är det övergripande målet för miljöpolitiken och beskriver att vi till nästa generation ska lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser. De 16 miljö kvalitetsmålen beskriver det tillstånd i den svenska miljön som miljöarbetet ska leda till.

Utöver miljömålen och dess preciseringar är nedanstående nationella mål av väsentlig betydelse för länsstyrelsens miljöarbete:

- Senast 2015 ska alla miljöfarliga verksamheter med äldre tillstånd enligt miljöskyddslagen vara omprövade enligt miljöbalken.
- Tillsyn ska ske i sådan omfattning att den bidrar till att regelefterlevnaden överlag är god och att alla inkommande ärenden handläggs med tillfredsställande kvalitet.
- En effektiv och enhetlig miljötillsyn är avgörande för att säkerställa att en hållbar utveckling främjas som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö.
- Tillsynsvägledande myndigheter ska aktivt verka för samordning och samverkan i frågor om tillsynsvägledning. Länsstyrelserna ska ge tillsynsvägledning i länet.
- Det övergripande målet för friluftslivspolitikerna är att stödja människors möjligheter att vistas i naturen och utöva friluftsliv med allemansrätten som grund.
- Samtliga omprövningar av vattenkraft ska genomföras under en 20-årsperiod räknat från 2022.

Sveriges nationella mål knyter an till flera av de globala målen i Agenda 2030. När Länsstyrelsen bidrar till att nationella mål får genomslag i länet bidrar vi också till genomförandet av Agenda 2030.

Verksamhetens resultat

Länsstyrelsens verksamhet inom natur och miljöskydd är omfattande och vi listar här prestationer och aktiviteter som har varit vårt fokus i år. Vi har

- medverkat i samarbetsprojektet ”Friluftslivets år 2021”, genom ”Landshövdingestafetten” och genom att vi beslutat en regional handlingsplan för friluftslivet
- utvecklat självguidande naturvägledning under pandemin, genom film och sociala medier
- höjt ambitionerna inom naturskyddade områden och inom marin förvaltning, genom våtmarkssatsningar och utökade skötselinsatser. Med de utökade medel för skötsel av skyddade områden inom utgiftsområde 20, anslag 1:3, har vi anställt en marin förvaltare och en våtmarkssamordnare, för att möta vår ambitionsökning
- bedrivit EU-projekt om korallrevsrestaurering, restaurering av ängs- och betesmarker samt utvecklad markägardialog
- deltagit i arbetet med den nationella samverkan avseende granbarkborrebekämpning
- fortsatt arbetet med handlingsplanen för grön infrastruktur
- genomfört flera möten med ordförandena i älgförvaltningsgrupperna för att stärka dialogen inom älgförvaltningen
- tidsbegränsat det nya miljö tillståndet för Preem i Göteborg att raffinera fossila bränslen, vilket förbättrar möjligheten att miljöanpassa verksamheten i framtiden

- haft samråd om fem stora havsbaserade vindkraftsparker i ekonomisk zon
- tagit fram en regional vattenförsörjningsplan. Planen är ett långsiktigt planeringsunderlag för länets dricksvattenförsörjning och innehåller också åtgärder för robust vattenförsörjning i länet
- påbörjat framtagandet av ett vattenskyddsområde för Göta Älv. Vattenskyddsområdet kommer att försörja fler än 700 000 personer
- via Vattenmyndigheten hållt ett samråd för vattenförvaltningen. Synpunkterna som framfördes bildar en god grund för framtagande av nytt åtgärdsprogram, förvaltningsplan och miljö kvalitetsnormer för vatten vilka beslutades i december
- samrådsprocessen för den nationella planen för omprövning av vattenkraft (NAP) har inletts. De första prövningarna är planerad att äga rum 2022.

En stor del av verksamheten inom natur och miljöskydd består av tillsyn och prövning men även främjande av klimat- och miljöfrågor. Den pågående pandemin har påverkat tillsynsverksamheten som dras med en tillsynsskuld då personal fått prioritera pandemitillsyn. Den har också påverkat främjande verksamheten som fått ställa om till digital verksamhet.

Nyckeltal

Nyckeltal: Naturvård och miljöskydd (50–58)	År 2021	År 2020	År 2019
Antal årsarbetskrafter totalt	240,2	209,9	196,0
Antal årsarbetskrafter kvinnor	149,8	130,6	123,1
Antal årsarbetskrafter män	90,4	79,3	72,9
Antal ärenden, inkomna och upprättade	8 650	8 731	8 272
Antal beslutade ärenden	8 549	8 498	8 193
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	277	213	286
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	354 308	285 937	262 803
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	89 841	148 001	126 860

Det totala antalet årsarbetskrafter har ökat med drygt 14 procent jämfört med året innan. Ökningen kan främst ses inom följande områden:

- 505 - Överklagande av kommuns beslut enligt miljöbalken m.fl. författningar
- 511 - Skydd av områden och arter
- 512 - Förvaltning och skötsel av skyddade områden
- 530 - Allmänt och övergripande inom vattenverksamhet och vattenförvaltning
- 531 - Prövning av vattenverksamhet
- 537 - Förvaltning av kvalitén på vattenmiljön
- 551 - Prövning av miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap. miljöbalken (inkl. samråd).

Minskningen av lämnade bidrag härör framförallt från 1:4-anslaget, förorenade områden. Under 2021 var större delen av pågående åtgärdsobjekt i en förberedelsefas eller i fasen avslut/efterkontroll, och inte i fasen för saneringsåtgärder vilken är den mest kostnadsdrivande.

Resultatindikatorer

Länsstyrelserna har omfattande uppgifter och uppdrag inom verksamhetsområdet. Indikatorerna i tabellen nedan är framtagna för att i årsredovisningen följa upp relevanta nationella mål inom naturvård och

miljöskydd. Indikatorerna i tabellen har tydliga kopplingar till länsstyrelsernas uppdrag och bidrar till att ge information av väsentlig betydelse till regeringen.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2021	År 2020	År 2019
Antal miljöfarliga verksamheter där ursprungstillståndet är från Miljöskyddslagen, dvs tillståndet är äldre än 20 år ¹⁾	Senast 2015 ska alla miljöfarliga verksamheter med tillstånd enligt Miljöskyddslagen vara omprövade enligt Miljöbalken	Miljöprövning	NikITA ²⁾	-	169	-	-
Areal strikt skyddad natur (ha nationalparker (NP), naturreservat (NR), naturvårdsavtal (NVA), biotopskyddsområden (BSO), totalt i länet ¹⁾	Levande sjöar och vattendrag, Hav i balans samt levande kust och skärgård, Myllrande våtmarker, Levande skogar, Ett rikt odlingslandskap, Storslagen fjällmiljö, Ett rikt växt- och djurliv	Verka för att miljömålen nås (6§ länsstyrelseinst ruktionen)	NVR (Naturvårdsregistret ²⁾	-	205 178	204 479	203 553
Tillkommande areal skyddad natur för året(ha) ¹⁾ :	Levande sjöar och vattendrag, Hav i balans samt levande kust och skärgård, Myllrande våtmarker, Levande skogar, Ett rikt odlingslandskap, Storslagen fjällmiljö, Ett rikt växt- och djurliv	Verka för att miljömålen nås (6§ länsstyrelseinst ruktionen)	NVR (Naturvårdsregistret ³⁾	-	699	699	897
- Varav hav(ha) ¹⁾	Hav i balans och levande kust och skärgård, Ett rikt växt- och djurliv	Verka för att miljömålen nås (6§ länsstyrelseinst ruktionen)	NVR (Naturvårdsregistret ³⁾	-	180	6 566	0
- Varav skog(ha) ¹⁾	Levande skogar, Ett rikt växt- och djurliv	Verka för att miljömålen nås (6§ länsstyrelseinst ruktionen)	NVR (Naturvårdsregistret ³⁾	-	369	142	641
- Varav sjö och vattendrag(ha) ¹⁾	Levande sjöar och vattendrag, Ett rikt växt- och djurliv	Verka för att miljömålen nås (6§ länsstyrelseinst ruktionen)	NVR (Naturvårdsregistret ³⁾	-	8	10	25
- Varav våtmark/myr(ha) ¹⁾	Myllrande våtmarker, Ett rikt växt- och djurliv	Verka för att miljömålen nås (6§ länsstyrelseinst ruktionen)	NVR (Naturvårdsregistret ³⁾	-	68	11	30

*) Uppgifter för åren 2019 och 2020 var vi årsredovisningens sammanställande inte möjlig att hämta ur källsystemet.

1) Länsstyrelsen har inte tagit fram något målvärde för resultatindikatorn

2) Ärendesystem, Länsstyrelsens system

3) Utdrag från Naturvårdsverkets ärendesystem

Enbart Länsstyrelsens naturvårdsavtal ingår i statistiken för areal strikt skyddad natur ovan, inte övriga myndigheters. Naturreservat avser de beslut som fattats av kommuner eller av Länsstyrelsen. Gällande biotopskyddsområdena är även Skogsstyrelsens och kommunernas inkluderade.

Den stora skillnaden i areal skyddad natur -hav mellan åren beror på att vi skyddade ett omfattande havsområde 2020.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med miljömålen (RUS)

Regional Utveckling och Samverkan i miljömålssystemet (RUS) är samverkansorgan för det regionala miljömålsarbetet. Utifrån visionen, att miljömålen är uppnådda genom samverkan och effektiva insatser som förverkligar Agenda 2030, bidrar RUS till en tydligare uppföljning av miljömålen och till att åtgärdsarbetet intensifieras och följs upp. Vidare förstärker och tydliggör RUS länkarna mellan nationell, regional och lokal nivå i miljömålsarbetet. Exempel på väsentliga insatser under året är

- samordning och utveckling av miljömåluppföljningen och insatser inom miljöinformationsförsörjning.
- projekt inom olika sakområden, särskilt strategisk samhällsplanering, målkonflikter synergier skog, cirkulär ekonomi, länstransportplanering och hållbar konsumtion
- vägledning åtgärdsprogram, miljömålsintegrering och genomförande av förändringsledningskurser för olika verksamheter. Fortsatt implementering av uppföljningsverktyget Åtgärdswebb för miljömålen.
- samordning av arbetet i Miljömålsrådet och med Agenda 2030
- kommunnätverk med vägledning och workshop om näringslivets miljömålsarbete.
- medarrangör av digitala miljömålsdagar och två regionala miljömålskonferenser.

Flera av insatserna sker i samverkan med LEKS (länsstyrelsernas energi- och klimatsamordning) och olika chefsnätverk. Bedömningen är att resultatet är gott och i allt väsentligt uppnår uppsatta mål för 2019-2021.

Prestationer och effekter

Tillsyn

Invasiva främmande arter

Vi har inom området invasiva främmande arter genomfört förebyggande informationsinsatser till markägare med jätteloka och gul skunkkalla samt insatser för markägare med bland annat sidenört och gudaträd. Det har bidragit till att sprida kännedom om lagstiftningen i länet och möjliggöra för medborgare att följa den relativt nya lagstiftningen. Tillsynen för akvatiska invasiva arter på EUs förteckning har innefattat samarbeten med de som har rådighet för vattnet och åtgärder har antingen genomförts eller är planerade. Arterna som är aktuella är kinesisk ullhandskrabba, solabborre samt smal vattenpest.

Strandskydd

Vår kontrollerande strandskyddstillsyn på vattenanläggningar i ålgräsområden längs kusten har fortsatt. Vi konstaterar att det är många anläggningar som vi inte kan få bort genom tillsyn då de är alltför gamla eller har dispens sedan tidigare.

Rovdjur

Ett nyetablerat vargrevir i länet har gjort att vi fått lägga mycket tid på att informera närboende, djurägare och organisationer, men också väckt stort intresse hos media. Det har lett till att kunskapen om varg och Länsstyrelsens arbete med rovdjursfrågor har ökat i området. Även samarbetet med enskilda jägare och markägare för att dokumentera rovdjursförekomsten har utvecklats. Vi har också arbetat i samverkan med andra rovdjurslän om nya tillsynsmetoder, vilket har resulterat i förbättrade möjligheter att dokumentera var rovdjur försvinner.

Skyddade naturområden

I våra skyddade naturområden har vi haft fler besökare än tidigare och en del är så kallade ”ovana” besökare. Det har inneburit mer tillsynsåtgärder för att motverka och stoppa överträdelser, såsom beträdnadsförbud och hastighetsbegränsningar.

Tillståndspliktiga vattenuttag

Vi har bedrivit tillsyn över tillståndspliktiga vattenuttag för dricksvattenproduktion i 40 av länets 49 kommuner. En effekt av tillsynen är att kommunerna har blivit bättre på att rapportera in villkorsöverträdelser till Länsstyrelsen samt att flera samråd rörande tillståndprocessen har initierats.

Vattenverksamhet

Vi har utvecklat organisation och arbetssätt i vår hantering av anmälningsärenden under 2021. Det har resulterat i att andelen anmälningsärenden som beslutats inom 8 veckor ökat med 3 procent jämfört med 2020. Vi har också minskat den genomsnittliga leveranstiden för beslut i anmälningsärenden med 6 dagar från 96 dagar 2020 till 90 dagar 2021. Vi har trots hög personalomsättning, med 60 procent nyanställda som introducerats i teamet som hanterar tillsynen, och oväntat hög sjukfrånvaro/vab, inte minskat nedlagd arbetstid eller ökat kostnaden per anmälningsärende jämfört med 2020.

Fritidsbåtar

Vi har medverkat i nationell vägledning för en hållbar fritidsbåtanvändning och genom det skapat bättre förståelse för olika ansvar, krav på miljöunderlag, krav på lokalisering, förväntad tid och juridiska förutsättningar för att förvalta och utveckla den typen av verksamheter på ett hållbart sätt.

Tillsyn i infrastrukturprojekt

Vi ser ett ökat behov av tillsynssamverkan i stora infrastrukturprojekt som bedöms ha stor nationell eller regional betydelse och/eller hög grad av samhällsviktig funktion. Vi har därför förbättrat vår beredskap för att hantera tillsyn av stora infrastrukturprojekt.

Byggandet av järnvägstunneln Västlänken har krävt mycket tillsyn och vi har hanterat många ärenden rörande buller och klagomål.

Miljöfarlig verksamhet

Genom nya rutiner har vi lyckats minska handläggningstiden av anmälan om ändring av miljöfarlig verksamhet. Det har lett till snabbare svar till verksamhetsutövarna.

Vi har fördjupat tillsynen avseende energianvändning vid de företag där det behövs, vilket har ökat förståelsen för behovet av energieffektivisering. Vi har också kartlagt verksamheter där det finns behov att klimatanpassa anläggningarna för att särskilt kunna rikta tillsyn mot dessa.

För att minska övergödningen har vi använt GIS som planeringsunderlag och ställt krav på kommuner att åtgärda områden med dåliga avloppslösningar. Vi har genomfört planerad tillsyn av reningsverk och hanterat andra frågor som påverkar vattenhanteringen. Vår tillsyn har bidragit till mindre störningar för närboende och mindre påverkan på recipient.

Tillsyn i förhållande till lagstiftning och behovsutredning

Prestationer tillsyn	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2021	År 2020	År 2019
Genomförd tillsynsvägledning per kommun (timmar)	Tillsynsvägledning ska bidra till lika och effektiv tillsyn för att uppfylla miljöbalken syfte.	Tillsynsvägledning	LISA och länsstyrelsernas TVL-planer		193	168	176
Andel miljötillsyn (tim) i förhållande till länets behovsutredning (%)	Tillsyn i nödvändig utsträckning (miljötillsynsförordningen och prioriteringar i den nationella tillsynsstrategin)	Tillsyn	LISA och länsstyrelsens behovsutredning utifrån MMS modell	100	86	88	80
Andel vattentillsyn (tim) i förhållande till länets behovsutredning (%)	Tillsyn i nödvändig utsträckning	Tillsyn	LISA och länsstyrelsens behovsutredning utifrån MMS modell	100	65	80	63
Andel naturtillsyn (tim) i förhållande till länets behovsutredning (%)	Tillsyn i nödvändig utsträckning	Tillsyn	LISA och länsstyrelsens behovsutredning utifrån MMS modell	100	60	44	36
Andel tillsyn förorenade områden (tim) i förhållande till länets behovsutredning (%)	Tillsyn i nödvändig utsträckning	Tillsyn	LISA och länsstyrelsens behovsutredning utifrån MMS modell	100	115	92	110
Andel tillsyn (tim) totalt i förhållande till länets behovsutredning (%)	Tillsyn i nödvändig utsträckning	Tillsyn	LISA och länsstyrelsens behovsutredning utifrån MMS modell	100	77	76	67

Andelen utförd tillsyn inom vatten jämfört med identifierat behov har minskat under 2021. Anledningarna till detta är flera. Arbetet inom den nationella planen för omprövning av vattenkraften har styrts om från egeninitierad tillsyn till andra uppgifter som samråd och kommunikation. Detta har lett till att större resurser allokerats till prövning istället för tillsyn. Bland personalen som behandlar vattenärenden har vi haft en stor personalomsättning samt lanserat ett nytt arbetssätt. Detta kombinerat med färre inkomna ärenden har gjort att tillsynsområdet som helhet minskat under 2021. Slutligen har vi ökat det tvärssektoriella arbetet inom exempelvis infrastrukturprojekt vilket tagit resurser från ordinarie tillsyn.

Vi har utfört mer naturtillsyn än vad vi hade räknat med i början av året (på grund av pandemin) och även jämfört med tidigare år. Därför har differensen mellan utförd tillsyn och behov minskat. Den främsta anledningen är mer förebyggande och planerad tillsyn över rovdjur. Ett nytt vargrevir har etablerats i länet vilket inte var känt vid behovsberäkningen men det har i varje fall krävt mycket informationsarbete och kontroll. Även arbetet med invasiva främmande arter har utvecklats och det har varit oklarheter i gränsdragningen mellan tillsyn och förvaltning inom detta område. Vi har också genomfört mer händelsestyrd förebyggande tillsyn i form av fler samråd enligt 12:6 Miljöbalken som också har tagit mer tid per ärende på grund av ökad komplexitet.

Differensen mellan behovet av miljötillsyn och utförd tillsyn ligger på samma nivå som föregående år. Det relativa höga utfallet beror på att vi prioriterat tillsyn och på att vi har kunnat ta vara på synergier med externa projekt.

Tillsynsvägledning

Länsstyrelsen har genom en enkät fått in värdefulla uppgifter från länets kommuner om deras tillsyn enligt miljöbalken. Den gav oss en bättre överblick av läget och visade var vi ska genomföra fördjupade granskningar. Materialet är också ett viktigt underlag inför förnyelse av Länsstyrelsens beslut om överlåtelse av tillsyn till kommunerna. Vi har även bedrivit tillsynsvägledning avseende hantering av jordmassor. På så sätt förhindras att olämpliga massor hamnar på fel ställe och vi får en mer likartad tillsyn i länet.

Prövning

Deltagande i utredningar om miljöprövning

Det pågår många olika utredningar inom området miljöprövning. De syftar på olika sätt till att underlätta för klimat- och miljöförbättrande investeringar samt åstadkomma snabbare och enklare prövningsprocesser, samtidigt som ett bibehållet miljöskydd säkerställs. Vi har deltagit som remissinstans i klimaträttsutredningen och i utredningen om en rättssäker vindkraftsprövning, i workshop om tidsbegränsning och omprövning i miljöprövningsutredningen med mera.

Miljöfarlig verksamhet

Under året har vi haft ett 70-tal samråd inför prövning av miljöfarlig verksamhet. Från att tidigare inte ha haft en enda havsbaserad vindkraftspark har vi i år haft samråd om fem stycken.

Utvecklingsarbete

I vårt utvecklingsarbete har vi främst fokuserat på två saker; samrådsprocessen och en förenklad process för verksamheter som inte har en betydande miljöpåverkan. Ambitionen är att hantera ärenden av enklare karaktär snabbare och på så sätt få tid över till de verksamheter som har en stor miljöpåverkan.

Miljömålsarbetet

Miljömålsbedömning

Samordningen av det regionala mål- och uppföljningsarbetet av miljömållståndet i länet visar att läget för miljö kvalitetsmålen är kritiskt. Tolv av länets femton miljömål bedömer vi inte kommer att nås till 2030. Särskilt kritiskt är det för de mål som avser klimatet och den biologiska mångfalden. Ett exempel på åtgärdsarbete inom målet för ”Begränsad klimatpåverkan”, är kraftsamlingen ”Klimat 2030”, som Länsstyrelsen driver tillsammans med Västra Götalandsregionen (VGR). Vi har genomfört projektet ”Kommunernas klimatlöften”, som består av 20 konkreta åtgärder som ger stora utsläppsminskningar inom områden där kommunen har rådighet. Effekten vid genomförande av dessa löften blev en utsläppsminskning på 31 100 ton koldioxidekvivalenter.

Utmaningar för ett hållbar Västra Götaland

Länsstyrelsen samordnar åtgärdsarbetet för miljömålen inom programmet ”Utmaningar för ett hållbart Västra Götaland”. Vi har reviderat programmet i dialog med såväl externa som interna aktörer i åtgärdsarbetet. Effekten av genomförda dialoger och möten kring miljömålen och åtgärdsarbetet är stärkt samverkan och ökat engagemang för det regionala miljömålsarbetet.

Kommunikation och information

Vi har genomfört kommunikationsinsatser i syfte att öka kännedomen kring miljömålen och åtgärdsarbetet. Vi har bland annat

- givit ut nyhetsbrevet ”Miljömål Väst” vid tre tillfällen
- anordnat en vandringsutställning om miljömålen på naturrummen i Västra Götaland
- deltagit i och bidragit till framtagandet av en ny utställning kring miljömålen och Agenda 2030 som visas på Ekocentrum i Göteborg

- deltagit med information och kunskapshöjande insatser kring miljömålsarbetet vid ett flertal kommunala och regionala träffar för politiker och tjänstemän
- deltagit i regionala samt nationella nätverk, såsom RUS, LEKS och Agenda 2030 Väst (regionalt nätverk för offentlig sektor, näringsliv samt civilsamhälle). Syftet är att utbyta information och underlag som hjälper till i arbetet med att stödja länets aktörer.

Sammantaget bedöms effekten av kommunikationsinsatserna rörande miljömålsarbetet ha bidragit till ökad kännedom, större engagemang och ett aktivare åtgärdsarbete i länet.

Revidering av åtgärdsprogram för miljömålen

Inom ramen för revideringen av åtgärdsprogrammet har ett arbete med att åskådliggöra hur miljömålen hänger samman med hållbarhetsmålen i Agenda 2030 genomförts och vi har tagit fram en beskrivning av åtgärdernas förväntade effekter ur såväl ett miljöperspektiv som ur ett socialt och ekonomiskt perspektiv. Effekten av arbetet med att visualisera och kommunicera miljömålen och dess koppling till Agenda 2030 förväntas förenkla och förtydliga åtgärdsarbetet för länets genomförande aktörer.

Stöd och bidrag till miljömålsarbetet

Vi ansvarar för och uppdaterar regelbundet en webbpublicerad sammanställning av stöd och bidragsmöjligheter till åtgärder och insatser för att uppnå miljömålen. Publikationen publiceras på Länsstyrelsens webbsida, sprids via nyhetsbrev och nätverk och syftar till att effektivisera och underlätta miljömålsarbetet för länets aktörer och därmed nå en högre måluppfyllelse i länet.

Miljöprövningsdelegationen

Miljöprövningsdelegationen i Västra Götaland (MPD) är en av landets största mätt i antal beslutade ärenden per år. Delegationen består av två miljöjurister och tre miljöszakunniga. Därutöver finns det ytterligare några förordnanden ifall ordinarie personal skulle bli frånvarande en längre tid.

Handläggning av flera olika typer av ärenden

MPD hanterar flera olika typer av ärenden där de största ärendegrupperna vi beslutar i är täkter, avfallsanläggningar, lantbruk, livsmedel, vind och energi, avloppsreningsverk, hamnar och flygplatser. Till det kommer industriprövningar i olika branscher, exempelvis många av de depåer och andra verksamheter som ligger i Göteborg Hamn. Varje inkommet MPD-ärende lottas på en MPD-konstellation med en jurist och en sakkunnig. Lottningen innebär att alla i MPD hanterar alla typer av ärenden vilket minskar sårbarheten.

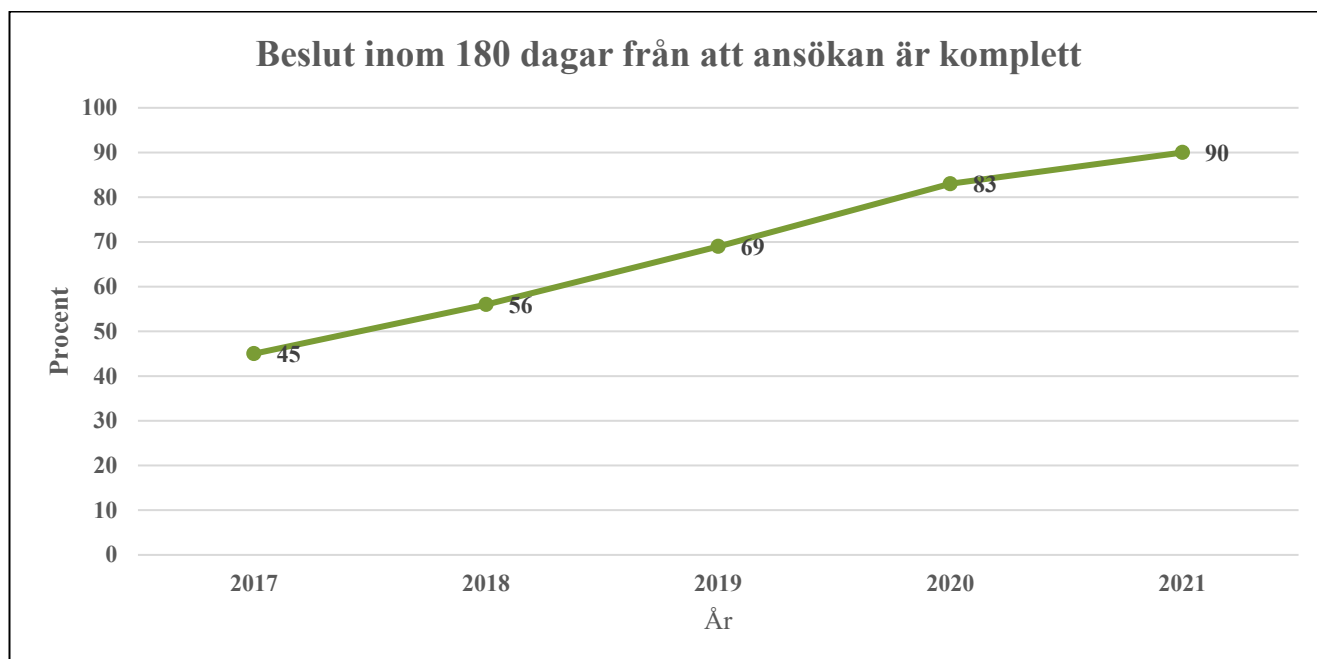
Arbetsätt

MPD har interna arbetsmöten en gång per vecka som syftar till att planera ärendebelastningen, följa upp handläggningstider och få samsyn i olika frågor samt ta fram gemensamma rutiner och arbetsätt. Ärendemöten med handläggarna för prövning hålls varje onsdag där enskilda ärenden diskuteras i respektive MPD-konstellation.

Samverkan

MPD deltar i ett länsstyrelsegemensamt nätverk med landets alla 12 MPD:er i vilket det sker samverkan i fråga om handläggning av gemensamma frågor.

Det finns sedan 2014 ett mål satt av regeringen att MPD ska fatta beslut om tillstånd till miljöfarlig verksamhet i helprövningar inom 180 dagar från att ansökan är komplett. Vårt utvecklingsarbete är en pågående process som under 2021 visat ett utmärkt resultat då 90 procent av besluten tas inom 180 dagar. Nyckeln till resultatet har varit ett gemensamt arbetsätt med en tydlig målbild, noggrann uppföljning och planering samt omfördelning av ärenden för att skapa en jämn belastning. Bilden nedan visar en tydlig positiv utveckling sedan 2017, i förhållande till målet om 180 dagar.

Vattendelegationen för Västerhavet

Vattenförvaltning genomförs i sexårscykler och 2021 är det sista året för innevarande cykel, vilket har präglat årets arbete. Vi har genomfört samråd för förvaltningsplan, åtgärdsprogram och miljö kvalitetsnormer. Vi har också beslutat om samråd för miljö kvalitetsnormerna, avseende de vattenförekomster som innehåller vattenkraft och som ska prövas i den nationella prövningsplanen för vattenkraft 2022-2024. I oktober hölls ett nationellt delegationsmöte då vattendelegationen gav Vattenmyndighetens kansli i uppdrag att färdigställa beslutsdokumenten för förvaltningsplan, åtgärdsprogram och miljö kvalitetsnormer, enligt de förslag som presenterats på mötet.

Havs- och vattenmyndigheten (HaV), Sveriges Geologiska Undersökning (SGU) samt kommuner har rätt att begära att regeringen prövar åtgärdsprogrammet för vattenförvaltningen. HaV och 39 kommuner i vårt distrikt har begärt en sådan prövning. Vattenmyndigheten har lämnat synpunkter och frågan ligger nu hos regeringen. Om inte regeringen beslutar om annat, så kommer Vattenmyndighetens kansli föreslå att Vattendelegationen beslutar om åtgärdsprogrammet.

Regleringsbrevsuppdrag 1A4, grön infrastruktur

Länsstyrelsen har jobbat med att genomföra handlingsplanen, parallellt med förvaltning och uppdatering av underlag. En samordnande arbetsgrupp driver arbetssättet både internt och externt, vilket resulterat i en breddad samverkan för ökat landskapsperspektiv i ordinarie verksamheter. Arbetsgruppen har också tagit fram en tydligare vägledning för översiktlig planering och påbörjat praktiska åtgärder för att stärka grön infrastruktur och ekosystemtjänster inom flera värde trakter, såsom ädellövskogar, skyddsvärda träd, stäppartade torrängar och salta strandängar.

Åtgärderna i handlingsplanen bygger på frivillighet och samverkan mellan olika aktörer. Värde trakterna utgår ifrån värden dokumenterade sedan tidigare, och används som kunskapsunderlag för prioritering av åtgärder samt bedömningar av skyddsåtgärder och kompensation. Vi bedömer att äganderätten och markvärden inte påverkas negativt av arbetet med grön infrastruktur.

Regleringsbrevsuppdrag 1A6, förorenade områden

Länsstyrelsen har arbetat med tillsyn på anläggningar/objekt som har förorenade områden. En stor del av tillsynen har genomförts på pågående verksamheter, vilket vi har prioriterat i syfte att öka antalet privatfinansierade efterbehandlingar. Vi har även bedrivit tillsynsvägledning mot kommunerna för att stötta dem i deras tillsynsansvar för förorenade områden. Vi har också stöttat kommunerna i deras arbete med bidragsansökningar för undersökningar och åtgärder där verksamhetsansvariga saknas samt förmedlat kommunernas ansökningar vidare till Naturvårdsverket. Detta arbete har bidragit till att minska oförbrukade anslag från 1:4. Under 2021 har 28 privatfinansierade undersökningar och 23 efterbehandlingar varit pågående inom områden som klassats i Riskklass 1 eller 2. Vidare har det inom länet utbetalats 4,1 mnkr från anslag 1:4 till undersökningar och 17,1 mnkr till åtgärder.

Regleringsbrevsuppdrag 1A7, cirkulär ekonomi

Inom många av Länsstyrelsens verksamhetsområden verkar vi för en cirkulär ekonomi. Nedanstående insatser bedöms ha särskild betydelse för övergången till en cirkulär ekonomi:

- arbetet med ”Klimat 2030”, framför allt genom ”Kommunernas klimatlöften” och fokusområdena ”sunda och klimatsmarta bostäder och lokaler” samt ”förnybara och resurseffektiva produkter och tjänster”
- arbete med livsmedelsstrategin samt stöd och främjandeinsatser inom Landsbygdsprogrammet, exempelvis företagsstöd och ”Greppa Näringen”
- framtagande av regional vattenförsörjningsplan
- miljötillsyn enligt miljöbalkens hänsynsregler, krav på energikartläggning/energibesparande åtgärder eller handlingsplan för transporter vid prövning och tillsyn, tillsyn för att hindra illegal avfallshantering
- informationsinsatser om biogasrelaterade åtgärder inom ”Klimatklivet”
- framtagande av inköpsstrategi innehållande aktiviteter om cirkulär upphandling och miljökrav i upphandlingar
- krav på resurseffektivitet och minimering av avfall återfinns inom Länsstyrelsens miljöledningsarbete.

Regleringsbrevsuppdrag 1A8, bevarandeplaner Natura 2000

Arbetet med att ta fram nya bevarandeplaner för Natura 2000-områden som berörs av den nationella planen för omprövning av vattenkraft fortgår. Vi håller på att revidera totalt tre planer och räknar med att de kan vara klara att fastställa tidigt 2022. Utöver detta har vi tagit fram biologiskt och hydrologiskt underlag som stöd för att kunna fastställa relevanta bevarandemål i planerna.

Våra insatser har medfört att Länsstyrelsen ligger i fas med arbetet i den nationella planen för omprövning av vattenkraft och att det kommer finnas reviderade bevarandeplaner klara i god tid innan prövningen av respektive verksamheter genomförs i domstol.

Regleringsbrevsuppdrag 1A9, moderna miljövillkor

Länsstyrelsen har startat samverkansprocesser i samtliga prövningsgrupper för åren 2022-2024 i den nationella prövningsplanen (NAP). 69 anläggningar i länet ingår i dessa grupper. Samverkan för prövningsgrupper som ska ansöka senast 1 februari 2022, avslutas i slutet av 2021. Tiden för samverkan för dessa har varit kort men ändå genomförts enligt HaV:s vägledning. Länsstyrelsen har valt att prioritera minst två platsbesök tillsammans med verksamhetsutövare till varje anläggning. Kommuner, myndigheter och intresseorganisationer har deltagit främst genom remisser.

Redovisning av resultat och sammanställt material publiceras löpande på Länsstyrelsens hemsida. Engagemanget från verksamhetsutövare har varit stort. De allra flesta har knutit till sig ombud och expertis. Således är de allra flesta beredda inför ansökningsdatum. Samverkans syfte har i huvudsak uppfyllts. De allra

flesta verksamhetsutövare har aviserat omprövning som rättsprocess. Några få verksamhetsutövare har angett att de planerar utrivning. Hittills uppgår dessa till fyra kraftverk i länet.

Regleringsbrevsuppdrag 1B3, invasiva arter

Arbetet med invasiva arter bedrivs tvärfunktionellt vilket bidrar till att arbetet med invasiva främmande arter (IAS) blir en integrerad del i Länsstyrelsens arbete både internt och externt. Vi har tagit fram en handlingsplan där det länsstyrelseinterna ansvaret för arbetet tydliggörs samt lanserat en digital samarbetsyta med kommunerna. Vi har ansökt och beviljats projektmedel för bekämpning av IAS i ett tiotal naturreservat, bland annat på Kinnekulle där samverkan och bekämpning av IAS har intensifierats. Vi har också skickat information till markägare med troliga förekomster av gul skunkkalla, med uppmaning att utföra åtgärder till att utrota arten från länet.

Regleringsbrevsuppdrag 1B4, samordning och ledning av det regionala naturvårdsarbetet mm.

Åtgärdsprogram för hotade arter

Vi har genomfört skötsel, restaurerings- och inventeringsinsatser för 22 åtgärdsprogram. För att förstärka populationerna har vi planterat ut och sått tre arter. Vi har även gjort särskilda satsningar för läderbagge och vildbin. Runt Bråt och Kråks skjutfält har vi arbetat med röjningar, grävningar, sanering av invasiva arter och insådd av blommor på drygt 20 platser för att gynna vildbin inom VIP-projektet (vilda pollinatörer).

Kalkning för hotade arter har genomförts enligt plan. En hektar havsbotten innanför Tjörn har täckts med tio centimeter grov sand för att minska grumling, vilket i sin tur ska förbättra ljus- och tillväxtförhållanden för ålgräs. Under sommaren planterades ytan med 80 000 ålgrässkott. Vid uppföljning i oktober hade mängden skott ökat till 176 400. Projektet drivs av Länsstyrelsen i samarbete med Göteborgs universitet och syftar till att återställa och skydda ålgräs i länet. Projektet finansieras av den Europeiska havs- och fiskefonden och av Havs- och vattenmyndigheten.

Inventering och annan kunskapsuppbyggnad har genomförts för arterna asp, flodpärlmussla, havsnejonöga, flodkräfta och inom projektet ”sällsynta kransalger”. Arbetet med flodkräfta har inriktat sig mot inrättande och utvidgning av skötselområden och skyddsområden.

Friluftsliv

Länsstyrelsen har arrangerat två konferenser; en temadag om hållbara naturbesök samt en regional tankesmedja. Vi har beslutat om en regional handlingsplan för friluftslivet efter remittering och samråd med olika aktörer. Länsstyrelsen har träffat det regionala friluftsrådet två gånger. Vi har informerat om friluftsnyheter regelbundet.

Under ”Friluftslivets år” har landshövdingestafetten resulterat i träffar med 33 beslutsfattare, 17 organisationer och totalt 260 personer i syfte att belysa friluftslivets betydelse. Länsstyrelsen har inlett samverkansprojekt med Västtrafik gällande hållbart resande.

Artbevarande

Tillsynsarbetet är under utveckling. När Länsstyrelsen genomför tillsyn och besök vid tillståndsprövningar kombineras det även med kontroll av invasiva arter. Vid granskning av artförteckningar gällande verksamheters handel med skyddade djur, har vi vissa fall upptäckt fel. I de fallen har vi begärt in kompletteringar eller rättat förteckningarna samt informerat sökanden. I något enstaka fall har vi beslutat om miljöstraff.

Tätortsnära natur

Programmet för tätortsnära natur har förlängts till 2025. Länsstyrelsen har sett över och reviderat de områden som ingår i länets program. Vi har bildat tre naturreservat (inklusive utvidgningar) om totalt 139 hektar samt beslutat om nya föreskrifter för allmänheten i ett befintligt kustreservat. Vi har inventerat skyddsvärd skog inom Sandsjöbacka, ett stort storstadsnära naturreservat, inför kommande översyn.

Övergripande om skydd

Länsstyrelsen har fattat beslut om åtta nya eller utvidgade naturreservat, två marina biotopskydd, ett reviderat fågelskyddsområde och tecknat tre naturvårdsavtal. Totalt har 699 hektar värdefull natur skyddats. Vi har också genomfört inventeringar av skyddsvärd skog i kalkbarrskogar och vid sjön Åsunden.

Lokala naturvårdsprojekt

Länsstyrelsen har beviljat cirka 19 mnkr i LONA-bidrag till 71 nya projekt i 32 kommuner, för att stimulera lokala naturvårdsåtgärder, pollineringsåtgärder samt bidra till ökad våtmarksyta. Vi har marknadsfört LONA både muntligt och skriftligt, granskat projektrapporter, fortsatt utveckla länsstyrelsegemensamma beslutsmallar samt besökt utvalda projekt. Projekten bidrar till att nå miljö kvalitetsmålen och att stärka naturvårdsdialogen mellan Länsstyrelsen och kommunerna.

Resultatbedömning

Utifrån uppgiften och förutsättningarna för att främja länets arbete med miljömålen, är vår bedömning att vi uppnått ett gott resultat. Trots det kommer tolv av länets femton miljömål sannolikt inte att nås till 2030, vilket i sig är otillfredsställande. Det visar Länsstyrelsens årliga uppföljning av miljömålen i länet. Mest kritiskt är det för klimatet och den biologiska mångfalden, som är hotad både på land och i vatten. Det är allvarligt läge för många av våra viktiga ekosystem i odlingslandskapet och i skogen. Dagens styrmedel och insatser är otillräckliga.

Trots detta övergripande oroande resultat finns positiva insatser att rapportera. Länsstyrelsens arbete visar i huvudsak goda resultat, men med utvecklingsbehov inom delar av artbevarandearbetet, till exempel avseende rapportering, uppföljning samt långsiktig planering och resurssättning för åtgärder mot invasiva främmande arter.

Utsläppen av växthusgaser har minskat något i Västra Götaland, inte minst genom arbetet med ”Kommunernas klimatlöften” inom ”Klimat 2030”. Det är dock osäkert hur utsläppen från industrin kommer att förändras. Framtida tillgång på el och effekt är andra osäkerheter kopplat till elektrifieringen av industri- och transportsektorn. Det krävs genomgripande teknik- och systemskiftet det kommande decenniet för att vi ska nå våra regionala klimatmål. Fler åtgärder behövs för att snabba på industrins klimatomställning och alla sektorer måste bidra.

Inom vattenförvaltningen bedöms resultatet vara gott då en krävande samrådsprocess har kunnat genomföras på ett bra och korrekt sätt under hårt tryck från både beslutsfattare, media och andra myndigheter. Vi ser att grön infrastruktur och ekosystemtjänster har börjat implementeras i den kommunala planeringen generellt samt i enskilda kommunala och statliga projekt. De reservatsbeslut vi fattat inom regeringsuppdraget för skydd av tätortsnära natur har bidragit positivt till allmänhetens friluftsliv och biologisk mångfald i Göteborgsregionen. Framtagandet av en regional handlingsplan för friluftslivet och Landshövdingestafetten har ökat intresset för friluftslivsfrågorna i linje med målen för friluftslivspolitikerna. LONA har etablerat sig som ett effektivt sätt att öka engagemanget hos kommunerna i natur- och friluftslivsfrågor.

Areella näringar

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p10 Lantbruk och landsbygd	Länsstyrelseinstruktion
3§ p11 Fiske	Länsstyrelseinstruktion
4§ p1 Tillsyn över att fastighetsinnehav avvecklas enligt 18 kap. 7§ ärvdabalken	Länsstyrelseinstruktion
4§ p3 I utpekade län göra de utredningar om det allmänna fiskeintresset som begärs av andra myndigheter i ansökningsmål enligt 22 kap. miljöbalken	Länsstyrelseinstruktion
1A2 Regionalt livsmedelsarbete	Regleringsbrev
1A3 Målsättningar för hantering av EU-stöd	Regleringsbrev
1A10 EU:s gemensamma jordbrukspolitik	Regleringsbrev
1A11 Landsbygdsprogrammet samt Havs- och fiskeriprogrammet	Regleringsbrev
1D6 Ersättning för skada på fisk och fiskeredskap	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Nedanstående punkter sammanfattar delar av uppgifterna och uppdragen inom verksamhetsområdet.

- Jordbrukarstöd till jordbruksföretagare som direktstöd (gårdsstöd, förgröningsstöd, nötkreatursstöd, stöd till unga).
- Jordbrukarstöd till jordbruksföretagare inom landsbygdsprogrammet (kompensationsstöd, ersättning för ekologisk produktion eller till omställning, miljöersättning till betesmarker och slätterängar, skötsel av våtmark).
- Kontrollera alla ovanstående stödformer i fält samt även vissa andra stödformer till jordbrukare som Jordbruksverket handlägger, till exempel stöd för djuromsorg.
- Handläggning av olika landsbygdsstöd: miljöinvesteringar inom jordbruk; investeringar inom jordbruk eller trädgård; jordbruks- och affärsutveckling; service, infrastruktur och attraktiv landsbygd.
- Inom ramen för landsbygdsprogrammet: arbeta med samarbetsprojekt kopplat till livsmedelsstrategin för att skapa nya jobb inom livsmedelskedjan; erbjuda kompetensutveckling, information och rådgivning till lantbrukare och företagare på landsbygden.
- Ängs- och betesmarksinventering.
- Behörighetsutbildningar för att yrkesmässigt använda växtskyddsmedel utomhus i t ex jordbruk, trädgård eller i växthus.
- Tillsyn av flyghavre och vissa skadegörare.
- Jordförvärvsärenden vid köp av jord- och skogsbruksfastigheter.
- Ansvara regionalt för genomförandet av de fiskeripolitiska målen inkluderande yrkesfiske och vattenbruk samt hållbar förvaltning och skydd av fiskbestånd.
- Förordna fisketillsynspersoner och ansvarar för olika fiskevårdsåtgärder.
- Dela ut fiskevårdsbidrag för till exempel biotopvård i rinnande vatten med mänsklig påverkan, utsättning av fisk, fiskevårdsplaner och fiskvägar.
- Hantera ersättning för sälksador på fisk och fiskeredskap samt investeringsstöd till fiskerinäringen för bland annat yrkesfiske.
- Handläggning av stöd inom Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF).

Målet för areella näringar, landsbygd och livsmedel är att insatserna ska bidra till goda förutsättningar för arbete, tillväxt och välfärd i alla delar av landet. De gröna näringarna ska vara livskraftiga och bidra till klimatomställningen och att naturresurserna används hållbart.

Riksdagen har även beslutat om ett övergripande mål för livsmedelskedjan samt mål för tre strategiska områden – Regler och villkor, Konsument och marknad samt Kunskap och Innovation. Det övergripande målet är en konkurrenskraftig livsmedelskedja där den totala livsmedelsproduktionen ökar, samtidigt som relevanta nationella miljömål nås, i syfte att skapa tillväxt och sysselsättning och bidra till hållbar utveckling i hela landet. Produktionsökningen, både konventionell och ekologisk, bör svara mot konsumenternas efterfrågan. En produktionsökning skulle kunna bidra till en ökad självförsörjningsgrad av livsmedel. Sårbarheten i livsmedelskedjan ska minska.

Det övergripande målet för fiskepolitiken är att bidra till livskraftiga fisk- och skaldjursbestånd, ett hållbart fiske och hälsosamma ekosystem samt att stärka måluppfyllnaden i Maritima strategin och Livsmedelsstrategin.

Sveriges nationella mål knyter an till flera av de globala målen i Agenda 2030. När Länsstyrelsen bidrar till att nationella mål får genomslag i länet bidrar vi också till genomförandet av Agenda 2030.

Verksamhetens resultat

Regionalt livsmedelsarbete

Länsstyrelsen driver flera projekt med syftet att stärka den regionala livsmedelsproduktionen. Genom kompetensutveckling och rådgivning stärker vi livsmedelsföretagarna inom flera olika områden. Vi samverkar med Västra Götalandsregionen (VGR) i gemensamma projekt och genom Lokalproducerat i Väst och Livsmedelsacceleratoren samverkar vi med många olika aktörer i länet både från offentlig, privat och ideell sektor. Vid sidan om allt arbete som bedrivs ute i länet arbetar vi också för att förbättra kunskapen om livsmedelskedjan och hur vi genom våra beslut påverkar och knyter an till livsmedelsproduktionen.

Under våren fick kompetensutvecklingsprojekten möjlighet att utöka sina projektbudgetar. Det i sin tur har säkrat att verksamheten kan fortsätta utan uppehåll i väntan på den strategiska planen. Kontinuitet är viktig i Agenda 2030-arbetet.

Digital omställning

Trots den pågående pandemin har vi lyckats genomföra kurser, enskilda rådgivningar och fältvandringar. Många aktiviteter har genomförts som webinarium eller liknande med gott resultat. I vårt uppdrag att genomföra behörighetsutbildningar för att hantera växtskyddsmedel har vi fått vara extra uppfinningsrika för att lösa de tillfällen som ändå behövt genomföras fysiskt. Omställningen har varit tidskrävande och tuff tidvis för medarbetarna men man har också sett möjligheterna med andra arbetssätt och en större acceptans att genomföra digitala aktiviteter hos målgruppen.

Prioriteringar inom landsbygdsstöden

De svängningar i tillförseln av medel till företags- och projektstöd som har präglat förra och detta året har gjort att balanser har byggts upp och det har krävt prioriteringar. Detta har gjort att framförallt företag har fått färre beviljade företags- och projektstöd och har fått vänta längre än önskvärt på beslut om ansökan om stöd. Vad gäller ansökan om utbetalning har detta haft hög prioritet, vilket har resulterat i att 84 procent av ansökningarna om utbetalning har gjorts inom målet på 120 dagar.

Jordbrukarstöden

Införandet av en ny jordbrukspolitik och de fördröjningar vi dras med där har kunnat hanteras bättre än tidigare år då övergångslösningarna nu är kända för Länsstyrelsen. Vi har därför kunnat utnyttja våra resurser bättre. Under återkravsarbetet har också mycket av ärendebalansen för utbetalningar av stöden behövt hanteras parallellt med återkravsutredning. Sammantaget har detta lett till att vår historiska ärendebalans har minskat, vi har betalat ut gamla stödpengar till lantbruket och står bättre rustade för nästa landsbygdsprogram.

Nyckeltal

Nyckeltal: Areella näringar (60–62)	År 2021	År 2020	År 2019
Antal årsarbetskrafter totalt	109,7	104,4	106,4
Antal årsarbetskrafter kvinnor	75,2	70,4	71,7
Antal årsarbetskrafter män	34,4	34,0	34,7
Antal ärenden, inkomna och upprättade	41 188	42 257	43 224
Antal beslutade ärenden	42 643	47 163	48 837
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	3 766	6 451	7 296
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	112 617	109 415	110 244
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	1 913	1 977	2 953

Såväl antalet årsarbetskrafter, ärendeproduktionen som verksamhetskostnaderna är relativt stabila över tid. Minskningen av beslutade ärenden beror till stor del på att vi fokuserat på återkrav där vi hanterat närmare 4 000 ärenden. Den historiska ärendebalansen, ärenden äldre än två år, har minskat till följd av ett prioriterat arbete med ambition om att gå in i nytt landsbygdsprogram utan restande stödärenden.

Resultatindikatorer

De indikatorer som är framtagna för att mäta de nationella målen inom verksamhetsområdet har tydliga kopplingar till länsstyrelsernas verksamhet. Relevanta indikatorer listas nedan.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2021	År 2020	År 2019
Andel ekologisk brukad jordbruksmark*)**	En konkurrenskraftig livsmedelskedja	Jordbrukarstöd Miljöersättningar Kompetensutveckling och rådgivning	Jordbruksverket ¹⁾	30	-	27%	27 %
Areal betesmarker och slätterängar	Miljömål Ett rikt odlingslandskap	Jordbrukarstöd Miljöersättningar Kompetensutveckling och rådgivning	Jordbruksverket ²⁾	70 000	65 167	65 144	64 941
Antal vattenbruk/fiskodlingar *	Bidra med ökad produktionen av odlad fisk inom ramen för Livsmedelsstrategin	Tillstånd för och stöd till vattenbruk/fiskodling	Centrala vattenbruksregistret ³⁾	-	109	102	-

* Länsstyrelsen har inte tagit fram något målvärde för resultatindikatorn

** Det finns vid årsredovisningens färdigställande ingen statistik för 2021.

- 1) Jordbruksverkets statistikdatabas.
- 2) Jordbruksverkets statistikdatabas.
- 3) Jordbruksverkets register.

Utvecklingen av vattenbruk ligger på en relativt stabil nivå. Musselföretagen förlänger sina äldre tillstånd eller övertar tidigare tillstånd från andra företag. Fiskodlingen i länet domineras av sättfiskodlare. Två större landbaserade matfiskodlingar längs kusten är under planering i Smögen och Strömstad men höga utsläppskrav ställer i sin tur högre krav på odlarna och förlänger handläggningstider. I framtiden hoppas man mycket på akvaponik, det vill säga landbaserad odlingsteknik där man kombinerar fisk med jordbruk eller grönsaksodling. Det näringsrika vattnet från fiskodlingen (restströmmar) används som gödning. Det finns för närvarande en aktiv odling i Lerum och en på slakthusområdet i Göteborg, och det planeras för fler anläggningar. Några få odlingar finns för flodkräfta och lite försök pågår med hummer och jätteräkor. För 2021 finns 13 anläggningar som ej är med i Jordbruksverkets register.

Prestationer och effekter

Regleringsbrevsuppdrag, 1A2 Regionalt livsmedelsarbete

Länsstyrelsen har arbetat med flera projekt som syftar till att förkorta vägen mellan producent och konsument. I ”Andelsjordbruk”, som drivs tillsammans med föreningen ”Andelsjordbruk Sverige”, arbetar vi med konceptet andelsjordbruk på nationell nivå. Det är ett affärskoncept som går ut på att producenten säljer andelar av sin skörd redan före säsong. Konsument och producent delar på riskerna och konsumenten blir mer delaktig. I projektet ”Grönsaker direkt till kund” sprider vi erfarenhet kring olika försäljningskanaler för grönsaksodlare. Vi har även ett projekt inom vildsvinspaketet – där vi arbetar med vilthanteringsanläggningarna i länet. Vi har beviljat tre projekt inom samarbetsåtgärden i livsmedelsstrategin.

Regleringsbrevsuppdrag 1A3 Målsättningar för hantering av EU-stöd

Länsstyrelsen har handlagt, kontrollerat och beslutat om utbetalning av jordbrukarstöd i enlighet med de mål som sätts för vår verksamhet av Jordbruksverket varje år. Till första delutbetalningstillfället i miljöstöden beslutade Länsstyrelsen om utbetalning i 88 procent av det totala antalet ärenden som väntade på utbetalning (målet är 85 procent). Länsstyrelsen arbetar parallellt med fokus på att betala ut så mycket av pengarna som möjligt vid första delutbetalningstillfället. Detta för att möta lantbrukets behov av ekonomisk stabilitet för att kunna leverera livskraftig livsmedelsproduktion. I möjligaste mån handlägger vi därför klart stora gårdar först vilket genererade att Länsstyrelsen vid första delutbetalningstillfället kunde besluta om utbetalning av drygt 96 procent av de pengar som ska ut i delutbetalning under hösten. Vid första direktstödsutbetalningen kunde vi besluta om utbetalning i 98 procent av de ärenden som ska erhålla stöd (målet är 95 procent). Det är endast procentmålet för slututbetalning av miljöstöden som inte kunnat uppnås inom utsatt tid. Vi nådde vid utsatt datum 87 procent (målet är 90 procent av totala antalet ärenden klara för utbetalning per 7 december 2021). Detta beror till viss del på fördröjning av de avslutande momenten i kontrollgårdsarbetet som framförallt påverkar möjligheten att avsluta betesmarksärenden. Länsstyrelsen har också genomfört ett omfattande arbete med handläggning av återkrav för stödåren 2015-2019 som ålagts oss av Jordbruksverket under 2021. Av de ursprungliga 3 839 återkraven har 99,6 procent utretts och beslutats. Resterande procentandelar består av återkrav som stoppats på grund av kända fel i IT-stödet. Totalt har Länsstyrelsen återkrävt 20,2 miljoner i felaktigt utbetalade jordbrukarstöd under 2021.

Vid årets slut hade vi fattat beslut om 94 procent av budgeten inom projektstöd, 75 procent av budgetarna till företagsstöd och 64 procent av budgetarna till miljöinvesteringarna. Inom det största projektstödet (broadbandinvesteringar) har vi fattat beslut om 100 procent av vår totala tillgängliga budget.

Vi har betalat ut 66 procent av budgeten till projektstöd, 72 procent av budgeten till broadbandinvesteringar, 58 procent av budgeten till företagsstöd och 39 procent av stöden till miljöinvesteringar. Alla minskningar jämfört med föregående år beror på den utökning av budget som har skett genom programändringar 7 och 8.

Vi har ändrat processen för stöd till våtmarker genom att införa möjlighet till intresseanmälan med efterföljande besök och bedömning samt förhandsbesked inför ansökan om stöd till våtmark. Målet är att detta

ska ge mer kompletta ansökningar och därmed snabbare handläggning, beslut och utbetalning och även mer träffsäkra projekt. Under året har vi fattat beslut om stöd till sammanlagt 31 ha våtmarker. Vi har hittills beviljat stöd till 45 våtmarker under programperioden.

Inom bredbandsstödet har vi givit stöd till 130 lokala fiberföreningar och 33 marknadsaktörer sammanlagt under programperioden. Dessa projekt förväntas nå 36 139 hushåll med 18 688 kr i genomsnittligt stöd per hushåll och ge sammanlagt 1 337 mil fiber.

Genom ”Startstöd” har vi hittills under året stöttat 23 unga lantbrukare, när de har startat upp eller tagit över en verksamhet inom primärproduktion, genom beslut om stöd på 250 tkr per person. Sammanlagt under programperioden har vi fram tills nu stöttat 123 unga lantbrukare på detta sätt.

Utöver ordinarie arbete kring stöden har Länsstyrelsen bidragit med flertalet resurser till de olika arbetsgrupper som Jordbruksverket initierat inför införandet av den nya gemensamma jordbrukspolitiken, nästa Landsbygdsprogram. Det arbetet innebär att vi tidigt försöker vara med och skapa bättre förutsättningar inför nästa programperiod, bland annat ett tydligare och enklare regelverk.

Regleringsbrevsuppdrag 1A10, EU:s gemensamma jordbrukspolitik för 2021-2027

Sedan 2018 finns ett länsrådsuppdrag om en länsstyrelsegemensam och sektorsövergripande arbetsgrupp för att samordna regleringsbrevsuppdraget om att bistå i Sveriges förberedelsearbete för den nya gemensamma jordbrukspolitiken 2021-2027.

Gruppen arbetar i samverkan med Jordbruksverket och Näringsdepartementet. Arbetet har fortlöpt planenligt om än med korta planeringshorisonter. En del av arbetet har varit att tillsätta resurser till Jordbruksverkets uppdrag, men också att förankra förslag och sammanställa synpunkter knutet till övergångsåren och till förberedelsearbetet inför CAP 2023 (common agricultural policy). Arbetsgruppen har informerat om det löpande arbetet, tillhandahållit informationsmaterial, samt producerat åtta interna nyhetsbrev som länsstyrelsemedarbetare kan prenumerera på.

Från och med augusti har länsstyrelserna ingått i Jordbruksverkets nya reformorganisation med medarbetare i arbetsgrupper, tvärfunktionella stödgrupper samt i en strategisk beredningsgrupp på chefsnivå. Under våren och sommaren har länsstyrelserna arbetat med att ta fram en egen ny organisation för sitt gemensamma arbete med införandet av den gemensamma jordbrukspolitiken. Genom det arbetet har länsstyrelserna gemensamt tillsatt en reformledare från och med slutet av oktober för att hålla ihop länsstyrelsernas arbete, samt tillsatt sju medarbetare till de tvärfunktionella stödgrupperna. I och med uppstarten av denna nya organisation har den tidigare länsstyrelsegemensamma och sektorsövergripande arbetsgruppen avslutat sitt arbete och lagts ned.

Under hösten har länsstyrelserna resurssatt 25 uppdrag på Jordbruksverket som ska vara aktiva under 2022 för arbetet med införandet. Under 2021 har länsstyrelserna varit aktiva i 36 uppdrag på Jordbruksverket.

Regleringsbrevsuppdrag 1A11, Landsbygdsprogrammet samt Havs- och fiskeriprogrammet

Inom Havs- och fiskeriprogrammet har vi i år fattat beslut om knappt 2,4 mnkr i stöd, vilket inkluderar Övrigt offentligt stöd (ÖOS). Vi är klara att fatta beslut på ytterligare drygt 1,7 mnkr, exklusive ÖOS, men har på grund av stoppade utbetalningar fått avvakta med besluten till 2022. Under hela programperioden innebär det att vi har fattat beslut om över 125 mnkr i stöd, inklusive ÖOS. Vi även påbörjat förberedelserna inför koncentrationen av handläggningen av fisket för att få en bra start på nästa programperiod och hanteringen av flera läns ansökningar i tillägg till våra egna.

Regleringsbrevsuppdrag 1D6, Ersättning för skada på fisk och fiskeredskap

Länsstyrelsen har under 2021 utbetalat 546 tkr till 20 yrkesfiskare. Medlen har fördelats ut genom en viktning av andelen av total bruttoinfiskning inom sälskadedrabbat fiske samt frekvens av skadade redskap. Den totala bruttoinfiskningen i det sälskadade fisket var 7 080 tkr och det rapporterades 3 512 skadade redskap. Majoriteten av det skadade fisket utgörs av läppfiskfiske.

Fiskeutredningsgruppen (FUG) har stöttat flera länsstyrelser i frågor som rör kommande omprövningar. Vidare har FUG medverkat till att ta fram verktyg som kan användas i samverkansprocessen, exempelvis en metodik för bedömning av naturliga vandringshinder samt identifiering av strömsträckor med hjälp GIS. I tillägg har FUG deltagit i flera nationella projekt som rör miljöanpassning av vattenkraften, såsom att ta fram en bruttolista över exempel på villkor att utgå ifrån under samverkans- och domstolsprocess. Dessutom har FUG ansvarat för ett nationellt temamöte om fiskpassager riktat till handläggare som jobbar med NAP. I tillägg har en nationell inventering av ålyngelledare genomförts vilken kan användas till rekommendationer för konstruktion och utformning när villkor formuleras. Det planerade stödet till andra myndigheter inom allmänt fiskeintresse har levererats.

Inför kommande NAP process i Gullspångsälven är information kring Gullspångslaxens beteende viktig. Förvaltningsplan Vänerlax har genom smoltprojekt kunnat visa smoltens vägval ut ur älven, flödets påverkan på överlevnaden under utvandringen samt fiskens ålder vid smoltifiering. Dessa faktorer är betydelsefulla i arbetet med att modellera resultat av åtgärder i älven. Projektet har också tittat på maginnehållet hos lax och öring vilket bidrar med viktig kunskap inför framtida förvaltning. I tillägg har vildlaxens position i Vänern undersökts genom genprover från vild lax som fångats och återutsatts. Inte minst har projektet tillsammans med Havs- och vattenmyndigheten (HaV) inrättat ett fredningsområde för lax och öring utanför Gullspångsälven med syfte att gynna vildlaxpopulationen.

Fiske

Ett flertal projekt har beviljats fiskevårdsbidrag och fiskeavgiftsmedel till fiskevårdande åtgärder. Olika bidragsformer har samordnats för att uppnå större miljönytta. De beviljade projekten syftar främst till att restaurera och bevara länets bestånd av flodpärlmussla, havsöring, flodkräfta och havsnejonöga. De flesta projekt gynnar arter som ingår i den nationella satsningen på åtgärdsprogram för hotade arter och naturtyper.

Kalkning har skett i länet med cirka 16 000 ton på 714 målområden. Kalkningen är till för att skydda ekosystemen från försurningseffekter. Arter med särskilt bevarandebeteende är bland annat flodpärlmussla, flodkräfta samt lax och havsöring. De senaste åren har det inte kalkats enligt behovet vilket lett till låg måluppfyllelse, Detta år kalkades planerad omfattning och måluppfyllelsen är bättre, 77 procent av sjöarna, vilket är en förbättring från föregående år som var 62 procent. Och 52 procent av vattendragens längd klarar målet vilket är samma som året innan

Länsstyrelsens fisketillsynsverksamhet har bedrivits i något begränsad omfattning på grund av omstrukturering bland personal. Under fisketillsyn vid och i Vänern och kustvattenområdet har verksamheten kontrollerat cirka 1 900 redskap och 1 700 fiskande personer samt informerat runt 2250 personer. Information är det bästa sättet att förebygga brott mot fiskeregler och utöver information till allmänheten under tillsyn, skickas även informationsfoldrar till ett antal utlämningsställen såsom turistbyråer och fiskebutiker. Fisketillsynen har även varit behjälplig vid tillsyn av vattenbruk, insamling av prover till Livsmedelsverket (SLV) samt med provfiske för att samla in kompletterande data om signalkräftbeståndet i Vänern åt Sveriges lantbruksuniversitet (SLU). Den kunskap som erhöles vid provfisket på signalkräfta kommer att vara betydelsefull som underlagsmaterial vid beslut som rör den framtida förvaltningen av Väners signalkräftbestånd. Under 2021 ska även ett treårigt LOVA-projekt om spökfiskande redskap slutrapporteras. Länsstyrelsen har under 2021 examinerat nya fisketillsynspersoner och handlagt cirka 270 förordnanden.

Tillsyn över att fastighetsinnehav avvecklas

Länsstyrelsens tillsyn innefattar bevakning av taxerade lantbruksenheter som ägs av dödsbon. Ett sådant innehav måste avvecklas inom fyra år efter att ägaren avlidit. Vi skickar ut informationsbrev, påminnelser, förelägganden och vitesförelägganden enligt fastställda tidsgränser. Merparten av de dödsboägda lantbruksfastigheterna har avvecklat sitt innehav av lantbruksfastigheter inom föreskriven tid och avskrivs. Vi ger även viss rådgivning men hänvisar företrädesvis till externa aktörer som kan hjälpa till med det praktiska genomförandet av ett avvecklingsförfarande.

Länsstyrelsen har i år fått in 168 bouppteckningar från Skatteverket där dödsbon står som innehavare av lantbruksfastigheter. Under 2021 har två dödsbon förelagts om avveckling av lantbruksfastighet. Utav dessa har en förelagts med vite.

Resultatbedömning

Vår samlade bedömning är att arbetet kring de areella näringarna utförs med stort fokus på att vi gör rätt åtgärder i rätt tid och att vi levererar ett mycket gott resultat. Det grundar sig i att måluppfyllelsen för regleringsbrevsuppdragen generellt är mycket god och att vi bland annat för EU-stöden kan se att detta är en del av en längre positiv trend.

Folkhälsa, jämställdhet, integration m.m.

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p12 Folkhälsa	Länsstyrelseinstruktion
3§ p13 Jämställdhet	Länsstyrelseinstruktion
3§ p14 Integration	Länsstyrelseinstruktion
1A12 Mänskliga rättigheter och icke-diskriminering	Regleringsbrev
3B22 Anvisningsmodell för ensamkommande barn och anvisning av nyanlända	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamheterna folkhälsa och nationella minoriteter redovisar vi i sin helhet i särskild ordning och de ingår därför inte i nedanstående redovisning.

Vissa särskilda uppgifter redovisas också i särskild ordning, såsom ANDTS (Alkohol, Narkotika, Dopning, Tobak och Spel), föräldraskapsstöd, personligt ombud, brottsförebyggande arbete, tillsyn inom alkohol och tobak, funktionshinder, samt att överbygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor.

Inom verksamheten integration redovisas regleringsbrevsuppdragen 3B20, 3B21 samt 3B23-3B29 i särskild ordning efter årsredovisningens färdigställande.

Inom verksamheten jämställdhet redovisas regleringsbrevsuppdraget 3C7, som handlar om länsstrategier för jämställdhetsintegrering, i särskild ordning efter årsredovisningens färdigställande.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Uppgifter och uppdrag inom verksamhetsområdet omfattar områdena folkhälsa, jämställdhet, mänskliga rättigheter och integration. Nedanstående punkter sammanfattar uppgifterna och uppdragen.

- Övergripande inom de ovan nämnda områdena stärka samverkan mellan myndigheter, kommuner, regioner, civilsamhällets organisationer och andra aktörer.
- Samordna och utveckla det förebyggande arbetet mot alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel (ANDTS) i länet. Vi har också ett regionalt tillsynsansvar inom alkohol och tobak.
- Samarbeta och samverka med kommuner, regioner och andra aktörer i arbetet med att utveckla föräldraskapsstöd.
- Samordning och stöd inom jämställdhetsområdet genom att kartlägga och följa utvecklingen av jämställdhet i länet, skapa kunskapsunderlag (som till exempel könsuppdelad statistik) samt stödja kommuner, myndigheter, föreningar och andra organisationer i deras jämställdhetsarbete.
- Ansvar för att den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor får genomslag i länen.
- Samverka och samordna om mänskliga rättigheter inklusive stöd till andra aktörer som arbetar med mänskliga rättigheter inom områdena barnets rättigheter och barnkonventionen, funktionshinder, nationella minoriteter och minoritetsspråk samt rasism i arbetslivet.
- Samordning och samverka när det gäller att driva och delta i planering, organisering, genomförande och uppföljning av integrationsinsatser, vilket omfattar insatser för ensamkommande barn, mottagande och etablering av nyanlända, samhällsorientering för nyanlända, tidiga insatser för asylsökande, bidrag för att utveckla kapacitet och beredskap i mottagandet av nyanlända samt bidrag för flyktingguider och familjekontakter.

- Bevilja statsbidrag till kommuner för personligt ombud.
- Ansvar för att utveckla det brottsförebyggande arbetet på regional nivå.

Nedanstående punkter sammanfattar målen inom verksamhetsområdet.

- Det övergripande målet för folkhälsopolitiken är att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation.
- Målet för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken (ANDT) är ett samhälle fritt från narkotika och dopning, minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol och ett minskat tobaksbruk. Den nationella ANDT-strategin är vägledande i detta arbete.
- Målet för jämställdhetspolitiken är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Det finns också sex jämställdhetspolitiska delmål.
- Målet för politiken för mänskliga rättigheter är att säkerställa full respekt för Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter.
- Det nationella målet för funktionshinderspolicen är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.
- Målet för politik mot diskriminering är ett samhälle fritt från diskriminering.
- Det övergripande målet för integrationspolitiken är lika rättigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund.
- Målet för samhällets insatser mot spelberoende är att minska skadeverkningarna av överdrivet spelande.
- Målet för kriminalpolitiken är att minska brottsligheten och att öka människors trygghet och verksamheten omfattar även brottsförebyggande arbete.

Sveriges nationella mål knyter an till flera av de globala målen i Agenda 2030. När Länsstyrelsen bidrar till att nationella mål får genomslag i länet bidrar vi också till genomförandet av Agenda 2030.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal

Nyckeltal: Folkhälsa, Jämställdhet, integration m.m. (70, 80–85)	År 2021	År 2020	År 2019
Antal årsarbetskrafter totalt	42,9	40,1	38,4
Antal årsarbetskrafter kvinnor	30,5	28,2	26,9
Antal årsarbetskrafter män	12,4	11,9	11,5
Antal ärenden, inkomna och upprättade	305	286	315
Antal beslutade ärenden	208	251	367
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	25	44	36
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	53 111	51 387	47 843
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	26 034	28 313	24 739

Antalet årsarbetskrafter ökar något i och med nyrekryteringar till utökade uppdrag. Skillnaden i antalet män och kvinnor kvarstår, men vi arbetar aktivt med att minska den skillnaden i samband med rekrytering som en del av vårt mångfaldsarbete.

Skillnaden i antalet inkomna ärenden jämfört med föregående år är marginell medan antalet beslutade ärenden något färre. Det beror på att söktrycket har minskat något på våra statsbidrag, främst vad gäller tidiga insatser för asylsökande.

Bidragsfinansierad verksamhet har minskat under året främst med anledning av att vi inte längre gör utlysningar av medel inom det våldsförebyggande arbetet inom mäns våld mot kvinnor.

Resultatindikatorer

Länsstyrelserna har valt att inte ha några resultatindikatorer för verksamhetsområdet i årsredovisningen 2021.

Prestationer och effekter

Regleringsbrevsuppdrag 1A12 - Mänskliga rättigheter och icke-diskriminering

Regleringsbrevsuppdraget handlar om att redovisa hur Sveriges rättsliga åtaganden om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering belysts, analyserats och beaktas inom respektive myndighets ansvarsområden. Det handlar också om hur Länsstyrelsen samarbetat med andra myndigheter och vilka åtgärder som vidtagits för att stödja kommunerna i dessa frågor.

Arbetet med mänskliga rättigheter har haft en tydlig utgångspunkt i demokratiuppdraget, vilket sedan undertecknande av en demokratideklaration 2019 skapat strategiska allianser på regional och lokal nivå. De kontaktytor som skapats mellan länsledningen och ledningsnivåer inom Västra Götalandsregionen, Göteborgs universitet och Göteborgs Stad är viktiga att förvalta, då de bidragit med en stabilitet och en tyngd i frågan. Demokratiuppdraget förstärker helhetssynen i länsstyrelsernas verksamhet och har skapat en strategisk bottenplatta för arbetet med mänskliga rättigheter. En viktig anledning är samarbetet med kommittén Demokratin 100 år och demokratijubileet som bidragit till insatser med syfte att stärka det ömsesidiga förtroendet mellan stat, region, kommuner och civilsamhälle i länet.

Länsstyrelsen har fortsatt en strategisk samverkan inom ramen för Västsverige mot rasism, ett nätverk mellan Länsstyrelsen, Västra Götalandsregionen och Göteborgs Stad. Samarbetet bidrar till ett systematiskt arbete för att garantera att vi respekterar, skyddar och främjar mänskliga rättigheter, demokrati och hållbarhet genom att motverka rasism och diskriminering i Västra Götaland. Nätverket är ett lärande nätverk där vi tillsammans praktiskt prövar, lär av varandra, granskar och utvecklar kunskap.

Länsstyrelsens har varit värd för Demokratistugan vilken förde samman aktörer från hela länet, såsom Västra Götalandsregionen, universitet och högskolor, kommuner, andra regionala myndigheter samt med en nära samverkan med civilsamhället. Sammantaget lyckades vi nå ungefär 100 000 personer inför och under Demokratistugan. Programmet tog sin utgångspunkt i de utmaningar som identifieras i regeringens demokratistrategi; det demokratiska utanförskapet, ett hotat demokratiskt samtal och antidemokratiska aktörer som utmanar vår demokrati och innehöll bland annat en programpunkt med fokus på journalister och medias roll i det demokratiska samtalet. Länsstyrelsen uppmärksammade hatbrott och minoritetsstress samt de skadliga konsekvenserna kopplat till det. Västra Götalandsregionen förlade sitt tvärsamråd, ett samråd för mänskliga rättigheter, nationella minoriteter (där Länsstyrelsen ingår), hbtqi, barnrätt och funktionshinder, till invigningsdagen av Demokratistugan. Rättighetsbärare från samråden hade möjlighet att ställa frågor till ledningarna från Länsstyrelsen, Västra Götalandsregionen och Göteborgs Stad som samtliga undertecknat demokratideklarationer.

En ytterligare insats är att Länsstyrelsen, tillsammans med Göteborgs Stad, Västra Götalandsregionen och Göteborgs universitet stått värd för Mänskliga rättighetsdagarna i Göteborg, Nordens största konferens för mänskliga rättigheter. Temat för årets konferens var demokrati och mänskliga rättigheter. Det fanns en enighet från den lokala arrangörgruppen att möta invånarna tillsammans i form av ett gemensamt demokratitorg och

uppmuntra till samverkan. Länsstyrelsen arrangerade ett samtal om demokrati i pandemins kölvatten, där en panel bestående av förträdare för bland annat Segerstedtinstitutet, Centrum för våldsbejakande extremism, Antidiskrimineringsbyrån i Väst och Noaks Ark samtalade om hur vi tillsammans kan främja, förvalta och försvara demokratin med ett särskilt fokus på en ökad tillit och insatser i syfte att minska det demokratiska utanförskapet.

Länsstyrelsen har uppmärksammat barnets rättigheter, rättigheter för personer med funktionsnedsättning, nationella och religiösa minoriteter samt nyanlända under Demokratistugan och Mänskliga Rättighetsdagarna. Vi har även uppmärksammat dessa grupper genom våra externa utbildningsinsatser i det egna uppdraget samt i flera närliggande uppdrag såsom jämställdhet, föräldrastöd och integration.

Länsstyrelsen har en tät samverkan med Västra Götalandsregionen inom uppdragen barnrätt, mänskliga rättigheter och nationella minoriteter. Sedan 2017 ingår Länsstyrelsen i Västra Götalandsregionens samråd för de nationella minoriteterna, där samtliga fem nationella minoriteter finns representerade. Under året har Länsstyrelsen haft en bred representation från olika verksamheter i samrådet, från kulturmiljö, krisledning och föräldraskapsstöd. De nationella minoriteterna har bland annat kompletterat den lägesbild som togs fram i samband med dialogforumet med civilsamhället och identifierade sociala risker såsom social isolering, psykisk ohälsa samt desinformation/missinformation. Arbetet med nationella minoriteter har haft en nära koppling till uppdragen barnrätt (utifrån barn och ungas rätt till kulturell identitet och minoritetsspråk), demokrati (utifrån rätt till delaktighet och inflytande) samt uppdraget att motverka rasism (utifrån prioriterade områden som arbete mot antisemitism, antiziganism och rasism mot samer).

Flera insatser har genomförts i samverkan med nationella minoriteter, däribland en utbildningsinsats om minoritetsstress för förtroendevalda och tjänstepersoner som arrangerades av Göteborgs Stads råd för den nationella minoriteten romer och Västsverige mot rasism, där Länsstyrelsen ingår. Insatsen nådde cirka 150 personer. Under Mänskliga rättighetsdagarna arrangerade Länsstyrelsen ett panelsamtal i samverkan med unga nationella minoriteter i länet om hur det är att var ung nationell minoritet idag. På seminariet deltog Socialstyrelsen, Skolverket, kommuner från Västra Götaland och SVT Sápmi. En skärping av lagstiftningen gjordes 2019, som bland annat kräver att myndigheter och kommuner anpassar formerna för samråd så att barn och unga har förutsättningar att delta, och en central fråga för samtalet var just hur samrådsformer kan anpassas till barn och ungas möjligheter att delta. Panelen delade sina erfarenheter av samråd och gav exempel på utvecklingsmöjligheter. Insatsen har genererat nya kontaktytor till unga nationella minoriteter i länet för Länsstyrelsen och Västra Götalandsregionen. Ett flertal har visat ett stort intresse för fortsatt samarbete, vilket skapar förutsättningar för ett betydelsefullt komplement till det regionala samrådet.

Länsstyrelsen samordnar Samling för demokrati - Minnesdagen av Förintelsen som arrangeras varje år i samarbete mellan Länsstyrelsen, Göteborgs universitet, Göteborgs Stad, Judiska församlingen i Göteborg och Göteborgs Stads råd för den nationella minoriteten romer. I år medverkade bland andra författaren Ola Larsmo, som berättade om hur hela diskussionen om mänskliga rättigheter är en direkt följd av Förintelsen, samt statsrådet Åsa Lindhagen, Göteborgs Ungdomsfullmäktige och Instagram-kontot TNKVRT som deltog i ett panelsamtal om ungas engagemang mot rasism. Minnesdagen påverkades av restriktioner, vilket gjorde att den fick anpassas till ett digitalt format. Ett positivt resultat är att fler kunde följa minnesdagen digitalt och att arrangemanget nådde ett flertal skolklasser.

Jämställdhet och jämställdhetsintegrering i myndigheter

Länsstyrelsens utåtriktade arbete innebär samverkan på nationell, regional och lokal nivå och stöd till regionala aktörer i form av kunskapshöjande insatser, nätverk, process- och metodstöd, samt framtagande av material och statistik.

Stöd och samverkan

Det länsövergripande nätverket för jämställdhetsintegrering riktar sig till kommuner, statliga myndigheter, högskolor, universitet och idéburen sektor med uppdrag inom jämställdhet, mänskliga rättigheter och social hållbarhet. Syftet med nätverksträffarna är kunskaps- och erfarenhetsutbyte, kompetensutveckling och strategisk samverkan. Årets träffar har handlat om statistik kopplat till Agenda 2030, folkhälsoarbete, sociala risker och demokratisk delaktighet för unga. Vi har även tillsammans med uppdraget Mäns våld mot kvinnor skapat en ny struktur som syftar till att bidra till ett mer sammanhållet arbete utifrån de jämställdhetspolitiska målen som helhet. Deltagarna i det länsövergripande jämställdhetsnätverket och kommunnätverket mäns våld mot kvinnor har bjudits in för samverkan med särskilt fokus på arbete inom delmålen om ekonomi och mäns våld mot kvinnor.

Dialogforumen gällande sociala risker har fortsatt och genererat en god lägesbild för länet. Dessa har också involverat civilsamhället, vilka efterfrågat återkommande kontakt. Genom dialogforum, ökat arbete med omvärldsanalys samt separat begäran gällande sociala risker via portalen för Sveriges krisberedskap (WIS) har vi fortsatt att följa läget i länet kopplat till pandemin. Forumen med civilsamhället respektive kommunerna inom temat våld i nära relationer visar på några utvecklingsområden, bland annat om förebyggande arbete, upptäckt av olika former av våld samt fortsatta samverkansbehov med övriga sektorer i samhället för att tydliggöra fler invånares livsvillkor. Arbetet tydliggör den sociala dimensionen vid kriser och krisberedskap, och har i förlängningen potential att bidra till länets robusthet. Vidare tydliggörs civilsamhällets viktiga roll inför, under och efter en kris utifrån ett regionalt perspektiv. Länsstyrelsen är en viktig aktör när det gäller att bygga ett mer hållbart system för att ta del av civilsamhällesorganisationernas kompetens och kunskap om behoven hos och villkoren för deras olika målgrupper.

Jämställdhetsintegrering i statliga myndigheter

Länsstyrelserna ska i enlighet med Jämställdhetsmyndighetens uppdrag om att stödja arbetet med jämställdhetsintegrering i statliga myndigheter (A2020/02041), stödja myndigheters verksamhet med jämställdhetsintegrering på regional och lokal nivå.

Länsstyrelsen har genomfört en regional kartläggning av antalet myndigheter i länet, vilka som har uppdrag om jämställdhetsintegrering (så kallade JIM-myndigheter) och vilka som finns representerade i det länsövergripande nätverket. För JIM-myndigheter finns det på nationell nivå ett tydligt stödbehov där Jämställdhetsmyndigheten utgör resurs och ger stöd. Myndigheterna har ofta en nationell plan för arbetet. Vår bild är att planerna mer sällan får påverkan på regional nivå, och det finns en tendens att dessa myndigheter inte deltar i regionala nätverk eftersom deras uppdrag sköts nationellt. Det finns ett behov av att stärka samverkan och utveckla det stöd som Länsstyrelsen kan ge på regional nivå. Ett annat utvecklingsområde är att skapa större utbyte mellan Länsstyrelsen och universitet och högskolor.

Utveckling av regional samverkan för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor

Länsstyrelsen har utvecklat den regionala strategiska samverkan genom en samverkansplattform med myndigheter och kommunalförbund i länet som har uppdrag med koppling till den nationella strategin att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. Plattformen bidrar till att Länsstyrelsen på ett mer strategiskt och verkningsfullt sätt kan utgöra ett nav i implementeringen av strategin och driva på arbetet kopplat till strategin. Representationen är på chefsnivå, vilket möjliggör att beslut förankras och ger ökat mandat för de nyckelpersoner som vi träffar i övriga nätverk. Samverkan bidrar också till genomförandet och uppföljningen av den länsövergripande strategin för jämställdhetsintegrering. Fokus har bland annat varit på våld som arbetsgivarfråga med resultatet att ett flertal aktörer har påbörjat ett arbete i sina respektive organisationer.

Jämställdhetsperspektiv inom integrationsuppdraget

En verksamhet med tydliga krav på att ett jämställdhetsperspektiv ska genomsyra uppdragen är integration. Det ger resultat i form av ett strukturerat och hållbart arbete som utgår från analys av kön och könsuppdelad statistik.

En särskild utmaning som har identifierats i länet handlar om att nyanlända kvinnor och män inte tar del av stöd och insatser på lika villkor. Länsstyrelsen har därför under ett flertal år genomfört insatser för att bidra till en mer jämställd fördelning. För att i högre grad främja arbetsmarknadsetableringen bland nyanlända och utrikes födda kvinnor kan det behövas särskilt anpassade och utvärderade insatser. Länsstyrelsen har i samverkan med Arbetsförmedlingen bidragit till att sprida kunskap och metoder om matchning för nyanlända kvinnor och personer som står långt från arbetsmarknaden.

Länsstyrelsens arbete med att jämställdhetsintegrera de ekonomiska stöden kopplat till tidiga insatser för asylsökande har utvecklats vidare. I ansökan för statsbidrag och utvecklingsmedel ska respektive aktör tydligt kunna påvisa att de gjort en behovsanalys av insatsen utifrån ett rättighets- och jämställdhetsperspektiv. Det ska framgå hur många män respektive kvinnor aktören förväntas nå med insatsen.

Vi har även utvecklat delar av det utbildningsmaterial som används inom samhällsorienteringen och tagit fram ett tillhörande metodstöd. Materialet och metodstödet har ett tydligare fokus på mänskliga rättigheter och jämställdhet. Dessa perspektiv präglar allt innehåll (texter, bilder, filmer, övningar) och finns även som eget tema med fördjupande texter och övningar. Sakkunniga inom jämställdhet och mänskliga rättigheter har bistått i arbetet.

Demokratifrämjande insatser

Länsstyrelsen har genomfört väsentliga insatser utifrån temat demokrati, som har bidragit till att lyfta frågan om kvinnors deltagande i demokratin. Vi har visat utställningen ”Fira Demokratin!” på Göteborgs Stadsbibliotek med programpunkter om demokratins utmaningar och 100 år av kvinnlig rösträtt, i samverkan med Göteborgs Stad och Västra Götalandsregionen. Vidare har vi inom ramen för Demokratistugan fokuserat särskilt på hot och hat mot kvinnliga politiker och rösträttsrörelsen. Insatserna är en del av ett demokratiarbete som bidrar till ökad tillit mellan grupper och jämställd och jämlik delaktighet i länets utveckling.

Integration

Vårt arbete handlar i stor utsträckning om att främja en kunskapsbaserad utveckling samt att bidra till samordning och samverkan. Vi bedriver vårt arbete i nära samverkan med länets kommuner, statliga myndigheter, Västra Götalandsregionen, civilsamhällets organisationer och andra regionala aktörer. De senaste åren har vi utvecklat vår samverkan med akademien.

Främja samverkan

För att främja samverkan mellan berörda kommuner, myndigheter, företag och organisationer arbetar vi sedan ett tiotal år tillbaka utifrån en samverkansstruktur som är uppdelad på regional, delregional och lokal nivå. Länsstyrelsen samordnar arbetet regionalt och delregionalt, förutom inom Göteborgsregionen där arbetet samordnas av kommunalförbundet. Länsstyrelsen driver även ett regionalt nätverk inom samhällsorientering samt nätverk med civilsamhällets organisationer. De cirka 50 samråd och nätverksträffar vi anordnat under 2021 utgör forum för erfarenhets- och kunskapsutbyte och bidrar både till en bättre beredskap att ta emot nyanlända och till bättre förutsättningar för en långsiktig integration. Inom samverkansstrukturen har vi haft ett särskilt fokus på att följa effekterna av den minskade statliga närvaron i länet, framförallt utifrån Arbetsförmedlingens reformering och myndigheters digitalisering.

Kunskapsbaserad utveckling

För att främja en kunskapsbaserad utveckling arbetar vi med informationsinhämtning och analys samt informationsspridning. Tillsammans med bland andra Arbetsförmedlingen, Migrationsverket, och Västra Götalandsregionen anordnar vi temadagar, konferenser och workshops samt skriver lägesrapporter om migration och integration. Satsningarna på kunskapsspridning under 2021 har bland annat lett till

- fyra lägesrapporter om migration och integration i Västra Götaland som spridits brett.

- en kvantitativ och två kvalitativa regionala uppföljningar av bosättningslagen, vilka genomförts av Länsstyrelsen, Chalmers tekniska högskola och Göteborgs universitet.
- tre temadagar med fokus på länder som är relevanta i arbetet med vidarebosättning och/eller varifrån det kommer många asylsökande: Turkiet, Kaukasus och Centralasien samt Sydsudan.
- ett avtal med handelshögskolan på Göteborgs universitet i syfte att undersöka hur utbildningsplikten fungerar i kommuner i Västra Götalands län. Studien ska vara klar i juli 2022.
- gemensamma informationsträffar om medel att söka utifrån ”social hållbarhet” samt en större konferens: ”Integrationsforum 2021”.
- en halvdag där länsstyrelserna i NOD Väst (Västra Götaland, Värmland, Dalarna och Örebro) bjöd in Skatteverket för att informera om orsaker till väntetider för personnummer. Fokus var hur vi gemensamt kan bidra till kortare väntetider.

Vi arbetar även med att förmedla kunskap till, och ta del av erfarenheter från nyanlända. Det gör vi bland annat i vårt arbete med att förvalta och utveckla webbplatsen informationsverige.se som riktar sig direkt till asylsökande och nyanlända. I november uppdaterades webbplatsen med det material om samhällsorientering, med tillhörande metodstöd som vi haft i uppdrag att ta fram.

Vi strävar efter att koppla den samlade kunskap och de erfarenheter vi tar del av till vårt stöd, våra insatser och våra beslut om statsbidrag. Vi strävar också hela tiden efter att tänka långsiktigt på vad som kan bidra till en hållbar integration.

Regleringsbrevsuppdrag 3B22 - Anvisningsmodell för ensamkommande barn och anvisning av nyanlända

Utifrån uppdraget förmedlar Länsstyrelsen Migrationsverkets förslag på andelstal för ensamkommande barn till kommunerna och kommunernas önskemål om omfördelningar till Migrationsverket. Den nationella bosättningsgruppen inom länsstyrelsernas integrationsnätverk har representerat länsstyrelserna i Migrationsverkets samråd kring fördelningsmodellen av länstal och bidragit till utvecklingen av modellen. En särskild arbetsgrupp bestående av Migrationsverket, Arbetsförmedlingen, SKR och länsstyrelserna har haft löpande dialog om länstal, kommunal och årsplaneringar. För mer information se särskild redovisning av uppdrag 3B23, Kommuners beredskap och mottagningskapacitet för mottagandet av viss nyalända invandrare, som återrapporteras i särskild ordning.

Resultatbedömning

Sammantaget bedöms resultatet för verksamhetsområdet som gott med hänvisning till resultatbedömningen i nedanstående delområden.

Mänskliga rättigheter

Länsstyrelsens bedömning är att uppdraget genomförts med ett gott resultat. Vi har upparbetat en god grund för samverkan och genomför ofta insatser i samverkan med andra regionala aktörer, framförallt Västra Götalandsregionen och Göteborgs Stad samt civilsamhällesorganisationer. Denna samverkan ger kommunerna en samlad bild av vilka processer som pågår och skapar en kommunikationslinje genom den statliga, regionala samt lokala nivån bland annat genom långsiktig samverkan. Samarbetet är förankrat genom uppdragshandlingar, långsiktiga färdplaner och gemensamma aktivitetsplaner vilket skapar en hållbarhet i arbetet och en transparens gentemot invånarna i länet.

Jämställdhet

Vår samlade bedömning är att Länsstyrelsens jämställdhetsuppdrag har genomförts med ett gott resultat. Vi har etablerat väl uppbyggda strukturer för nätverk och samverkan, och en kontinuitet i arbetet. Ett exempel är den fleråriga samverkan med Västra Götalandsregionen och Göteborgs Stad. Den strategiska utvecklingen av metoder och samverkansformer svarar mot länets behov. Vi har även skapat en ny samverkansform som utgår från det våldsförebyggande arbetet och som syftar till att både hålla ihop jämställdhetspolitiken och skapa inriktning och ökade resultat bland länets aktörer. Vi ser redan effekter när det gäller våld som arbetsgivarfråga.

Integration

Länsstyrelsens bedömning är att länets beredskap och kapacitet att ta emot nyanlända är relativt god. Kommunerna klarar mottagandet via anvisning och uppger sammantaget ingen systempåverkan på sin verksamhet. Samtidigt finns utvecklingsbehov som framgår av nedanstående punkter. De är främst kopplade till Arbetsförmedlingens reformering, myndigheters digitalisering och oklarheter i ansvarsfördelning mellan olika aktörer samt bristen på passande bostäder. Det handlar också om omställning till ett lägre mottagande och vikten av att arbeta långsiktigt med integration på ett sätt som inkluderar hela samhället och alla invånare.

- Utmaningarna kopplade till Arbetsförmedlings reformering är många. För att undvika låsta positioner behövs den sorts forum för konstruktiva dialoger som Länsstyrelsen bidrar med.
- Det finns oklarheter kring ansvarsfördelningen mellan Arbetsförmedling, Statens servicecenter och kommuner samt i vissa fall Skatteverket. Risken för långa ledtider har ökat vilket i sin tur riskerar att leda till passivitet bland nyanlända och kostnader för kommunerna. Här behövs nationella riktlinjer, och i väntan på det kontinuerlig dialog.
- Arbetsförmedlingens och andra myndigheters digitalisering är en annan utmaning, särskilt för personer med kort utbildning och långsam språkprogression (bland vilka kvinnor och kvotmottagna är överrepresenterade). Framgångsfaktorer här är personligt stöd och särskilda kontaktpersoner på myndigheter för både nyanlända och kommunrepresentanter.
- Bostadsbristen är en fortsatt utmaning som riskerar att leda till trångboddhet och hemlöshet samt svårigheter att studera för både barn och vuxna. Här behövs kunskap om läget, men också dialog mellan olika aktörer och kommuner, bland annat för att undvika så kallad social dumpning.
- Situationen för de ungdomar som omfattas av den så kallade gymnasielagen är fortsatt en utmaning som riskerar att minska tilltron till myndigheter från både nyanlända och de som möter ungdomarna. Vi samverkar löpande med civilsamhället för att öka tilltron till staten.
- Att kommuner och andra aktörer minskar sina satsningar på nyanlända i takt med ett minskat mottagande är naturligt, men riskerar att leda till tappad kompetens. Särskilt för små kommuner är det av vikt att samverka, exempelvis vid anordnande av Sfi (Svenska för invandrare) och samhällsorientering.

Vår samlade bedömning är att vårt eget arbete inom integrationsområdet genomförts med ett gott resultat och bidrar både kvantitativt och kvalitativt till mottagandet av nyanlända i länet. Vår bedömning är att våra satsningar på fördjupade uppföljningar och analyser bidrar till ökad kunskap och förbättrat arbetssätt. Att så är fallet bekräftas vid utvärderingar av insatser samt i dialogen med våra samverkansparter.

Övrig redovisning

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3E1 Systematisk användning och analys av data och statistik	Regleringsbrev
2 kap. 4§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
3 kap. 2§ förordning om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Avsnittet innehåller information som Länsstyrelsen bedömer är av väsentlig betydelse för regeringens uppföljning och prövning enligt 2 kap. 4 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt uppgifter enligt 3 kap. 2§ i samma förordning.

Regleringsbrevsuppdrag 3E1, länsstyrelsernas arbete med systematisk användning och analys av data och statistik

Syftet med uppdraget under 2021 har varit att utöka antalet medverkande länsstyrelser och etablera en mer systematisk användning och analys av data och statistik som kan användas i verksamhetsutveckling och uppföljning, för att bidra till högre effektivitet i myndigheterna.

Genom att skapa förutsättningar för en gemensam förståelse av läget ökas förmågan att fatta mer välgrundade beslut och vidta samordnade åtgärder för att på ett effektivt sätt bedöma verksamhetens riktning framåt. Under året har utvecklingsarbetet fokuserat på att anpassa datalager och applikationer för visualisering av lägesbilder och verksamhetsstatistik kopplat till indikatorer och nyckeltal för deltagande län. Därutöver var målet också en anpassning av infrastrukturen som uppfyller kraven för IT-standarder och dataskydd för alla länsstyrelser.

Bedömningen är att målen som satts upp för 2021 är uppfyllda och grunden för ett mottagande av ytterligare länsstyrelser data är etablerad. Förutsättningar för synergier med andra centrala utvecklingsuppdrag där användning och analys av data och statistik är central för uppdragen har skapats. Därtill har förmågan till jämförbarhet mellan länen geografiska lägesbilder och indikatorer ökat. Måluppfyllelse bedöms därför vara god.

Information av väsentlig betydelse

Länsstyrelsegemensamt arbete med covid-19

2020 etablerade länsstyrelserna, efter beslut från landshövdingarna, gemensamt ett samordningskansli med syfte att möjliggöra länsövergripande samordning och en effektiv samverkan med myndigheter på nationell nivå under hanteringen av pandemin.

Den gemensamma hanteringen genom samordningskansliet har resulterat i en effektiv fördelning och samordning av information och uppdrag mellan de 21 länsstyrelserna och mellan den regionala nivån och andra centrala aktörer i pandemihanteringen.

Regeringens uppdrag till länsstyrelserna under pandemin har bland annat omfattat att:

- Löpande upprätta samlade lägesbilder med anledning av covid-19
- Bistå Socialstyrelsen i arbetet med att samordna tillgången till skyddsutrustning och annat sjukvårdsmaterial

- Bistå regionerna i att säkerställa flöden för storskalig testning för covid-19
- Bistå regionerna med genomförandet av vaccinationen mot covid-19 inom sina respektive geografiska områden
- Följa efterlevnaden av rekommendationer, råd och riktlinjer som utfärdats för att minska smittspridning av det virus som orsakar sjukdomen covid-19
- Samordna, stärka och utveckla kommunikationsinsatserna till allmänheten med anledning av coronapandemin
- Ge stöd och råd till kommunerna gällande tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen
- Ta fram förslag på insatser vid olika smittspridningsscenarier av det virus som orsakar sjukdomen covid-19
- Tillsyn enligt nya tillfälliga pandemilagen covid-19
- Uppdrag att redovisa och vidareutveckla formerna för regional och lokal samverkan inför eventuella smittutbrott av covid-19
- Uppdrag till länsstyrelserna att i samarbete med regionerna bistå i arbetet att nå en högre vaccinationstäckning mot covid-19

Länsstyrelserna initierade under våren 2020 en följeforskning för att belysa och tillvarata erfarenheterna från länsstyrelsernas gemensamma hantering av pandemin och Lunds universitet har under hösten lämnat sin slutrapport (Lund: LTH, Avdelningen för Riskhantering och Samhällssäkerhet, 2021-09-16, Diarienummer: F 2021/1603). Bedömningen är att resultatet är gott och studien visar att länsstyrelserna har spelat en betydande roll för hur samhället har lyckats i hanteringen av pandemin.

Länsstyrelsen Västra Götalands utvärdering av vår egen pandemihantering under 2020 visar på styrkor i förmågan att löpande axla många nya uppdrag och att ställa om arbetssätt och organisationen. Utvärderingen visar också på utvecklingsområden såsom bemanningsstrategier och former för aktörsgemensamt agerande. Nu pågår arbetet med att utveckla krisledningsarbetet såväl internt som gemensamt med länets övriga aktörer.

Länsstyrelsernas arbete med tillsyn enligt den tillfälliga covid-19-lagen

Från den 10 januari 2021 gäller en tillfällig covid-19-lag i Sverige. Enligt lagen kan regeringen och myndigheter besluta om begränsningar och åtgärder för att förhindra smittspridning. Länsstyrelserna är utsedda till tillsynsmyndigheter och har i uppdrag att kontrollera att lagen och tillhörande föreskrifter följs. Tillsyn bedrivs genom information, rådgivning och tillsynsbesök. Verksamheter som omfattats av länsstyrelsernas tillsyn är allmänna sammankomster och offentliga tillställningar, platser för fritids- och kulturverksamhet, handelsplatser, kollektivtrafik och platser för privata sammankomster. Tillsynen bedrivs där den bedöms minska smittspridningen i störst omfattning. I första hand strävar länsstyrelserna efter att verksamheter ska rätta till eventuella brister frivilligt men om de inte genomför de åtgärder som krävs kan länsstyrelserna fatta beslut om vitesföreläggande. Länsstyrelsen i Dalarnas län har i uppdrag att samordna länsstyrelsernas tillsynsarbete. Varje länsstyrelse rapporterar regelbundet hur tillsynsarbetet fortskrider i länet och utifrån länens återkoppling tar Länsstyrelsen i Dalarnas län fram en gemensam nationell rapport som lämnas till Regeringskansliet.

Sedan lagens ikraftträdande den 10 januari 2021 har tillhörande föreskrifter förändrats utifrån aktuellt smittläge, ofta och med kort varsel. På grund av den snabbt föränderliga lagstiftningen har länsstyrelsernas inriktning varit att först möta verksamhetsutövarnas informationsbehov och bistå med rådgivning och sedan vid behov följa upp med övriga tillsynsåtgärder så som platstillsyn. Den 29 september 2021 upphävdes Folkhälsomyndighetens föreskrifter vilket innebar att länsstyrelserna sattes i beredskapsläge med bibehållen kapacitet för att återigen bedriva tillsyn om smittläget försämrades och föreskrifter meddelades. Den 1 december 2021 återinfördes föreskrifter vilket innebar att länsstyrelserna åter började bedriva tillsynsarbete i större skala.

Av länsstyrelsernas regelbundna redovisning till Regeringskansliet har det framgått hur länsstyrelserna anpassat tillsynsarbetet efter smittspridningens utveckling och de områden där länsstyrelserna identifierat störst brist på efterlevnad. Länsstyrelsen har även redogjort för vilka eventuella tillämpningsproblem som har identifierats i tillsynsarbetet och vid behov lämnat förslag på hur de identifierade problemen skulle kunna lösas. Länsstyrelserna har i stor utsträckning informerat verksamhetsutövare om gällande regler och bistått med rådgivning, vilket har gett god effekt för efterlevnaden. Vid påtalade brister har de flesta verksamhetsutövare valt att åtgärda bristerna redan vid tillsynsbesöket och i övriga fall har länsstyrelserna kunnat kräva att smittskyddsåtgärder vidtas genom föreläggande.

Sammanställning av väsentliga uppgifter

Sammanställningarna är gjorda enligt 2 kap. 4 § Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Belopp angivna i tkr.

Sammanställning väsentliga övriga uppgifter	År 2021	År 2020	År 2019	År 2018	År 2017
Beviljad Låneram i Riksgälden ¹⁾	80 500	85 000	90 700	72 000	55 000
Utnyttjad Låneram i Riksgälden	75 475	47 727	47 145	56 771	47 244
Beviljad Räntekontokredit i Riksgälden	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Utnyttjad Räntekontokredit i Riksgälden	-	-	-	-	-
Ränteintäkter Räntekonto	-	2	150	241	218
Räntekostnader Räntekonto	-	-5	-282	-462	-565
Budget Avgiftsintäkter som disponeras	347 480	331 780	282 245	252 140	232 673
Utfall mot budget Avgiftsintäkter som disponeras	364 526	340 463	312 973	320 196	259 913
Utfall enligt resultaträkning Avgiftsintäkter som disponeras	383 734	354 408	322 605	333 377	272 252
Budget Avgiftsintäkter som inte disponeras	39 600	35 002	32 352	31 950	31 135
Utfall Avgiftsintäkter som inte disponeras	41 638	39 077	37 932	36 649	33 081
Antal årsarbetskrafter ²⁾	916	833	764	755	707
Medeltal anställda ³⁾	992	906	860	838	790
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 240	1 241	1 254	1 220	1 160
Årets kapitalförändring	-3 700	3 937	27 632	-11 512	-180 580
Balanserad kapitalförändring	226 929	215 457	183 614	193 995	374 035
Bemyndiganden: tilldelade	200	6 000	6 000	6 000	6 000
Bemyndiganden: åtaganden	114	1 343	4 086	4 751	3 667

1) I Länsstyrelsens låneram ingår uppskattade nedlagda kostnader för december 2021 motsvarande 1,1 mnkr.

2) Medeltal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100 %. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

3) Med årsarbetskrafter avses antal anställda personer omräknat till heltidsarbetande. Sammanlagd arbetad tid divideras med en länsstyrelsegenomsnittlig möjlig arbetstid = 1 710 timmar.

LÄNSSTYRELSEN VÄSTRA GÖTALANDS LÄN ÅRSREDOVISNING 2021

Sammanställning väsentliga uppgifter anslagskredit	År 2021	År 2020	År 2019	År 2018	År 2017
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 012 Länsstyrelserna m.m. Västra Götalands län	13 328	11 226	11 285	11 152	13 572
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 012 Länsstyrelserna m.m. Västra Götalands län	-	-	-	-	-
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 19 01 001 012 Länsstyrelserna m.m. Västra Götalands län	86	174	348	348	348
Utnyttjad Anslagskredit Utgiftsområde 19 01 001 012 Länsstyrelserna m.m. Västra Götalands län	-	-	2	60	106

Sammanställning väsentliga uppgifter anslagssparande/intecknade åtaganden	År 2021	År 2020	År 2019	År 2018	År 2017
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 012 Länsstyrelserna m.m. Västra Götalands län	13 301	12 551	5 466	7 001	3 421
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 19 01 001 012 Länsstyrelserna m.m. Västra Götalands län	-	-	-	-	-
<i>Därav intecknade åtaganden med stöd av anslagssparande: Utgiftsområde 19 01 001 012 Länsstyrelserna m.m. Västra Götalands län</i>	-	-	-	-	-

Kommentar till tabellerna sammanställning över väsentliga uppgifter

Länsstyrelsens ekonomi har påverkats även under 2021 av covid-19. Länsstyrelsen har bland annat tilldelats nya uppdrag som medfört högre bidragsintäkter. I den finansiella redovisningen framgår det av noterna till resultat-, balans och anslagsredovisning om covid-19 har varit en bidragande orsak till en förändring mellan åren. Den största skillnaden jämfört med föregående år är inom lämnade bidrag för lönegarantin. Årets lämnade utbetalningar är bara 40 procent jämfört med utbetalningarna under 2020. Orsaken är att fler personer erhöll lönegaranti till följd av att fler företag gått i konkurs eller varit under rekonstruktion, på grund av covid-19 under våren 2020.

Avgiftsbelagd verksamhet

Avgiftsbelagd verksamhet redovisas i enlighet med 3 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Tabellerna i avsnittet visar intäkter, kostnader och utfall för länsstyrelsens avgiftsbelagda verksamhet, enligt den indelningen för återrapportering som framgår av budgeten för avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras i regleringsbrevet.

Belopp angivna i tkr.

Avgifter – Offentligrättsliga avgifter

Verksamhet	Akkumulerat utfall	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Netto utfall	Budget intäkter	Utfall intäkter	Budget kostnader	Utfall kostnader	Netto budget	Netto utfall	Akkumulerat utfall
År	2019	2020	2020	2020	2021	2021	2021	2021	2021	2021	2021
Registreringsavgift för jaktområden	0	1 257	1 257	0	1 100	727	1 100	727	0	0	0
Djur och lantbruk (avgift för extra kontroller m.m.)	-4 331	1 871	389	1 483	2 000	1 828	2 350	-1 023	-350	2 850	2
Delgivning	622	331	256	75	350	370	300	47	50	322	1 019
Övrig offentligrättslig verksamhet	-54	2 767	2 729	38	30	2 713	5	2 397	25	316	299
Summa offentligrättsliga avgifter	-3 764	6 226	4 631	1 595	3 480	5 638	3 755	2 149	-275	3 489	1 320

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem

Kommentar till tabellen offentligrättsliga avgifter

Det tidigare ackumulerade underskottet från 2020 för den offentligrättsliga avgiften Djur och lantbruk som uppgick till -2,8 mnkr har justerats. De senaste sex åren har endast tid som är debiterbar och där det finns någon att debitera lagts på avgiftskontot. Detta till följd av att avgiftens underskott ökade från år till år och en höjning av avgiften enbart skulle innebära större kundförluster. Kostnader som uppstått tidigare än 2015 och som inte hanterades enligt nuvarande redovisningsprincip har medfört ett underskott på avgiften som kvarstått år till år. Information till Finansdepartementet om underskottet har inte genererat någon ersättning tidigare år. För att få en enhetlig hantering av avgiften och eliminera underskottet har vi i år valt att flytta all tidigare nedlagd tid motsvarande underskottet på avgiften till förvaltningsanslaget. Kostnaderna som flyttats uppgår till 3 260 tkr och därmed är kostnaderna -1 023 tkr för året.

Avgifterna för tillsyn dammsäkerhet och tillsyn Västlänken har tidigare år redovisats som övrig uppdragsverksamhet, vilket är fel då de klassas som övriga offentligrättslig verksamhet. Dessa avgifter har justerats i tabellen från och med i år 2021, vilket medför att jämförelsesiffrorna från 2019-2020 inte överensstämmer från tidigare år.

Avgifter – Uppdragsverksamhet

Verksamhet	Akkumulerat utfall	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Netto utfall	Budget intäkter	Utfall intäkter	Budget kostnader	Utfall kostnader	Netto budget	Netto utfall	Akkumulerat utfall
År	2019	2020	2020	2020	2021	2021	2021	2021	2021	2021	2021

Resurssamordning	13 534	319 657	313 147	6 510	328 000	341 331	332 000	325 466	-4 000	15 865	35 908
Övrig uppdragsverksamhet	-863	14 580	15 484	-905	16 000	17 557	20 700	14 368	-4 700	3 190	1 423
Summa uppdragsverksamhet	12 671	334 237	328 632	5 605	344 000	358 888	352 700	339 834	-8 700	19 055	37 331

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem

Kommentar till tabellen uppdragsverksamhet

Huvuddelen av uppdragsverksamheten avser avgifter för länsstyrelsernas resurssamordning inom IT-verksamhet. Intäkter av avgifter för IT-avdelningen uppgick till 325 (299) mnkr under 2021. De ökade intäkterna beror till största del på driftsättning av Programmet för Kontinuitet och Resiliens (PKR), att antalet IT-användare ökat under året samt att kostnadsökningar inom IT-verksamheten till följd av covid-19 fakturerats ut till länen. Överskottet för IT-avdelningens avgiftsfinansierade verksamhet slutar därmed på 16,2 mnkr för året och medför att det ackumulerade överskottet nu uppgår till 36,7 mnkr.

Året i siffror

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
3 kap. 2§ förordning om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
2 kap. 4§ förordning om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
2.1 ÅR i enhetlig struktur, redovisning av statistik enligt VÅS m.m.	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Tabell A – Verksamhetskostnader 2019–2021

Belopp angivna i tkr.

Verksamhetsområde	År 2021	År 2020	År 2019
20-21 (exkl. 201) Övrig förvaltning ¹⁾	44 121	26 518	27 248
201 Allmänna val	1 860	1 506	9 126
25 Trafikföreskrifter	1 718	2 189	2 129
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	43 601	43 669	43 017
30 Regional tillväxt	22 939	1 908	601
34 Infrastrukturplanering	2 951	3 096	2 990
40 Hållbar samhällsplanering och boende	40 764	39 286	37 130
41 Stöd till boende och energiåtgärder	17 434	12 073	7 892
42 Energi och klimat	9 755	10 235	13 523
43 Kulturmiljö	18 488	16 851	18 633
45 Samhällsskydd och beredskap	46 195	78 428	55 268
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	44 533	37 435	39 646
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	131 271	95 997	83 085
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	11 166	9 453	8 350
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	63 303	45 898	42 401
54 Mineralfyndigheter	2	5	10
55 Miljöfarlig verksamhet	30 209	26 241	24 291
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	4 543	4 343	2 832
57 Föreopade områden, efterbehandling	8 148	12 765	9 246
58 Restaurering	4 352	3 240	3 145
60 Lantbruk och landsbygd	76 975	73 530	75 109
61 Rennäring och fjällförvaltning (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)	0	0	0
62 Fiske	11 690	12 133	9 933
70 Folkhälsa	8 278	8 204	9 408
80 Jämställdhet	9 087	10 629	8 490
81 Nationella minoriteter	194	175	237
82 Mänskliga rättigheter	4 380	3 869	4 259

Verksamhetsområde	År 2021	År 2020	År 2019
85 Integration	21 116	18 800	15 566
10 Myndighetsövergripande verksamhet	39 919	35 047	34 109
11 Administration och intern service	151 766	143 559	137 520
99 Resurssamverkan ²⁾	306 061	294 374	266 636
20-85 Summa produktion	679 075	598 476	553 567
10-85 Summa verksamhetskostnad exkl resurssamverkan	870 760	777 082	725 196
10-99 Total verksamhetskostnad³⁾	1 176 821	1 071 456	991 832

¹⁾ Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § p. 1) i förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion och därmed jämföras med övriga uppgifter, urskiljs VÄS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÄS 20–21) från 2018.

²⁾ Den del av kostnader för resurssamverkan som inte avser den egna länsstyrelsen redovisas på denna rad. Länsstyrelsens egen andel redovisas under relevant verksamhetskod, oftast adm. och intern service (11).

³⁾ Totalsumma verksamhetskostnader ska överensstämma med verksamhetskostnader enligt resultaträkningar.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Kommentar till Tabell A – Verksamhetskostnader 2019–2021

20-21 Övrig förvaltning

Ökningen av verksamhetskostnader är direkt hänförligt till arbetet med tillsyn enligt den tillfälliga covid-19-lagen och tillhörande föreskrifter (läs mer i avsnittet Övrig redovisning). Ökningen avser främst kostnader för personal, såväl arbete av ordinarie personal som tillfälligt anställd personal.

30 Regional tillväxt

Ökningen av verksamhetskostnader är direkt hänförligt till arbetet med de tillfälliga omsättningsstöden till enskilda näringsidkare samt handelsbolag. Ökningen avser främst kostnader för personal, framför allt tillfälligt anställd personal, men även ett fåtal ordinarie medarbetare.

41 Stöd till boende och energiåtgärder

Den ökade kostnaden inom verksamheten beror på helårseffekt avseende arbetet med lokalhyresstödet, som påbörjades vid halvårsskiftet 2020.

VÄS 45 Samhällsskydd och beredskap

De minskade verksamhetskostnaderna beror i allt väsentligt på att omfattningen av Länsstyrelsens pandemirelaterade arbete inte varit lika omfattande som 2020.

VÄS 51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden

Ökningen av verksamhetskostnader hänger ihop med en ambitionsökning med ökade bidrag avseende skyddad natur. Ökningen avser både personalkostnader och framför allt köp av tjänster.

Tabell B1, B2 - Verksamhetskostnader och myndighetsgemensam verksamhet

Belopp angivna i tkr.

Tabell B1 – Verksamhetskostnader 2021

Verksamhetsområde	Kostnad exkl. OH (tkr)	Kostnad exkl. OH (%)	OH- kostnad (tkr)	OH- kostnad (%)	Kostnad inkl. OH (tkr)	Kostnad inkl. OH (%)
20-21 (exkl. 201) Övrig förvaltning ¹⁾	44 121	5,07%	12 286	8,12%	56 407	6,79%
201 Allmänna val	1 860	0,21%	274	0,18%	2 134	0,26%
25 Trafikföreskrifter	1 718	0,20%	531	0,35%	2 248	0,27%
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	43 601	5,01%	11 718	7,74%	55 319	6,66%
30 Regional tillväxt	22 939	2,63%	2 696	1,78%	25 635	3,09%
34 Infrastrukturplanering	2 951	0,34%	923	0,61%	3 875	0,47%
40 Hållbar samhällsplanering och boende	40 764	4,68%	11 693	7,73%	52 457	6,32%
41 Stöd till boende och energiåtgärder	17 434	2,00%	5 228	3,46%	22 662	2,73%
42 Energi och klimat	9 755	1,12%	2 519	1,66%	12 274	1,48%
43 Kulturmiljö	18 488	2,12%	4 083	2,70%	22 571	2,72%
45 Samhällsskydd och beredskap	46 195	5,31%	8 586	5,67%	54 781	6,60%
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	44 533	5,11%	10 565	6,98%	55 099	6,64%
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	131 271	15,08%	15 253	10,08%	146 524	17,65%
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	11 166	1,28%	3 394	2,24%	14 560	1,75%
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	63 303	7,27%	14 794	9,78%	78 098	9,40%
54 Mineralfyndigheter	2	0,00%	0	0,00%	2	0,00%
55 Miljöfarlig verksamhet	30 209	3,47%	8 427	5,57%	38 636	4,65%
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	4 543	0,52%	1 377	0,91%	5 920	0,71%
57 Förorenade områden, efterbehandling	8 148	0,94%	2 214	1,46%	10 362	1,25%
58 Restaurering	4 352	0,50%	756	0,50%	5 109	0,62%
60 Lantbruk och landsbygd	76 975	8,84%	20 859	13,78%	97 833	11,78%
61 Rennäring och fjällförvaltning (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
62 Fiske	11 690	1,34%	3 093	2,04%	14 784	1,78%
70 Folkhälsa	8 278	0,95%	1 940	1,28%	10 217	1,23%
80 Jämställdhet	9 087	1,04%	2 162	1,43%	11 249	1,35%
81 Nationella minoriteter	194	0,02%	60	0,04%	254	0,03%
82 Mänskliga rättigheter	4 380	0,50%	1 179	0,78%	5 559	0,67%
85 Integration	21 116	2,43%	4 715	3,12%	25 831	3,11%
10 Myndighetsövergripande verksamhet	39 919	4,58%				
11 Administration och intern service	151 766	17,43%				
99 Resurssamverkan ²⁾	306 061		40 361		346 422	

LÄNSSTYRELSEN VÄSTRA GÖTALANDS LÄN ÅRSREDOVISNING 2021

Verksamhetsområde	Kostnad exkl. OH (tkr)	Kostnad exkl. OH (%)	OH- kostnad (tkr)	OH- kostnad (%)	Kostnad inkl. OH (tkr)	Kostnad inkl. OH (%)
20-85 Summa produktion	679 075	77,99%	151 324	100,00%	830 399	100,00%
20-85 varav personalkostnad kontoklass 4	489 470					
10-85 Summa verksamhetskostnad exkl. resurssamverkan	870 760	100,00%			830 399	100,00%
10-99 Total verksamhetskostnad³⁾	1 176 821				1 176 821	

¹⁾ Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § p. 1) i förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion och därmed jämföras med övriga uppgifter, urskiljs VÅS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÅS 20–21).

²⁾ Den del av kostnader för resurssamverkan som inte avser den egna länsstyrelsen redovisas på denna rad. Länsstyrelsens egen andel redovisas under relevant verksamhetskod, oftast adm. och intern service (11).

³⁾ Totalsumma verksamhetskostnader skall överensstämma med verksamhetskostnaderna enligt resultaträkningen.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Tabell B2 – Myndighetsgemensam verksamhet 2021

Myndighetsgemensam verksamhet	Kostnad exkl. OH (tkr)	Kostnad exkl. OH(%)
113-115 Samkostnad nivå 1 - Utrustning och gem service, lokaler och IT-verksamhet ¹⁾	105 066	21,47%
110-112, 116-119 Samkostnad nivå 2 - Ekonomi- och personaladministration ¹⁾	46 700	9,54%
100-109 Samkostnad nivå 3 - Myndighetsövergripande verksamhet/ledningsfunktion ¹⁾	39 919	8,16%

¹⁾ Summan på nivå 1–3 ska överensstämma med summan av Myndighetsövergripande verksamhet och Administration och intern service. Den procentuella fördelningen skall visa resp. nivåns andel av personalkostnaderna vht 2–8 (kkl 4).

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Tabell C – Årsarbetskrafter (ÅA) 2019–2021

Verksamhetsområde	2021 ÅA totalt	2021 ÅA kvinnor	2021 ÅA män	2020 ÅA totalt	2019 ÅA totalt
20-21 (exkl. 201) Övrig förvaltning ¹⁾	56,3	41,2	15,1	31,3	30,1
201 Allmänna val	1,0	0,7	0,3	0,3	5,7
25 Trafikföreskrifter	2,7	1,8	0,9	3,0	3,0
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	53,2	43,9	9,3	51,8	49,0
30 Regional tillväxt	13,3	10,6	2,7	2,4	0,7
34 Infrastrukturplanering	3,9	2,8	1,1	4,0	4,0
40 Hållbar samhällsplanering och boende	47,7	30,0	17,8	46,2	43,1
41 Stöd till boende och energiåtgärder	24,6	14,3	10,2	17,9	10,6
42 Energi och klimat	10,5	5,2	5,3	11,7	13,6
43 Kulturmiljö	17,9	9,2	8,7	17,4	16,7
45 Samhällsskydd och beredskap	30,7	15,5	15,2	44,0	22,7
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	41,3	30,4	10,9	35,9	38,1
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	71,2	34,7	36,4	60,5	52,9
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	15,5	9,2	6,4	12,8	11,5
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	60,6	39,6	21,0	55,0	51,0
54 Mineralfyndigheter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
55 Miljöfarlig verksamhet	33,5	25,6	7,9	30,6	28,1
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	5,6	3,7	1,9	5,3	3,2
57 Förorenade områden, efterbehandling	9,0	5,8	3,2	7,7	8,5
58 Restaurering	3,6	0,8	2,7	2,1	2,3
60 Lantbruk och landsbygd	94,4	70,8	23,6	91,3	94,8
61 Rennäring och fjällförvaltning (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
62 Fiske	15,3	4,4	10,9	13,1	11,6
70 Folkhälsa	8,2	4,5	3,7	8,2	8,0
80 Jämställdhet	9,0	8,0	1,0	7,8	8,1
81 Nationella minoriteter	0,3	0,3	0,0	0,2	0,4
82 Mänskliga rättigheter	5,0	4,1	0,9	4,1	4,3
85 Integration	20,5	13,7	6,8	19,7	17,6
10 Myndighetsövergripande verksamhet	32,3	18,2	14,1	29,8	28,9
11 Administration och intern service	62,8	47,7	15,1	61,4	59,7
99 Resurssamverkan	165,9	44,8	121,1	157,0	135,3
20-85 Summa årsarbetskrafter produktion	654,7	430,9	223,8	584,4	540,1
10-85 Summa årsarbetskrafter exkl. resurssamverkan	749,7	496,8	252,9	675,6	628,7
10-99 Summa årsarbetskrafter totalt	915,6	541,6	374,0	832,6	764,0

¹⁾ Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § p. 1) i förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion och därmed jämföras med övriga uppgifter, urskiljs VÅS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÅS 20-21).

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Kommentar till Tabell C – Årsarbetskrafter (ÅA) 2019–2021

20-21 Övrig förvaltning

Ökningen av årsarbetskrafter är direkt hänförligt till arbetet med tillsyn enligt den tillfälliga covid-19-lagen och tillhörande föreskrifter (läs mer i avsnittet Övrig redovisning). Ökningen avser såväl arbete av ordinarie personal som tillfälligt anställd personal.

30 Regional tillväxt

Ökningen av årsarbetskrafter är direkt hänförligt till arbetet med de tillfälliga omsättningsstöden till enskilda näringsidkare samt handelsbolag. Ökningen avser främst tillfälligt anställd personal.

45 Samhällsskydd och beredskap

De minskade antalet årsarbetskrafter beror i allt väsentligt på att omfattningen av Länsstyrelsens pandemirelaterade arbete inte varit lika omfattande som 2020.

51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden

Ökningen av årsarbetskrafter hänger ihop med ökade bidrag avseende skyddad natur vilket har inneburit att vi anställt fler personer för att möta de ökade ambitionerna.

Tabell D – Representation

Nyckeltal	År 2021 totalt (tkr)	År 2021 per ÅA (kr)	År 2020 totalt (tkr)	År 2020 per ÅA (kr)	År 2019 totalt (tkr)	År 2019 per ÅA (kr)
Intern representation	245	268	66	79	361	473
Extern representation	528	576	207	248	831	1 088

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Kommentar till Tabell D – Representation

Både den interna representationen och den externa representationen kvarstår på en lägre nivå jämfört med tidigare år. Anledningen till minskningen från 2020 är att vi under pandemin jobbat på distans i stor utsträckning och många sammankomster har istället genomförts digitalt.

Tabell E – Lokaler

Nyckeltal ¹⁾	Lokal	År 2021	År 2020	År 2019
Lokalkostnader (tkr), VÄS 103 ²⁾	Residens	2 268	2 267	2 233
Lokalyta (m ²)	Residens	1 324	1 324	1 281
Lokalkostnad per m ² (kr)	Residens	1 713	1 712	1 743
Lokalkostnader (tkr), VÄS 113 ³⁾	Lokaler, övriga ³⁾	43 178	43 614	42 711
Lokalyta (m ²)	Lokaler, övriga	26 921	27 423	27 774
Lokalkostnad per m ² (kr)	Lokaler, övriga	1 604	1 590	1 538
Lokalkostnader per årsarbetskraft (tkr)	Lokaler, övriga	47	52	56
Lokalyta per årsarbetskraft (m ²)	Lokaler, övriga	29	33	36
Kontorslokalyta (m ²) ⁴⁾	Kontorslokaler	24 275	24 777	25 128
Kontorslokalyta per årsarbetskraft (m ²)	Kontorslokaler	27	30	33
Lokalkostnader (tkr)	Lokaler totalt	45 446	45 880	44 944

¹⁾ Urvalen för lokalkostnaderna som redovisas i denna tabell är inte desamma som de urval som görs för de lokalkostnader som redovisas i resultaträkningen. Dessa tabeller har inte samma definition.

²⁾ Residensets lokalkostnader redovisas under VÄS 103 Servicestöd till ledningen.

³⁾ Med lokaler, övriga avses samtliga utrymmen förutom residenset såsom kontorslokaler, förråd, källare och garage. Med lokalkostnader avses hyra, lokalvård, larm och bevakningskostnader, avskrivningskostnader m.m. Dessa kostnader redovisas under VÄS 113 Lokaler.

⁴⁾ Med kontorslokaler avses ytor ovan mark såsom kontorsrum, biytor som korridorer, toaletter, trapphus, närarkiv, närförråd etc.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Kommentar till Tabell E – Lokaler

Förändringen mellan åren avseende lokalkostnader beror främst på årlig indexuppräknings och andra hyreshöjningar. Vi har gjort anpassningar av arbetsplatser på samtliga kontor inför övergången till mer flexibla arbetssätt. Vi har successivt infört flexarbetsplatser under 2021 som kommer att färdigställas 2022. Verksamhetsanpassning av landshövdingens bostad pågår och kommer också att färdigställas 2022. Anpassningen innebär att viss lokalyta uppgår i Länsstyrelsens kontorslokaler.

Tabell F – Redovisning av ärenden 2021

(samtliga ärenden oavsett databas)

Verksamhetsområde	Ingående balans	Antal inkomna ärenden	Antal upprättade ärenden	Antal beslutade ärenden	Utgående balans	Antal ej beslutade ärenden, äldre än två år
10-11 Myndighetsövergripande, administration och intern service	178	375	1 802	1 782	573	15
20-21 (exkl. 201) Övrig förvaltning	1 277	12 760	4 888	17 839	1 086	286
201 Allmänna val	7	375	7	376	13	0
25 Trafikföreskrifter	108	548	162	636	182	1
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	636	4 109	3 449	7 482	712	4
30 Regional tillväxt	625	5 390	6	5 976	45	0
34 Infrastrukturplanering	12	76	1	80	9	0
40 Hållbar samhällsplanering och boende	534	4 586	35	4 498	657	1
41 Stöd till boende och energiåtgärder	2 542	4 081	23	5 957	689	0
42 Energi och klimat	35	342	13	346	44	2
43 Kulturmiljö	526	2 382	81	2 512	477	27
45 Samhällsskydd och beredskap	177	358	526	811	250	5
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	603	1 083	102	1 241	547	25
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	282	272	351	628	277	87
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	336	2 356	152	2 518	326	6
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	442	1 072	179	1 153	540	56
54 Mineralfyndigheter	0	3	0	2	1	0
55 Miljöfarlig verksamhet	571	1 653	215	1 848	591	30
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	152	931	25	974	134	18
57 Förorenade områden, efterbehandling	179	185	33	150	247	54
58 Restaurering	5	30	8	35	8	1
60 Lantbruk och landsbygd ¹⁾	11 636	40 407	97	41 948	10 192	3 765
61 Rennäring och fjällförvaltning	0	0	0	0	0	0
62 Fiske	100	660	24	695	89	1
70 Folkhälsa	34	22	131	63	124	0
80 Jämställdhet	24	14	8	20	26	5
81 Nationella minoriteter	2	0	1	1	2	1
82 Mänskliga rättigheter	38	19	3	22	38	13
85 Integration	75	76	31	102	80	6
10-85 Totalt antal ärenden	21 136	84 165	12 353	99 695	17 959	4 409
<i>varav Vattenmyndighetens ärenden</i>	48	63	13	67	55	7
<i>varav Miljöprövningsdelegationens ärenden²⁾</i>	43	70	0	103	37	0

1) Under 2021 har huvuddelen av länsstyrelsernas arbete med jordbrukarstöden och landsbygdsstöden skett i Jordbruksverkets IT-system. Dessa system är till största delen färdigbyggda men rättvisande statistik över handlagda ärenden inom området jordbrukarstöd (601) är inte möjliga att hämta ut i sin helhet. För området jordbrukarstöd omfattar ärendestatistiken direktstöden och ansökan om utbetalning av kompensationsstöd, ekologisk produktion och miljöörsättningsarna för betesmarker och slätterängar, vallodling, minskat kväveläckage samt skyddszoner. Statistik för ansökan om åtaganden och övriga stödformer ingår ej. För landsbygdsstöden (602) redovisas för 2021 komplett ärendestatistik av både ansökningar om stöd och utbetalningar. Det som redovisas här är den ärendestatistik som hämtas från länsstyrelsens ärendehandläggningssystem Platina summerat med ärenden beträffande jordbrukarstöd (direktstöd, betesstöd och kompensationsstöd) och landsbygdsstöd från Jordbruksverkets IT system, BLIS.

2) Miljöprövningsdelegationens beslutade ärenden avser både prövning och överklaganden. Utöver de beslut som framgår i tabellen har MPD också meddelat 25 beslut om ekonomiska säkerheter

Källa: Ärendehandläggningssystemet Platina och Jordbruksverket

Kommentar till Tabell F – Redovisning av ärenden 2020

Länsstyrelsen följer offentlighets- och sekretesslagen vars regler säger att handlingar och ärenden ska dateras när de kommer in eller upprättas. Under ett verksamhetsår kan Länsstyrelsen av olika orsaker behöva datera ärenden tidigare verksamhetsår för att följa de krav som lagen ställer på en korrekt diariehantering. Det innebär att innevarande års ingående balans kan skilja sig från föregående års utgående balans. Exempel på ärenden som dateras tidigare verksamhetsår är:

- ärenden som kom in 2020 registreras i diariet först 2021. En viss förskjutning kring årsskiftet måste accepteras med hänsyn till helgdagar och ledigheter kring dessa
- ett ärende som kommit in och klassificerats inom en viss verksamhet visar sig under handläggningen höra bättre hemma inom ett annat område, vilket medför att verksamhetskoden ändras. Ärendet kan då flyttas i tabellen och en differens uppkommer
- ett ärende som kommit in kan under handläggningen visa sig behöva delas upp i två ärenden. Datum för när handlingen kommit in är då det ursprungliga datumet som kan vara verksamhetsåret innan.

Nedan kommenteras verksamheter med större förändringar i ärendeflödet.

20-21 Övrig förvaltning

Inom verksamhetsområdet ses en ökning av antalet upprättade ärenden jämfört föregående år. Det förklaras av arbetet med tillsyn enligt den tillfälliga covid-19-lagen och tillhörande föreskrifter. Vi ser en minskning i antalet inkomna ärenden inom bevakningsföretag jämfört med förra året. Detta är dock en ärendegrupp som kan skifta över tid och som påverkas av eventuella förändringar inom branschen som exempelvis om ett bevakningsföretag köps upp eller att om ett företag får ny uppdragsgivare.

30 Regional tillväxt

Inom verksamhetsområdet ses en ökning av antalet inkomna ärenden jämfört föregående år. Det beror på att omsättningsstödet till enskilda näringsidkare öppnade för första ansökan i november 2020. Under 2021 har flertalet ansökningsperioder funnits och stöd har gått att ansöka om för i princip samtliga månader av 2021. Vidare har omsättningsstödet under 2021 utvidgats till att även omfatta handelsbolag. Detta resulterar i ett högre antal inkomna ärenden än föregående år.

41 Stöd till boende och energiåtgärder

Inom verksamhetsområdet ses en minskning av antalet inkomna ärenden. Det beror på att behovet av lokalhyresstöd minskade under 2021 i jämförelse med 2020.

60 Lantbruk och landsbygd

Antalet ej beslutade ärenden äldre än två år har minskat jämfört 2020. Det beror dels på ett särskilt uppdrag att handlägga återkravsärenden i jordbrukarstöden. Under den handläggningen har äldre ärenden behövt handläggas och avslutas för att återkravsbesluten ska bli korrekta.

Tabell G – Överklagade beslut

Verksamhetsområde	Antal överklagade beslut ¹⁾	Antal beslut ²⁾	Andel överklagade beslut ³⁾ (%)
10-11 Myndighetsövergripande, administration och intern service	5	1 782	0,3%
20-21 (exkl. 201) Övrig förvaltning	64	17 839	0,4%
201 Allmänna val	4	376	1,1%
25 Trafikföreskrifter	24	636	3,8%
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	113	7 482	1,5%
30 Regional tillväxt	17	5 976	0,3%
34 Infrastrukturplanering	0	80	0,0%
40 Hållbar samhällsplanering och boende	352	4 498	7,8%
41 Stöd till boende och energiåtgärder ⁴⁾	201	6 517	3,1%
42 Energi och klimat	0	346	0,0%
43 Kulturmiljö	9	2 512	0,4%
45 Samhällsskydd och beredskap	16	811	2,0%
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	153	1 241	12,3%
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	25	628	4,0%
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	104	2 518	4,1%
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	37	1 153	3,2%
54 Mineralfyndigheter	0	2	0,0%
55 Miljöfarlig verksamhet	33	1 848	1,8%
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	4	974	0,4%
57 Förorenade områden, efterbehandling	1	150	0,7%
58 Restaurering	0	35	0,0%
60 Lantbruk och landsbygd	151	41 948	0,4%
61 Rennäring och fjällförvaltning	-	-	-
62 Fiske	6	695	0,9%
70 Folkhälsa	0	63	0,0%
80 Jämställdhet	0	20	0,0%
81 Nationella minoriteter	0	1	0,0%
82 Mänskliga rättigheter	0	22	0,0%
85 Integration	1	102	1,0%
10-85 Totalt antal ärenden	1 320	100 255	1,3%
<i>varav Vattenmyndighetens ärenden</i>	0	67	0,0%
<i>varav Miljöprövningsdelegationens ärende⁵⁾</i>	21	103	20,4

1) Avser beslut som överklagats till högre instans år 2021, oavsett vilket år som beslutet är fattat.

2) Avser beslut som fattats av länsstyrelsen under år 2021.

3) Avser antalet överklagade beslut under år 2021 dividerat med antalet beslut under år 2021.

4) Antalet beslut skiljer sig åt från antalet beslut i tabell G beroende på att registreringen och definitionen av beslutsdatum i integrationen med Boverkets ärendehanteringssystem fungerar på ett annat sätt än i ärendehanteringssystemet Platina.

5) Miljöprövningsdelegationens beslutade ärenden avser både prövning och överklaganden. Utöver de beslut som framgår i tabellen har MPD också meddelat 25 beslut om ekonomiska säkerheter

Källa: Ärendehandläggningssystemet Platina och Jordbruksverket

Kommentar till Tabell G – Överklagade beslut

Registreringen av inkomna överklaganden sker digitalt i länsstyrelsernas ärendehanteringssystem Platina. Registreringen fyller flera funktioner och har stöd i bland annat tryckfrihetsförordningen (1949:105), offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), förvaltningslagen (1986:223) och länsstyrelsernas arbetsordningar.

41 Stöd till boende och energiåtgärder

Investeringsstödet för solceller avvecklades 2021 och Länsstyrelsen fick fatta avslagsbeslut på redan inkomna ansökningar. Som en följd av detta kom en stor mängd överklagningar in, vilket förklarar ökningen av överklagade ärenden jämfört 2020 (68 ärenden).

Tabell H – Överklagade beslut som ändrats i högre instans

Verksamhetsområde	Antal överklagade beslut med dom i högre instans ¹⁾	varav antal ändrade beslut i högre instans ²⁾	Andel ändrade beslut (%) ³⁾
10-11 Myndighetsövergripande, administration och intern service	2	0	0,0%
20-21 (exkl. 201) Övrig förvaltning	45	10	22%
201 Allmänna val	1	0	0,0%
25 Trafikföreskrifter	18	1	5,6%
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	110	10	9,1%
30 Regional tillväxt	13	0	0,0%
34 Infrastrukturplanering	-	-	-
40 Hållbar samhällsplanering och boende	380	62	16,3%
41 Stöd till boende och energitåtgärder	95	4	4,2%
42 Energi och klimat	-	-	-
43 Kulturmiljö	2	1	50,0%
45 Samhällsskydd och beredskap	20	10	50,0%
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	156	24	15,4%
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	17	2	11,8%
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	70	6	8,6%
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	42	10	23,8%
54 Mineralfyndigheter	-	-	-
55 Miljöfarlig verksamhet	27	6	22,2%
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	7	3	42,9%
57 Förorenade områden, efterbehandling	1	0	0,0%
58 Restaurering	-	-	-
60 Lantbruk och landsbygd	65	6	9,2%
61 Rennäring och fjällförvaltning (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)	-	-	-
62 Fiske	5	1	20,0%
70 Folkhälsa	-	-	-
80 Jämställdhet	-	-	-
81 Nationella minoriteter	-	-	-
82 Mänskliga rättigheter	-	-	-
85 Integration	1	0	0,0%
10-85 Totalt antal ärenden	1 077	156	14,5%
<i>varav Vattenmyndighetens ärenden</i>	-	-	-
<i>varav Miljöprövningsdelegationens ärenden</i>	14	4	28,6%

¹⁾ Avser antalet beslut som överklagats i högre instans vars domar/beslut inkommit till länsstyrelsen under 2021.

²⁾ Avser beslut som ändrats under 2021 på grund av domar/beslut i högre instans.

³⁾ Antal ändrade beslut i högre instans under år 2021 dividerat med antal beslut som överklagats till högre instans med dom/beslut under år 2021.

Källa: Ärendehandläggningssystemet Platina

Kommentar till Tabell H – Överklagade beslut som ändrats i högre instans

Domar eller beslut som kommer in från högre instans registreras på respektive ärende/överklagande i Platina. Beslut från högre instans registreras bland annat som ”Dom, ej ändrat beslut” eller ”Dom, ändrat beslut”. Det sker en granskning av handlingarna som har beteckningen ”Dom, ändrat beslut”, och om det avser en förändring i sak eller inte. Vid behov ändras handlingstypen. Då kan differenser jämfört utfallet i tabellen förekomma.

Nedan kommenteras verksamheter med större förändringar jämfört föregående år.

45 Samhällskydd och beredskap

Andelen överklagade ärenden som ändrats i sak har ökat jämfört 2020 (27,3 %). De flesta ärenden som ändrats avser samma åtgärd där rättsläget var oklart. Vi fick ta ställning i frågan innan förvaltningsrätten lämnade besked. Efter drygt ett års hadläggningstid kom förvaltningsrätten till avslut och meddelande då flera domar samtidigt. I två av ärenden ändrades endast tiden för när åtgärden ska vara utförd och det var alltså ingen ändring i sak.

55 Miljöfarlig verksamhet

Andelen överklagade ärenden som ändrats har minskat jämfört 2020 (56 %). Det är svårt att dra några generella slutsatser om orsaker då ärendegruppen innehåller många olika typer av ärenden. För tillsynsärendena har verksamhetsutveckling samt större medverkan av jurister och annat stöd i besluten troligen inverkat positivt. Även för prövningsärendena har en större andel fastställts i högre instans jämfört med tidigare år, men antalet ärenden är för litet för att dra några tillförlitliga slutsatser.

Tabell I – Handläggningstider

VÄS och ärendeslag med gemensamma mål	Mål dagar 2019–2021	Utfall (%) 2021	Utfall (%) 2020	Utfall (%) 2019	Medel-antal dagar 2021	Medel-antal dagar 2020	Medel-antal dagar 2019
202 Anmälan om svenskt medborgarskap ¹⁾	45	97	97	99	21	15	12
204 Begravningsfrågor ¹⁾	45	98	98	98	10	9	8
212 Auktorisation av bevakningsföretag ^{1,8)}	180	91	-	-	102	-	-
282 Ansökan om tillstånd enligt 6 kap 4§ djurskyddslagen ²⁾	90	97	98	96	12	34	20
282 Ansökan om förprovning djurstall ²⁾	56	99	98	99	35	23	33
282 Anmälningsärenden djurskydd	90	97	97	98	24	23	19
403 Överklagade av lov, förhandsbesked	150	49	42	60	200	171	150
403 Överklagande av bygglov för bostäder, dock ej fritidsbostäder	120	96	82	66	67	88	124
403 Överklagande av kommuns beslut enligt plan- och bygglagen	180	30	23	19	263	225	290
505 Överklagade kommunala beslut Miljöbalken m.fl. författn	180	69	45	63	203	204	195
525 Samråd enligt 12 kap. 6§ Miljöbalken	42	90	90	94	28	30	21
526 Granskning av kommunal strandskyddsdispens ³⁾	21	99	99	99	8	8	7
551 Prövning miljöfarlig verksamhet 9 kap. Miljöbalken - Ansökan om tillstånd (konc) ^{2, 4)}	180	90	83	69	148	162	190
555 Anmälan ändring tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet	75	79	71	67	70	90	165
562 Prövning av avfall och producentansvar	40	91	93	93	27	30	28
566 Tillsyn av avfall och producentansvar	30	95	95	96	13	19	20
602 Ansökan om stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – Företagsstöd ^{5,6)}	180	41	50	26	244	204	283
602 Ansökan om stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – Projektstöd ^{5, 6)}	180	53	52	54	243	173	272
602 Ansökan om stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – Miljöinvesteringar ^{5, 6)}	180	91	71	48	95	154	307
622 Ansökan om stöd från Fiskerifonden - Företagsstöd ^{5, 6)}	180	100	94	21	54	101	192
622 Ansökan om stöd från Fiskerifonden - Projektstöd ^{5, 6, 8)}	180	-	-	-	-	-	-
602 Ansökan om utbetalning av stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder - Företagsstöd ^{6, 7)}	120	92	99	99	67	39	41
602 Ansökan om utbetalning av stöd till	120	84	80	82	84	86	74

VÄS och ärendeslag med gemensamma mål	Mål dagar 2019–2021	Utfall (%) 2021	Utfall (%) 2020	Utfall (%) 2019	Medel-antal dagar 2021	Medel-antal dagar 2020	Medel-antal dagar 2019
landsbygdsutvecklingsåtgärder – Projektstöd ^{6, 7)}							
602 Ansökan om utbetalning av stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – Miljöinvesteringar ^{6, 7)}	120	57	83	72	126	80	101
622 Ansökan om utbetalning av stöd från Fiskerifonden – Företagsstöd ^{6, 7, 8)}	120	-	100	55	-	60	124
622 Ansökan om utbetalning av stöd från Fiskerifonden – Projektstöd ^{6, 7, 8)}	120	-	-	-	-	-	-
623 Ansökan tillstånd flyttning och utplantering av fisk	30	89	89	91	21	17	16
623 Ansökan om förordnande som fisketillsynsman	40	79	87	73	34	42	33

¹⁾ Ärendeslaget är koncentrerat till länsstyrelserna i Stockholms, Östergötlands, Skåne, Västra Götalands, Dalarnas, Västernorrlands och Norrbottens län.

²⁾ Målet är satt från komplett ansökan.

³⁾ Enligt 19 kap 3 b § Miljöbalken.

⁴⁾ Ärendeslaget är koncentrerat till länsstyrelserna i Stockholms, Uppsala, Östergötlands, Kalmar, Skåne, Hallands, Västra Götalands, Örebro, Dalarnas, Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län.

⁵⁾ Handläggningstid, ansökan om stöd: Mätning från att ansökan kom in till Länsstyrelsen fram till att Länsstyrelsen har fattat beslut om stöd. Målsättning för handläggningstiderna gäller för alla ansökningar oberoende av vilket år de kom in. 90% av ansökningarna om stöd ska vara beslutade inom 6 månader.

⁶⁾ Målet enligt SUSS PoF (Styr- och Uppföljningssystem i Samverkan för LB/Fiskestöden) Hämtas från Jordbruksverkets uppföljningsverktyg BLIS.

⁷⁾ Handläggningstid, ansökan om utbetalning: Mätning från att ansökan om utbetalning kom in till Länsstyrelsen fram till beslut. Målsättning för handläggningstiderna gäller för alla ansökningar oberoende av vilket år de kom in. 90% av ansökningarna om utbetalning ska vara beslutade inom 4 månader.

⁸⁾ Ärendegrupper med färre än 10 beslutade ärenden redovisas inte i tabellen.

Källa: Ärendehanteringssystemet Platina och Jordbruksverket

Kommentar till Tabell I – Handläggningstider

Länsstyrelsen når målet om 90 procents måluppfyllelse inom 15 av de 25 ärendeslag som har ett utfall 2021. Nedan kommenteras de ärendeslag där måluppfyllelse är lägre än 75 procent.

403 Överklagade av lov, förhandsbesked

Ärendeinströmningen ökar succesivt under åren med ökande balanser som följd. Vi har under en längre tid prioriterat att minska ärendebalansen avseende äldre ärenden och därför har vi inte haft möjlighet att nå handläggningstidsmålet.

403 Överklagande av kommuns beslut enligt plan- och bygglagen

Vi har på grund av ökade ärendebalanser inom lov, förhandsbesked och bygglov för bostäder prioriterat dessa istället för övriga ärenden inom plan- och bygglagen.

505 Överklagade kommunala beslut Miljöbalken m.fl. författn.

Ärendeinströmningen har ökat de senaste åren och även om vi i år har avgjort lika många ärenden som det kommit in har vi fortfarande höga balanser med oss från tidigare år. De höga balanserna påverkar handläggningstiderna vilket innebär att vi når inte målet.

602 Ansökan om stöd och utbetalning av stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – Företagsstöd, Projektstöd och miljöinvesteringar

Inflödet av nya ansökningar kommer in och ackumulerar ärendebalanserna, vilket visar sig i långa handläggningstider under 2021. Ärendebalanserna har också ackumulerats i väntan på besked om finansiering för övergångsåren 2021–2022, vilket också fått negativa effekter på handläggningstiderna under 2021.

Finansiell redovisning

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
7 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag

Resultaträkning

Resultaträkning (tkr)	2021	2020	Not
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	427 445	398 472	1
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	383 734	354 408	2
Intäkter av bidrag	377 612	312 680	3
Finansiella intäkter	74	67	4
Summa	1 188 866	1 065 627	
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	-696 997	-625 827	5
Kostnader för lokaler	-53 795	-54 825	
Övriga driftskostnader	-384 534	-352 925	6
Finansiella kostnader	-249	-420	7
Avskrivningar och nedskrivningar	-41 246	-37 459	
Summa	-1 176 821	-1 071 456	
Verksamhetsutfall	12 045	-5 829	
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	41 638	39 077	8
Skatteintäkter m.m.	-	-	8
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet	-41 638	-39 077	8
Saldo	0	0	
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	10 137	8 910	9
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	231 722	804 889	10
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	99 464	45 039	11
Avsättning till/upplösning av fonder m.m. för transfereringsändamål	-211	1 499	12
Lämnade bidrag	-356 858	-850 571	13
Saldo	-15 746	9 766	
Årets kapitalförändring	-3 700	3 937	14

Balansräkning

Tillgångar (tkr)	2021-12-31	2020-12-31	Not
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	20 810	17 893	
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	35 475	22 543	
Summa	56 285	40 436	15
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	14 145	17 526	
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	34 628	20 991	
Summa	48 773	38 517	16
Varulager m.m.			
Fastigheter	1 436	1 436	
Förskott till leverantörer	544	100	
Summa	1 980	1 536	17
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	2 983	2 759	
Fordringar hos andra myndigheter	61 894	76 721	18
Övriga kortfristiga fordringar	197 213	208 718	19
Summa	262 091	288 197	
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	50 897	31 476	
Upplupna bidragsintäkter	47 106	52 168	
Övriga upplupna intäkter	23 078	15 071	
Summa	121 080	98 714	20
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	71 011	44 347	
Summa	71 011	44 347	21
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	270 074	165 844	
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	37 522	25 564	22
Kassa och bank	1 203	1 524	
Summa	308 799	192 932	
Summa tillgångar	870 018	704 679	

LÄNSSTYRELSEN VÄSTRA GÖTALANDS LÄN ÅRSREDOVISNING 2021

Kapital och skulder (tkr)	2021-12-31	2020-12-31	Not
Myndighetskapital			
Statskapital	31 373	38 972	
Balanserad kapitalförändring	226 929	215 457	
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	-3 700	3 937	
Summa	254 601	258 366	23
Fonder			
Fonder	3 591	3 380	
Summa	3 591	3 380	12
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	1 212	328	24
Övriga avsättningar	9 267	7 513	25
Summa	10 478	7 841	
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	75 475	47 727	26
Räntekontokredit i Riksgäldskontoret	-	-	27
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	35 777	38 710	28
Leverantörsskulder	99 867	63 986	29
Övriga kortfristiga skulder	16 419	16 847	30
Depositioner	37 521	25 563	31
Summa	265 058	192 832	
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	65 847	68 451	
Oförbrukade bidrag	241 985	149 079	
Övriga förutbetalda intäkter	28 458	24 730	
Summa	336 289	242 260	32
Summa kapital och skulder	870 018	704 679	

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag

Anslag	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisponerat anslagsbelopp	Utnyttjad del av medgivet överskridande	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp	NOT
Utgiftsområde 01									
Rikets styrelse									
01 05 001 012 Länsstyrelserna m.m. Västra Götalands län	18 306	443 851	-472	0	-5 755	455 930	-436 523	19 407	33
Utgiftsområde 19									
Regional tillväxt									
19 01 001 012 Regionala tillväxtåtgärder Västra Götalands län	1 616	1 735	0	0	-1 616	1 735	-1 060	675	34
Summa	19 922	445 586	-472	0	-7 371	457 665	-437 582	20 082	

Anslaget för Rikets styrelse har en anslagsbehållning på 3 procent, vilket motsvarar 13 301 tkr. Utfallet för året innebär en positiv avvikelse med 19 407 tkr vilket överskrider anslagsbehållningen. Indraget belopp uppgår därmed till 6 106 tkr och kommer att återbetalas inklusive eventuell ränta till Riksgäldskontoret.

Anslaget för Regionala tillväxtmedel har haft lägre utgifter än tidigare. Det beror på att vi enligt regleringsbrevet inte får fatta några nya bidragsbeslut då verksamheten övergått till Västra Götalandsregionen 2021.

Redovisning mot inkomsttitel

Inkomsttitel	Beräknat belopp	Inkomster	NOT
2511 008 Expeditions- och ansökningsavgifter	4 500	4 878	
2537 108 Miljöskyddsavgift Tåktavgift	27 000	26 901	
2552 Övriga offentligrättsliga avgifter varav:	3 100	2 996	
2552 106 Stiftelser, tillsynsavgift	0	950	
2552 206 Stiftelser, registerhållningsavgift	0	1 123	
2552 306 Avgifter enligt avfallsförordningen	0	898	
2552 406 Övriga avgifter vid länsstyrelserna	0	25	
2714 106 Sanktionsavgifter	4 000	6232	
2714 542 Brott mot utlänningslagen	0	328	
2811 196 Övriga inkomster	1 000	303	
Summa	39 600	41 638	8

Inkomsttitel 2714 Sanktionsavgifter avviker väsentligt mot budget, trots en budgetökning 2021. Sanktionsavgifterna har ökat de senaste åren och fortsätter öka även för 2021.

Inkomsttitel 2811 196 Övriga inkomster består till största del av deponerade medel som preskriberats.

Redovisning av beställningsbemyndiganden

Anslag/ Anslagsbenämning	Tilldelat bemyndigande	Ingående åtaganden 2021	Utestående åtaganden 2021	Utestående åtagande för 2022	Utestående åtagande för 2023	Utestående åtagande för 2024	Not
19 01 001 012							
Regionala tillväxtåtgärder	200	1 343	114	114	0	0	34

Utestående åtaganden avviker väsentligt från tilldelat bemyndigande. Från och med 2021 flyttades anslaget till Västra Götalandsregionen. Det innebär att Länsstyrelsen inte fattar några nya beslut efter 2020, utan enbart verkställer utbetalningar av tidigare beslut. De sista beslutade bemyndigandena kommer att betalas ut 2022.

Tilläggsupplysningar och noter

Allmänt

Belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) där annat ej anges. De flesta belopp i resultatredovisning och de finansiella delarna är framtagna med hjälp av ett länsstyrelsegemensamt rapportpaket i Excel. Det innebär att talen innehåller decimaler, vilket ger avrundningsdifferenser.

Länsstyrelsens redovisning följer god redovisningssed enligt 6 § förordning (2000:606) om myndigheters bokföring. Brytdatum, det datum då löpande bokföring på räkenskapsåret avslutas, är den 5 januari 2022.

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) samt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd till förordningen.

Med årsarbetskrafter avses antal anställda personer omräknat till heltidsarbetande. Sammanlagd arbetad tid divideras med en länsstyrelsegenomsnittlig möjlig arbetstid = 1 710 timmar. Medeltal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100 %. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

Avvikelser från generella ekonomiadministrativa regler

I regleringsbrevet 2021 har regeringen beslutat om följande undantag från det ekonomiadministrativa regelverket:

- ”Bestämmelsen i 3 kap. 1 § andra stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag om att resultatredovisningen ska omfatta antalet och styckkostnaden för handläggningen av ärendeslag som omfattar ett stort antal ärenden, ska inte tillämpas på länsstyrelserna.”
- ”Med undantag från vad som gäller enligt 3 kap. 1 § tredje stycket och 3 kap. 2 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag, ska verksamhetskostnader och årsarbetskrafter redovisas i en för länsstyrelserna enhetlig struktur efter närmare anvisningar från Länsstyrelsen i Örebro län.”
- ”Länsstyrelserna undantas enligt 6 kap 1 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag från att redovisa kostnaderna för avgiftsbelagd verksamhet i vilken intäkterna inte får disponeras.”

Redovisnings- och värderingsprinciper

Periodavgränsningsposter

Inkomna fakturor till och med brytdag har bokförts. Fakturor som erhålls efter brytdagen redovisas som periodavgränsningspost. Beloppsgränsen för periodavgränsningsposter har fastställts till 20 tkr.

Löpande under året periodiseras förutbetalda kostnader såsom hyror med mera för att kostnaden ska belasta rätt period. Skulder till personalen i form av kompledighet och semesterlöner redovisas månadsvis och värderogleras i samband med bokslut.

Erhållna bidrag som inte förbrukats periodiseras och redovisas som oförbrukade bidrag. Kostnader motsvarande bidragsbelopp som ännu inte erhållits, periodiseras och redovisas som upplupna bidragsintäkter.

Anläggningstillgångar

Tillgångar med en bedömd nyttjandeperiod om minst 3 år och ett anskaffningsvärde på minst ett halvt basbelopp redovisas som anläggningstillgångar. Immateriella anläggningstillgångar bokförs om anskaffningsvärdet uppgår till minst 500 tkr och förbättringsutgifter på annans fastighet bokförs om kostnaden uppgår till minst 50 tkr.

Stationära och bärbara persondatorer kostnadsförs direkt på grund av den tekniska utvecklingen och prisnivån. Bärbara datorer utsätts dessutom för extra stort slitage.

På anskaffningsvärdet görs linjär avskrivning månadsvis.

Tillgångstyp	Avskrivningsplan
Immateriella anläggningstillgångar	3 år (5 år i förekommande fall)
Förbättringsutgift på annans fastighet	Högst 7 år
Maskiner	5 år
IT-teknisk utrustning	3 år (5 år i förekommande fall)
Leasingavtal	3 år
Bilar och transportmedel	5 år
Konst	Ingen avskrivning
Övriga inventarier	5 år
Pågående nyanläggningar	Avskrivning startas vid färdigställning och inplacering i anläggningsgrupp

Vanligtvis tillämpar Länsstyrelsen 3 års avskrivningstid på immateriella IT-investeringar. För tio anläggningstillgångar är dock avskrivningstiden 5 år på grund av sin storlek samt leverantörens supportåtagande. Två av dessa har finansierats genom bidrag från Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap med totalt 11 mnkr. Denna del av anläggningarna har inte lånefinansierats och redovisas istället under statskapitalet.

Jordfonden

Jordfondens fastigheter värderas till inköpspris, med justering för gjorda åtgärder. Enligt regleringsbrev 2021 avseende utgiftsområde 23 anslag 1:20 anslagspost 2 villkor 6 ska vinst vid försäljning redovisas som statskapital och återinvesteras i Jordfonden.

Lånefordringar

Länsstyrelsen gör bedömning av nedskrivningsbehov inför årsbokslut.

Värdering av fordringar och skulder

Fordringar har tagits upp till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt. Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Lönegarantifordran värderas kollektivt med 84 procent, vilket motsvarar det erfarenhetsmässiga sambandet mellan utbetalningar och utdelningar.

Stora genomslag i den finansiella redovisningen

Verksamhetens intäkter och kostnader

Länsstyrelsens ekonomi har påverkats även under 2021 av covid-19. Länsstyrelsen har bland annat tilldelats nya uppdrag som medfört högre bidragsintäkter. Under respektive not till resultat-, balans och anslagsredovisning framgår om covid-19 har varit en bidragande orsak till en förändring mellan åren.

Transfereringar

Den största skillnaden jämfört med föregående år är inom lämnade bidrag för lönegarantin. Årets lämnade utbetalningar är bara 40 procent jämfört med utbetalningarna under 2020. Orsaken är att fler personer erhöll lönegaranti till följd av att fler företag gått i konkurs eller varit under rekonstruktion, på grund av covid-19 under våren 2020.

Uppgifter om rådsledamöter enligt 7 kap. 2§ förordningen om årsredovisning och budgetunderlag

Redovisning av skattepliktiga ersättningar och andra förmåner till rådsledamöter och ledande befattningshavare samt uppgift om uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter eller uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag.

Namn	Ersättning *(kr)	Andra uppdrag
Landshövding		
Danielsson, Anders (jan-nov)	1 449 308	Teacom Group AB
Schultze, Lisbeth (dec)	1 336 135	Nationella expertrådet för klimatanpassning vid SMHI
Länsråd/Länsöverdirektör		
Schultze, Lisbeth (jan-nov)	1 336 135	Nationella expertrådet för klimatanpassning vid SMHI
Peterson, Magnus (dec)	1 124 109	-
Insynsråd		
Ahlberg, Ann-Christin	6 000	KUBIS i Sjuhärad AB
Alm, Ann-Sofie	6 000	-
Bonnier, Åke	6 000	Pontus Bonnier AB, BonEstate AB, Poflix AB
Hederstedt, Peter	3 000	-
Johansson, Klas	-	Kustbevakningens insynsråd, Polisutbildningen i Borås
Karlsson, Sofia	10 875	Västerhavets vattendelegation, Gunnarstorp Lantbruk AB
Kåberger, Thomas	1 500	Science Park AB, Vattenfall AB, Persson Invest AB, Tanke och Möda AB, Insynsrådet Naturvårdsverket.
Niklasson, Lars	6 000	Högskolan i Skövde, Science Park Skövde AB
Nilsson, Helena	-	Chalmers Tekniska Högskola

*Ersättningen avser helårslön enligt årets individuella arbetsdeklaration

Noter till resultaträkning

Not	1	Intäkter av anslag	2021	2020
		01 05 001 Förvaltningsanslag	426 830	397 540
		19 01 001 000 Regionala tillväxtåtgärder	615	932
		Summa intäkter av anslag	427 445	398 472

Not	2	Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2021	2020
		Offentligrättsliga avgifter	7 535	9 019
		Försäljning enligt 4 § Avgiftsförordningen	372 931	342 773
		Intäkter av andra ersättningar	3 268	2 616
		Summa	383 734	354 408
		Varav intäkter av avgifter enligt 4 § Avgiftsförordningen består av:		
		Intäkter konsultuppdrag	363 755	336 357
		Intäkter övriga 4 § avgifter	4 782	2 880
		Intäkter utbildning/konferenser	3 226	2 446
		Intäkter uthyrning	1 167	1 089
		Summa	372 931	342 773

Den i separat tabell redovisad avgiftsbelagd verksamhet (se avsnittet avgiftsbelagd verksamhet under Övrig redovisning) är inte jämförbar med denna not. Den separata tabellen avser enbart sådan verksamhet som ska ge ett årligt resultat. Övriga intäkter av avgifter har inte motsvarande kostnader och uppvisar inte något resultat utan ingår bland annat i anslagsredovisningen, älgvårdsfond och externa medel gentemot andra myndigheter.

Länsstyrelsernas gemensamma IT-avdelning står för stora delar av Länsstyrelsens avgiftsintäkter. Intäkter av avgifter för IT-avdelningen uppgick till 325 (299) mnkr under 2021. De ökade intäkterna består till största del på mer konsulttjänster inom länsstyrelserna gemensamma förvaltningsobjekt och utvecklingsprojekt samt ökat antal IT användare. Intäkterna av avgifter ökar också på grund av pandemirelaterade IT-kostnader.

Intäkterna för utbildning och konferenser har ökat igen jämfört med föregående år då många utbildningar ställdes in på grund av covid-19.

Not	3	Intäkter av bidrag	2021	2020
		Bidrag från statliga myndigheter	368 093	301 368
		varav:		
		Länsstyrelsen i Örebro län	148 018	89 642
		Naturvårdsverket	107 120	79 020
		Havs- och vattenmyndigheten	36 503	31 727
		Statens jordbruksverk	28 018	26 125
		Länsstyrelsen i Jönköpings län	17 280	6 261
		Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	14 485	5 199
		Riksantikvarieämbetet	6 578	6 040
		Kammarkollegiet	2 034	4 037
		Arbetsförmedlingen	1 884	3 910

LÄNSSTYRELSEN VÄSTRA GÖTALANDS LÄN ÅRSREDOVISNING 2021

Not	3	Intäkter av bidrag	2021	2020
		Länsstyrelsen i Dalarnas län	1 736	1 153
		Länsstyrelsen i Skåne län	1 349	1 073
		Post- och telestyrelsen	971	1 352
		Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande	654	1 069
		Länsstyrelsen i Stockholms län	611	1 108
		Statens energimyndighet	361	2 565
		Verket för innovationssystem	317	-
		Länsstyrelsen i Östergötlands län	308	-
		Skogsstyrelsen	168	588
		Övriga motparter	147	1 984
		Länsstyrelsen i Västmanlands län	142	107
		Kärnavfallsfonden	112	69
		Migrationsverket	82	551
		Länsstyrelsen i Västernorrlands län	74	194
		Länsstyrelsen i Kronobergs län	73	212
		Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	25	8
		Länsstyrelsen i Uppsala län	5	35 792
		Länsstyrelsen i Södermanlands län	3	-98
		Länsstyrelsen i Hallands län	-	128
		Försäkringskassan	-	81
		Socialstyrelsen	-	-3
		Länsstyrelsen i Kalmar län	-1	1 465
		Länsstyrelsen i Jämtlands län	-64	90
		Länsstyrelsen i Värmlands län	-903	-81
		Bidrag från övriga	9 519	11 312
		varav:		
		Bidrag från EU:s fonder	-	-
		Summa	377 612	312 680

Intäkter av bidrag består till allra största del av bidrag från Länsstyrelsen i Örebro och Naturvårdsverket. Intäkter av bidrag ökar jämfört med 2020 genom ökade bidragsintäkter från Länsstyrelsen i Örebro, vilket till stor del avser nya regeringsuppdrag med anledning av covid-19. De aktuella stöden består av omsättningsstöd, lokalhyresstöd, tillsyn av pandemilagen och utökad testning.

Bidrag från Naturvårdsverket används till största del till att förvalta länets naturreservat och för 2021 har bidraget till detta ökat ytterligare. Bidrag från Länsstyrelsen i Uppsala minskar till följd av att den del av Programmet för kontinuitet och resiliens (PKR) som är finansierad av Uppsala är avslutad.

Övriga motparter minskar till följd av återbetalning av sjuklönekostnader på grund av covid-19 under 2020.

Not	4	Finansiella intäkter	2021	2020
		Räntekonto i Riksgälden	-	2
		Övriga finansiella intäkter	74	65
		Summa	74	67

Not	5	Kostnader för personal	2021	2020
		Lönekostnader, exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal	-465 369	-419 238
		<i>varav</i>		
		<i>Lönekostnader för insynsråd och ej anställd personal (uppdragstagare)</i>	-1 123	-1 226
		Arbetsgivaravgifter, pensionspremier samt övriga kostnader för personal	-231 628	-206 590
		Summa	-696 997	-625 827

De ökade personalkostnaderna består till stor del av att antalet årsarbetskrafter ökat med 83 årsarbetare till totalt 916 årsarbete. Främst ökar årsarbetskrafterna med anledningen av regeringsuppdragen till följd av covid-19. Personal har anställts för att jobba med omsättningsstöd, lokalhyresstöd och tillsyn enligt pandemilagen, men även naturförvaltning ökar antalet årsarbetskrafter till följd av ökade bidrag för skyddade områden från Naturvårdsverket.

Covid-19 har medfört att semesterlöneskulden ökat med 6,5 mnkr till 46,7 mnkr då personalen inte tagit ut lika mycket semester till följd av den krisorganisation Länsstyrelsen haft under året. Dessutom har vi haft lägre kostnader för kompetensutveckling som minskat med 77 procent jämfört med 2019 och uppgår till 0,6 (2,4) mnkr.

Not	6	Övriga driftskostnader	2021	2020
		Övriga driftskostnader	-384 534	-352 925

Övriga driftkostnader består till stor del av inköp av konsulttjänster och kostnader inom länsstyrelsernas gemensamma IT-avdelning. Ökningen med 32 mnkr beror till största del på ökade konsulttjänster inom förvaltning av naturreservat samt ökade kostnader för datalicenser och inköp av användarhårdvara.

Not	7	Finansiella kostnader	2021	2020
		Räntekostnader i Riksgälden	-	-5
		Övriga finansiella kostnader	-249	-415
		Summa	-249	-420

Not	8	Intäkter av avgifter som inte disponeras*	Utfall	Utfall	Budget	Utfall
			intäkter	intäkter	intäkter	intäkter
		År	2019	2020	2021	2021
		Avgifter med bestämt ekonomiskt mål				
		2511 Expeditions- och ansökningsavgifter	3 858	4 726	4 500	4 878
		2537 Miljöskyddsavgift	26 336	26 335	27 000	26 901
		2552 Övriga offentligrättsliga avgifter	2 605	3 074	3 100	2 996
		<i>varav</i>				
		- Avgifter enligt stiftelseförordning	1 897	2 048		2 074
		- Avgifter enligt avfallsförordningen	708	1 015		898
		- Övriga avgifter	0	11		25
		Övriga intäkter som inte disponeras och inte har bestämt ekonomiskt mål	5 126	4 942	5 000	6 862
		2714 Sanktionsavgifter	4 792	4 458	4 000	6 232
		2714 Brott mot utlänningslagen	0	0	0	328
		2811 Övriga inkomster	340	484	1 000	303
		9455 Lotteriavgifter	-6	0	0	0
		Summa avgifter redovisade mot inkomsttitel	37 925	39 077	39 600	41 638

*Enligt 2021 års regleringsbrev undantas länsstyrelserna enligt 6 kap 1 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag från att redovisa kostnaderna för avgiftsbelagd verksamhet i vilken intäkterna inte får disponeras. Som en följd av det ändras notens uppställning till att endast omfatta intäkter för 2019, 2020 och 2021.

Uppgifterna speglar tabell 6.2 i Regleringsbrev för budgetåret 2021 avseende länsstyrelserna. Noten är uppdelad på avgifter med bestämt respektive inte bestämt ekonomiskt mål.

Inkomsttitel 2714 Sanktionsavgift avviker väsentligt mot budget, trots en budgetökning 2021. Sanktionsavgifterna har ökat de senaste åren och fortsätter öka även för 2021. Inkomsttitel 2811 Övriga inkomster består till största del av deponerade medel som preskriberats.

Not	9	Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	2021	2020
		01 05 001 000 Förvaltningsanslag	9 693	7 980
		19 01 001 000 Regionala tillväxtåtgärder	445	930
		Summa	10 137	8 910

Bidraget från förvaltningsanslaget finansierar förvaltningskostnader hos Region Västra Götaland med 8,1 mnkr. Resterandel del på 1,6 mnkr har finansierat bidrag för uppdraget Mäns våld mot kvinnor 2021.

Not	10	Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	2021	2020
		Från myndighet		
		Kammarkollegiet	96 807	609 219
		Havs- och vattenmyndigheten	51 554	56 096
		Naturvårdsverket	38 073	91 451
		Socialstyrelsen	22 035	22 234
		Riksantikvarieämbetet	15 410	18 644
		Länsstyrelsen i Västerbottens län	2 910	-
		Länsstyrelsen i Örebro län	2 544	8 358
		Länsstyrelsen i Jönköpings län	1 724	-1 389
		Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	420	-
		Post- och telestyrelsen	176	264
		Statens jordbruksverk	69	14
		Summa	231 722	804 889

Erhållna medel från Kammarkollegiet har minskat jämfört med 2020, vilket beror på att många konkurser och rekonstruktioner inträffade våren 2020 på grund av covid-19, för att därefter minska. Under 2021 har vi betalat ut lönegaranti med 209 (643) mnkr till 2 793 (7 340) personer, vilket enbart motsvarar 40 procent jämfört med 2020. Totalt för året gick 318 (325) företag i konkurs och 51 (55) var under rekonstruktion.

Även erhållna bidrag för transfereringar inom förenade områden från Naturvårdsverket minskar jämfört med 2020.

Not	11	Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	2021	2020
		Lönegaranti rekonstruktioner	74 829	15 748
		Lönegaranti konkurser	23 513	27 460
		Älgvårdsfonden	643	-1 355
		Bygdemedel	480	477
		Life	-	2 646
		Västra Götalandsregionen	-	44
		Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan	-	20
		Summa	99 464	45 039

Medlen finansierar i huvudsak lönegaranti. Saldot för lönegaranti konkurser och lönegaranti rekonstruktioner består av årets utbetalningar, utdelningar, avskrivningar samt en värdereglering av fordran till 16 procent. Årets utbetalningar har varit väldigt låga jämfört med ett normalår och uppgår enbart till 209 mnkr. År 2020 uppgick utbetalningarna till 643 mnkr på grund av att många företag inte klarade sig till följd av covid-19, se not 13. Men även årets avskrivningar av lönegarantifordringar har ökat från 251 mnkr till 498 mnkr och värderegleringen har justerats från 87 till 84 procent.

Not	12	Avsättning till/upplösning av fonder mm för transfereringsändamål	2021	2020
		Ingående balans	3 380	4 879
		Årets förändring	211	-1 499
		Utgående balans	3 591	3 380
		Uppdelat på:		
		Älgårdsfonden		
		Ingående balans	1 379	2 920
		Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	643	-1 355
		Lämnade bidrag	-112	-186
		Utgående balans	1 910	1 379
		Bygdemedel		
		Ingående balans	2 001	1 959
		Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	480	477
		Lämnade bidrag	-799	-435
		Utgående balans	1 681	2 001

Älgårdsfondens värde har ökat på grund av höjda fällavgifter, samt minskade administrationskostnader jämfört med tidigare år.

Not	13	Lämnade bidrag	2021	2020
		Lämnade bidrag till den offentliga sektorn	-116 257	-175 150
		Lämnade bidrag till övriga samt periodiseringar	-240 601	-675 421
		Summa Lämnade bidrag	-356 858	-850 571
		inom verksamhetsområden		
		Lönegaranti	-209 122	-642 660
		Miljömål	-35 638	-33 935
		Kalkning av försurade vatten	-23 481	-22 635
		Frågor inom mänskliga rättigheter	-22 035	-22 334
		Efterbehandling av förorenade områden	-20 072	-79 052
		Byggnadsvård	-10 894	-12 712
		Regional projektverksamhet	-8 556	-8 910
		Dricksvattenförsörjning	-4 984	-2 914
		Formminnes- och kulturlandskapsvård	-3 481	-4 249
		Förvaltning och skötsel av skyddade områden	-2 217	-2 987
		Klimatanpassning	-1 908	-
		Planeringsunderlag enligt plan- och bygglagen och miljöbalken	-1 773	-
		Jämställdhetsfrågor	-1 730	-7 368
		Integrationsfrågor	-1 724	1 389
		Allmänt och övergripande inom restaurering	-1 500	-
		Jakt och viltvård	-1 325	-1 316
		Stöd till fisket	-1 228	-542
		Förvaltning av kvalitén på vattenmiljön	-1 104	-5 813
		Kulturhistoriskt värdefulla miljöer	-986	-1 613

LÄNSSTYRELSEN VÄSTRA GÖTALANDS LÄN ÅRSREDOVISNING 2021

Not	13	Lämnade bidrag	2021	2020
		<i>Deponering, administration och fördelning av medel, allmänna arvsfonden m.m.</i>	-799	-435
		<i>Fiskevård och fritidsfiske</i>	-674	-1 358
		<i>Främjande insatser inom folkhälsoområdet</i>	-545	-
		<i>Tillsyn av förorenade områden och miljöriskområden</i>	-438	-
		<i>Prövning av vattenverksamhet</i>	-300	-65
		<i>Kommunikationsplanering</i>	-176	-264
		<i>Skydd av områden och arter (exkl. vattenskyddsområden och kulturresevat)</i>	-54	-108
		<i>Havsmiljöförvaltning och havsplanering</i>	-49	-
		<i>Formininen</i>	-48	-70
		<i>Utveckling av jordbruksnäringen och landsbygden</i>	-11	-68
		<i>Miljöövervakning</i>	-4	-392
		Allmänt och övergripande inom naturvård och miljöskydd	-	-100
		Energi- och klimatstrategiskt arbete	-	-53
		Tillsyn och kontroll inom lantbruk och landsbygd	-	-6
		Summa Lämnade bidrag	-356 858	-850 571
		varav finansiering genom EU-fonder	-	-

Erhållna medel från Kammarkollegiet har minskat jämfört med 2020, vilket beror på att många konkurser och rekonstruktioner inträffade våren 2020 på grund av covid-19, för att därefter minska. Under 2021 har vi betalat ut lönegaranti med 209 (643) mnkr till 2 793 (7 340) personer, vilket enbart motsvarar 40 procent jämfört med 2020. Totalt för året gick 318 (325) företag i konkurs och 51 (55) var under rekonstruktion.

Även erhållna bidrag för transfereringar inom förorenade områden från Naturvårdsverket minskar jämfört med 2020. Utfallet för respektive år är beroende av när rekvisitionerna från mottagarna lämnas till Länsstyrelsen.

Not	14	Årets kapitalförändring	2021	2020
		Verksamhetsutfall		
		Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan	22 543	7 200
		Avslutade externa medel RTA	-725	-5 164
		Avsl externa medel och ANL SCR	-10 339	-8 868
		Semesterlöne- och löneskuld	565	1 003
		Summa verksamhetsutfall	12 045	-5 829
		Uppbörd	-	-
		Transfereringar		
		Lönegaranti konkurser	-12 920	4 853
		Lönegaranti rekonstruktioner	-2 826	4 913
		Summa Transfereringar	-15 746	9 766
		Summa årets kapitalförändring	-3 700	3 937

Det positiva verksamhetsutfallet beror främst på överskott inom den avgiftsfinansierade verksamheten. Överskottet består i huvudsak av avgifterna inom länsstyrelsernas resurssamordning för IT-verksamhet. Överskottet för IT slutar på 16,2 mnkr för året och medför att det ackumulerade överskottet nu uppgår till 36,7 mnkr.

Saldot som uppstår i transfereringsavsnittet beror till största del på den värdereglering som Länsstyrelsen gör för statens räkning gällande lönegarantin. Dels har utbetalda lönegarantiersättningar minskat och uppgår till 209 (643) mnkr. Dels har utdelningarna för tidigare utbetald lönegaranti ökat och uppgår till 113 (33) mnkr. Slutligen har även avskrivningar på lönegarantifordringar på totalt 510 (253) mnkr genomförts. Avskrivningarna påverkar resultaträkningen genom att värderingen på 16 procent som fordran för dessa företag värderats till, blivit en konstaterad förlust.

Noter till balansräkning

Not	15	Immateriella anläggningstillgångar	2021-12-31	2020-12-31
		Balanserade utgifter för utveckling		
		Ingående anskaffningsvärde	71 788	65 312
		Årets anskaffning	12 209	6 475
		Årets försäljning, utrangering	-4 784	-
		Utgående anskaffningsvärde	79 212	71 788
		Ingående avskrivningar	-53 895	-45 147
		Årets avskrivningar	-9 292	-8 748
		Årets försäljning, utrangering	4 784	-
		Utgående avskrivningar	-58 402	-53 895
		Bokfört värde	20 810	17 893
		Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
		Ingående anskaffningsvärde	66 370	62 932
		Årets anskaffning	28 778	3 734
		Årets försäljning, utrangering	-	-297
		Utgående anskaffningsvärde	95 148	66 370
		Ingående avskrivningar	-43 827	-32 550
		Årets avskrivningar	-15 846	-11 573
		Årets försäljning, utrangering	-	297
		Utgående avskrivningar	-59 673	-43 827
		Bokfört värde	35 475	22 543
		Bokfört värde immateriella anläggningstillgångar	56 285	40 436

De immateriella anläggningstillgångarna består till viss del av egenutvecklade systemstöd för länsstyrelserna såsom handläggarstöd för PBL-ärenden och stöd för samhällsbyggnadsprocessen, vilket är en ny digital samverkansplattform mellan kommunerna och länsstyrelserna för att effektivisera samhällsbyggnadsprocessen.

Värdet på Rättigheter och immateriella anläggningstillgångar ökar till följd av större uppgradering av diariesystem, nya licenser för ekonomisystem samt nytt intranät. Malmö stad har även donerat systemstödet Hej Svenska till Länsstyrelsen till ett värde av 8,3 mnkr, vilket påverkar det bokförda värdet.

Utrangering av immateriella anläggningstillgångar har under året genomförts med 4 784 tkr.

Vi har genomfört en nedskrivning på 1 603 tkr för ett systemstöd benämnt PRISMA, då systemstödet inte bedöms uppfylla kriterierna för att vara redovisade som en anläggningstillgång. Syftet med systemstödet är utveckling av en mer systematisk användning och analys av data och statistik som ska användas i verksamhetsutveckling och uppföljning, för att bidra till högre effektivitet inom myndigheterna.

Not	16	Materiella anläggningstillgångar	2021-12-31	2020-12-31
		Förbättringsutgifter på annans fastighet		
		Ingående anskaffningsvärde	41 569	28 487
		Årets anskaffning	471	13 182
		Årets försäljning, utrangering	-	-100
		Utgående anskaffningsvärde	42 040	41 569
		Ingående avskrivningar	-24 043	-22 803
		Årets avskrivningar	-3 852	-1 340
		Årets försäljning, utrangering	-	100
		Utgående avskrivningar	-27 895	-24 043
		Bokfört värde	14 145	17 526
		Maskiner, inventarier, installationer mm.		
		Ingående anskaffningsvärde	121 097	109 208
		Årets anskaffning	25 893	17 022
		Årets försäljning, utrangering	-190	-5 133
		Utgående anskaffningsvärde	146 801	121 097
		Ingående avskrivningar	-100 106	-89 229
		Årets avskrivningar	-12 256	-15 798
		Årets försäljning, utrangering	190	4 921
		Utgående avskrivningar	-112 173	-100 106
		Bokfört värde	34 628	20 991
		Bokfört värde materiella anläggningstillgångar	48 773	38 517

Värdet ökar till följd av inköp av nya servrar för back up. Utrangeringar av materiella anläggningstillgångar har under året genomförts med 190 tkr.

Not	17	Varulager m.m.	2021-12-31	2020-12-31
		Jordfondsfastigheter bokfört värde	1 436	1 436
		Förskott till leverantörer	544	100
		Summa	1 980	1 536

Värdet avser Jordfondsfastigheter, där Länsstyrelsen köper och säljer mark. Under året har ingen försäljning eller köp genomförts.

Länsstyrelsen har två förskottsbetalningar. Ett förskott från 2020 på 100 tkr avser ett samarbetsavtal med Vänersamarbetet Ekonomisk förening, där 50 procent betalades i samband med uppstarten av projektet. Avtalet löper till och med 2023-12-31. Ett nytt förskott lämnades i december 2021 på 444 tkr för en konferens som sker i början på 2022 inom tillsyn alkohol och tobak.

Not	18	Fordringar hos andra myndigheter	2021-12-31	2020-12-31
		Diverse fordringar andra myndigheter	32 974	59 545

Mervärdesskatt	28 920	17 176
Summa	61 894	76 721

Fodringar hos andra myndigheter minskar vilket främst beror på att rekvisitionen av lönegaranti till Kammarkollegiet är lägre 2021 jämfört med 2020 på grund av lägre lönegarantiutbetalningar. Minskningen beror även på att IT-avdelningens fakturering gentemot övriga länsstyrelser inte skett över årsskiftet 2021.

Not	19	Övriga kortfristiga fordringar	2021-12-31	2020-12-31
		Lönegarantifordringar	190 867	206 613
		Uppbördsfordringar	5 825	1 956
		Övriga kortfristiga fordringar	521	149
		Summa	197 213	208 718

Lönegarantifordringar består av statens fordran på företag som genomgått en rekonstruktion eller gått i konkurs. Fordran värderas utifrån historiska utdelningar och återbetalningar de senaste fem åren 2017-2021. Värderingen uppgår till 84 procent, vilket bedöms ge en rättvisande bild av aktuella fordringar. Värderingen är en modell som i stor utsträckning tillämpas enhetligt för alla sju län som handlägger lönegarantiärenden.

Den senast utförda avskrivningen gjordes 2021-09-28. Eftersom Länsstyrelsen värderar fordran till 16 procent är det enbart denna del som påverkar den minskade fordran och medför en konstaterad förlust. Kvarstående fordran avser 607 (1 038) konkurser och rekonstruktioner varav 522 (899) ärenden är slutredovisade till konkursförvaltaren alternativt rekonstruktören. Fordran kvarstår till dess Tingsrätten fattat beslut om avslutad konkurs alternativt att återkrav har reglerats från rekonstruerat företag.

Fordringarna för lönegarantin har inte ändrat sig särskilt mycket trots att utbetalningarna under 2020 mer än dubblerades på grund av covid-19. Anledningen till det är att stora avskrivningar har gjorts, samt att värderingen justerats från 87 procent till 84 procent.

Not	20	Periodavgränsningsposter	2021-12-31	2020-12-31
		Förutbetalda kostnader		
		Förutbetalda hyror	10 815	10 949
		Övriga förutbetalda kostnader	40 081	20 527
		Summa förutbetalda kostnader	50 897	31 476
		Upplupna bidragsintäkter		
		Upplupna bidragsintäkter från andra myndigheter	44 415	49 665
		varav		
		<i>Statens jordbruksverk</i>	38 694	41 472
		<i>Länsstyrelsen i Jönköpings län</i>	1 954	140
		<i>Kammarkollegiet</i>	1 536	4 037
		<i>Naturvårdsverket</i>	796	1 747
		<i>Länsstyrelsen i Skåne län</i>	381	57
		<i>Havs- och vattenmyndigheten</i>	329	1 196
		<i>Länsstyrelsen i Jämtlands län</i>	294	357
		<i>Länsstyrelsen i Örebro län</i>	135	242
		<i>Arbetsförmedlingen</i>	126	115
		<i>Länsstyrelsen i Dalarnas län</i>	63	0

LÄNSSTYRELSEN VÄSTRA GÖTALANDS LÄN ÅRSREDOVISNING 2021

Not	20	Periodavgränsningsposter	2021-12-31	2020-12-31
		Länsstyrelsen i Västmanlands län	44	-
		Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	19	0
		Övriga motparter	15	13
		Verket för innovationssystem	15	-
		Länsstyrelsen i Kronobergs län	10	-
		Migrationsverket	3	-
		Länsstyrelsen i Södermanlands län	2	0
		Länsstyrelsen i Kalmar län	0	1
		Länsstyrelsen i Stockholms län	0	72
		Skogsstyrelsen	-	192
		Riksantikvarieämbetet	-	24
		Upplupna bidragsintäkter från ickestatliga organisationer eller privatpersoner	2 691	2 502
		varav finansiering genom EU-fonder	-	-
		Totala upplupna bidragsintäkter	47 106	52 168
		Övriga upplupna intäkter	23 078	15 071
		Summa periodavgränsningsposter	121 080	98 714

Övriga förutbetalda kostnader ökar och består av IT-licenser som avser 2022.

Not	21	Avräkning med statsverket	2021-12-31	2020-12-31
		Uppbörd		
		Ingående balans	-2 004	-3 469
		Redovisat mot inkomsttitel (-)	-41 638	-39 077
		Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde (+)	37 818	40 542
		Skulder avseende uppbörd	-5 824	-2 004
		Anslag i icke räntebärande flöde		
		Ingående balans	145	201
		Redovisat mot anslag (+)	1 060	1 862
		Medel hänförbara till transfereringar med mera som betalats till icke räntebärande flöde (-)	-1 205	-1 918
		Fordringar avseende anslag i icke räntebärande flöde	0	145
		Anslag i räntebärande flöde		
		Ingående balans	-18 306	-5 466
		Redovisat mot anslag (+)	436 523	405 520
		Anslagsmedel som tillförts räntekonto (-)	-443 379	-418 360
		Återbetalning av anslagsmedel (+)	5 755	0
		Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-19 407	-18 306
		Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto		
		Ingående balans	64 512	108 255

Not	21	Avräkning med statsverket	2021-12-31	2020-12-31
		Inbetalningar i icke räntebärande flöde (+)	930 883	1 198 253
		Utbetalningar i icke räntebärande flöde (-)	-862 540	-1 203 372
		Betalningar hänförliga till anslag och inkomstitlar (+/-)	-36 614	-38 624
		Övriga fordringar på statens centralkonto	96 242	64 512
		Summa utgående balans avräkning med statsverket	71 011	44 347

Not	22	Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	2021-12-31	2020-12-31
		Övriga tillgodohavanden i Riksgälden Deponeringar	37 522	25 564

Not	23	Förändring av myndighetskapitalet	Statskapital	Balanserad kapitalförändring, avgiftsbelagd verksamhet	Balanserad kapitalförändring, bidragsfinansierad verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträkning	Summa
		Utgående balans 2020	38 972	8 907	206 549	3 937	258 366
		varav					
		Ej lånefinansierade inventarier	38 972	0	4 210	0	43 182
		Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan	0	8 907	0	7 200	16 107
		Avslutade externa medel RTA	0	0	9 837	-5 164	4 674
		Semesterlöne- och löneskuld	0	0	-2 136	1 003	-1 133
		Lönegaranti konkurser	0	0	105 363	4 853	110 216
		Lönegaranti rekonstruktioner	0	0	91 484	4 913	96 397
		Avsl externa medel och ANL SCR	0	0	-2 209	-8 868	-11 077
		Ingående balans 2021	38 972	8 907	206 549	3 937	258 366
		Föregående års kapitalförändring	0	7 200	-3 263	-3 937	0
		Årets förändring	-7 599	0	7 535	-3 700	-3 765
		varav					
		Ej lånefinansierade inventarier	-7 599	0	7 535	0	-64
		Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan	0	0	0	22 543	22 543
		Avslutade externa medel RTA	0	0	0	-725	-725
		Semesterlöne- och löneskuld	0	0	0	565	565

Not	23	Förändring av myndighetskapitalet	Statskapital	Balanserad kapitalförändring, avgiftsbelagd verksamhet	Balanserad kapitalförändring, bidragsfinansierad verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträkning	Summa
		Lönegaranti konkurser	0	0	0	-12 920	-12 920
		Lönegaranti rekonstruktioner	0	0	0	-2 826	-2 826
		Avsl externa medel och ANL SCR	0	0	0	-10 339	-10 339
		Summa årets förändring	-7 599	0	7 535	-3 700	-3 765
		Utgående balans 2021	31 373	16 107	210 821	-3 700	254 601

Kapitalförändringen enligt resultaträkningen består av årets verksamhetsutfall och saldot i transfereringsavsnittet, se not 14.

Statskapitalet består av anläggningstillgångar som är finansierade av MSB 2:4 anslag, vilka inte är lånefinansierade utan påförs statskapitalet. Kommande års avskrivningar minskar värdet för dessa anläggningar på statskapitalet.

Ett belopp motsvarande 60 tkr har varit felredovisat mellan den avgiftsbelagda verksamheten och den bidragsfinansierade verksamheten. Detta är rättat och medför att jämförelser med årsredovisningen 2020 inte överensstämmer.

Not	24	Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	2021-12-31	2020-12-31
		Ingående avsättningar	328	141
		Årets pensionskostnader	1 056	307
		Årets pensionsutbetalningar	-172	-120
		Utgående avsättning	1 212	328

Avsättningarna består av delpensioner till anställda. Antalet anställda som fått delpension under 2021 har ökat till 9 personer från 3 stycken jämfört med 2020.

Not	25	Övriga avsättningar	2021-12-31	2020-12-31
		Lokalt omställningsarbete		
		Årets förändring	937	229
		Utgående balans	9 267	7 513
		Omstruktureringsåtgärder		
		Årets förändring	-	-
		Utgående balans	-	-
		Summa övriga avsättningar	9 267	7 513

Under året har 1,4 mnkr i avsättning för omställningsmedel gjorts och 0,4 mnkr har förbrukats. Länsstyrelsen bedömer att cirka 1 mnkr kommer att förbrukas under 2022 av de avsatta omställningsmedlen.

I övriga avsättningar ingår även ett avgångsvederlag på 0,9 mnkr som i bokslutet är värderat som en övrig avsättning, eftersom utbetalningen sker under en längre period än 12 månader.

Not	26	Lån i Riksgäldskontoret	2021-12-31	2020-12-31
		Ingående balans	47 727	47 145
		Under året upptagna lån	57 172	33 325
		Årets amorteringar	-29 424	-32 744
		Utgående balans	75 475	47 727
		Beviljad låneram	80 500	85 000

Ökningen av lånet i Riksgälden beror på investeringar som skett av både immateriella och materiella anläggningstillgångar, se not 15 och 16.

Not	27	Räntekontokredit i Riksgäldskontoret	2021-12-31	2020-12-31
		Utnyttjad	-	-
		Beviljad låneram	30 000	30 000

Not	28	Kortfristiga skulder till andra myndigheter	2021-12-31	2020-12-31
		Diverse skulder inkl. leverantörsskulder	15 921	20 971
		Lagstadgade arbetsgivaravgifter	16 445	16 831
		Premier avtalsförsäkringar	-	0
		Mervärdesskatt	3 411	908
		Summa	35 777	38 710

Lagstadgade arbetsgivaravgifter innefattar både anställd personal samt lönegaranti.

Not	29	Leverantörsskulder	2021-12-31	2020-12-31
		Leverantörsskulder	99 867	63 986

Ökningen av leverantörsskulderna beror till största del av inköp av IT-licenser i december 2021.

Not	30	Övriga kortfristiga skulder	2021-12-31	2020-12-31
		Personalens källskatt	11 264	10 201
		Skulder, finansiell leasing		-
		Övriga kortfristiga skulder	5 155	6 646
		<i>Bestående av</i>		
		<i>Preliminärskatt lönegaranti</i>	3 336	4 870
		<i>Transfereringar under utbetalning</i>	1 337	1 278
		<i>Övrigt</i>	481	497
		Summa	16 419	16 847

Not	31	Depositioner	2021-12-31	2020-12-31
		Depositioner	37 521	25 563

Inbetalt belopp under 2021 uppgår till 89 (27) mnkr, medan utbetalt belopp uppgår till 77 (19) mnkr. Utbetalning genomförs när gäldenären kräver det eller efter dom i tingsrätt. När detta sker är svårt att bedöma varvid Länsstyrelsen väljer att inte ange någon del av posten som kommer regleras efter mer än 12 månader.

Not	32	Periodavgränsningsposter	2021-12-31	2020-12-31
		Upplupna kostnader		
		Upplupna löner, arvoden inkl social avg	7 060	10 949
		Upplupna semesterlöner inkl social avg	47 902	46 700
		Övriga upplupna kostnader	10 885	10 803
		Summa upplupna kostnader	65 847	68 451
		Oförbrukade bidrag från annan myndighet	233 419	145 933
		varav		
		Länsstyrelsen i Örebro län	123 385	42 495
		Naturvårdsverket	48 349	45 328
		Statens jordbruksverk	22 432	17 913
		Havs- och vattenmyndigheten	14 860	14 886
		Riksantikvarieämbetet	6 094	3 120
		Länsstyrelsen i Östergötlands län	4 475	-
		Länsstyrelsen i Jönköpings län	2 661	8 897
		Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	2 390	5 577
		Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande	2 266	2 521
		Länsstyrelsen i Uppsala län	2 264	2 378
		Länsstyrelsen i Stockholms län	1 109	618
		Länsstyrelsen i Värmlands län	1 000	-
		Länsstyrelsen i Dalarnas län	687	602
		Kammarkollegiet	633	-
		Länsstyrelsen i Västerbottens län	210	-
		Kärnavfallsfonden	209	151
		Post- och telestyrelsen	128	487
		Skogsstyrelsen	94	-
		Länsstyrelsen i Kronobergs län	87	0
		Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	78	-
		Arbetsförmedlingen	5	102
		Länsstyrelsen i Västernorrlands län	2	-
		Socialstyrelsen	1	1
		Länsstyrelsen i Västmanlands län	0	98
		Länsstyrelsen i Södermanlands län	-	2
		Migrationsverket	0	79
		Statens energimyndighet	0	679

Not	32	Periodavgränsningsposter	2021-12-31	2020-12-31
		Oförbrukade bidrag från annan myndighet planeras att användas:		
		- Inom tre månader	77 012	36 356
		- mer än tre månader till ett år	76 136	67 476
		- mer än ett år till tre år	78 292	42 101
		- mer än tre år	1 978	-
		Oförbrukade bidrag från ickestatliga organisationer eller privatpersoner	8 567	3 146
		varav finansiering genom EU-fonder		-
		Summa oförbrukade bidrag	241 985	149 079
		Övriga förutbetalda intäkter		
		Övriga förutbetalda intäkter, inomstatliga	28 458	24 730
		Summa förutbetalda intäkter	28 458	24 730
		Summa periodavgränsningsposter	336 289	242 260

Ökningen av de oförbrukade bidragen mot Länsstyrelsen i Örebro beror på de nya stöd som utbetalats till följd av covid-19. Stöden från Länsstyrelsen i Örebro som redovisas under denna not består av omsättningsstöd, lokalhyresstöd, stöd vid utökad testning och tillsyn av pandemilagen. De oförbrukade bidragen gentemot Naturvårdsverket består till största del av bidrag för förorenade områden och där skillnader mellan åren beror på när kommunerna rekviderar bidragen av Länsstyrelsen.

Ökningen i oförbrukade bidrag från icke statliga organisationer eller privatpersoner består av en donation från Malmö stad av systemstödet Hej Svenska, som på balansdagen uppgår till ett värde av 6,6 mnkr.

Framtida åtaganden gällande beslutade ännu ej utbetalda medel från erhållna bidrag	2021-12-31	2020-12-31
Förorenade områden	26 448	37 305
Lokala naturvårdssatsningar (LONA)	3 685	6 442
Kulturmiljövård	2 239	1 453
Lokala naturvårdssatsningar (LONA) Våtmark	1 968	
Vattenhushållande tjänster	1 541	2 010
Lokala naturvårdssatsningar (LONA) Pollinering	735	512
Viltskadeersättning	317	394
Betalningstjänster	285	462
Förorenade områden	26 448	37 305
Summa	37 218	48 578

Noter till anslagsredovisning

Not	33	Anslag/benämning	Villkor	Tilldelat belopp	Utfall
		01 05 001 012 Länsstyrelserna m.m., Västra Götalands län län	Anslagskredit	13 328	-
			Anslagsbehållning som disponeras, 3 %	13 301	13 301
			Kredit på räntekonto	30 000	-
			Låneram för anläggningstillgångar	80 500	75 475
			Finansiering av förvaltningskostnader hos Västra Götalandsregionen	8 112	8 112
			Finansiering av det länsstyrelsegemensamma arbetet med IT-system, datainsamling och bearbetning för havsplanering	775	775

Anslaget för Rikets styrelse har en anslagsbehållning på 3 procent, vilket motsvarar 13 301 tkr. Utfallet för året innebär en positiv avvikelse med 19 407 tkr vilket överskrider anslagsbehållningen. Indraget belopp uppgår därmed till 6 106 tkr och kommer att återbetalas, inklusive eventuell ränta, till Riksgäldskontoret efter beslut.

Not	34	Anslag/benämning	Villkor	Tilldelat belopp	Utfall
		19 01 001 012 Regionala tillväxtåtgärder, Länsstyrelsen i Västra Götalands Län	Anslagskredit	86	-
			Anslagsbehållning som disponeras	-	-
			Uppföljning och utvärdering	300	48
			Beställningsbemyndigande	200	114

Utestående åtaganden avviker väsentligt från tilldelat bemyndigande. Från och med 2021 flyttades anslaget till Västra Götalandsregionen. Det innebär att Länsstyrelsen inte fattar några nya beslut efter 2020, utan enbart verkställer utbetalningar av tidigare beslut. De sista beslutade bemyndigandena utbetalas 2022.

Landshövdingens underskrift av årsredovisningen

Jag bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser.

Årsredovisningen är beslutad den 21 februari 2022

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Tillförordnad landshövding Lisbeth Schultze har beslutat i ärendet. I den slutliga handläggningen medverkade tillförordnad länsöverdirektör Magnus Peterson, budget- och chefscontroller Jonas Lundqvist samt ledningscontroller Per Milberg som föredragande.

Göteborg den 21 februari 2022

Lisbeth Schultze

Tf. landshövding

Bilagor

Bilaga A. Paragrafer i Förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion, som redovisas i årsredovisningen

Paragraf	Uppgift / Uppdrag	Avsnitt i årsredovisning	Notering
2§ p1	Verka för att nationella mål får genomslag	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030	
2§ p2	Arbeta sektorsövergripande och samordna olika samhällsintressen och statliga insatser	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030	
2§ p3	Följa tillståndet i länet	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030	
2§ p4	Främja samverkan	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030	
2§ p5	Ansvara för angivna tillsynsuppgifter	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030	
3§ p1	De allmänna valen	Övrig förvaltnings och trafikföreskrifter	
3§ p2	Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor samt ledning och samordning av åtgärder mot djursjukdomar	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	
3§ p3	Regional tillväxt	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	
3§ p4	Infrastrukturplanering	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	
3§ p5	Hållbar samhällsplanering och boende	Hållbar samhällsplanering och boende	
3§ p6	Energi och klimat	Energi och klimat	
3§ p7	Kulturmiljö	Kulturmiljö	
3§ p8	Skydd mot olyckor, krisberedskap, civilt försvar och höjd beredskap	Samhällsskydd och beredskap	
3§ p9	Naturvård, samt miljö- och hälsoskydd	Naturvård och miljöskydd	
3§ p10	Lantbruk och landsbygd	Areella näringar	
3§ p11	Fiske	Areella näringar	
3§ p12	Folkhälsa	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	
3§ p13	Jämställdhet	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	
3§ p14	Integration	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	
4§ p1	Tillsyn över att fastighetsinnehav avvecklas enligt 18 kap. 7§ ärvdabalken	Areella näringar	
4§ p2	Barentssamarbetet i Västerbottens och Norrbottens län	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Avser ej Lst VG
4§ p3	I utpekade län göra de utredningar om det allmänna fiskeintresset som begärs av andra myndigheter i ansökningsmål enligt 22 kap. miljöbalken	Areella näringar	
4§ p4	I utpekade län vara förvaltande och attesterande myndighet för vissa program inom EU:s strukturfonder	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Avser ej Lst VG
4§ p5	I utpekade län vara behörig myndighet enligt lagen (2017:244) om kontroller och inspektioner på plats enligt...	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Avser ej Lst VG
4§ p6	I utpekade län vara ansvarig för kontroller enligt ...	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Avser ej Lst VG
5§ p1	Integrering av jämställdhetsperspektiv	Integrering av sektorsövergripande områden	
5§ p2	Individbaserad statistik med kön som fördelningsgrund	Integrering av sektorsövergripande områden	
5§ p3	Vid beslut och andra åtgärder som kan röra barn, analysera konsekvenserna och ta särskild hänsyn till barns bästa	Integrering av sektorsövergripande områden	

LÄNSSTYRELSEN VÄSTRA GÖTALANDS LÄN ÅRSREDOVISNING 2021

Paragraf	Uppgift / Uppdrag	Avsnitt i årsredovisning	Notering
5§ p4	Verka för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning	Integrering av sektorsövergripande områden	
5§ p5	Integrera mänskliga rättigheter genom att belysa, analysera och beakta dem, särskilt skyddet mot diskriminering	Integrering av sektorsövergripande områden	
5§ p6	Beakta folkhälsomålet i arbetet med bl a regional tillväxt, samhällsplanering, krishantering samt alkohol och tobak	Integrering av sektorsövergripande områden	
5§ p7	Verka för att förenkla för företag	Integrering av sektorsövergripande områden	
5§ p8	Samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat	Energi och klimat	
5§ p9	Verka för att behovet av bostäder tillgodoses	Hållbar samhällsplanering och boende	
6§	Verka för att det generationsmål för miljöarbetet och de miljö kvalitetsmål som riksdagen har fastställt nås och ska vid behov föreslå åtgärder för miljöarbetets utveckling	Naturvård och miljöskydd	
7§	Geografiskt områdesansvar enligt förordningen (2015:1052)	Samhällsskydd och beredskap	
14§	Miljöprövningsdelegation	Naturvård och miljöskydd	
15§	Vattendelegation	Naturvård och miljöskydd	
16§	Delegation för rennäringsfrågor	Areella näringar	Avser ej Lst VG
17§	Kampsportsdelegation	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter	Avser ej Lst VG
18§	Viltförvaltningsdelegation enligt förordning (2009:1474)	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter	
19§	Fjälldelegation	Natur och miljöskydd	Avser ej Lst VG

Bilaga B. Regleringsbrevsuppdrag som redovisas i årsredovisningen

Bilagan innehåller återrapporteringar och uppdrag som redovisas i årsredovisningen och som framgår i länsstyrelsernas regleringsbrev 2021.

Uppdrag i regleringsbrev 2021	Område	Avsnitt i årsredovisning	Länsstyrelse
1A1 Främja arbetet med Agenda 2030	1 Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030	Alla län
1A2 Regionalt livsmedelsstrategiarbete	1 Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Areella näringar	Alla län
1A3 Målsättningar för hantering av EU-stöd	1 Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Areella näringar	Alla län
1A4 Handlingsplan för grön infrastruktur	1 Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A5 Nationella målen för kulturmiljöarbetet	1 Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Kulturmiljö	Alla län
1A6 Föreerade områden	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A7 Cirkulär ekonomi	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla Län
1A8 Bevarandeplaner Natura 2000-områden	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Berörda län
1A9 Nationella planen för moderna miljövillkor	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A10 EU:s gemensamma jordbrukspolitik	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Areella näringar	Alla län
1A11 Landsbygdsprogrammet samt Havs- och fiskeriprogrammet	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Areella näringar	Alla län
1A12 Mänskliga rättigheter och icke-diskriminering	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Alla län
1B1 Civilt försvar och beredskapsplanering	Mål och återrapporteringskrav / B. Sektorsövergripande och samordnande	Samhällsskydd och beredskap	Alla län
1B2 IT- incidenter	Mål och återrapporteringskrav / B. Sektorsövergripande och samordnande	Samhällsskydd och beredskap	Västra Götaland
1B3 Invasiva främmande arter	Mål och återrapporteringskrav / B. Sektorsövergripande och samordnande	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1B4 Naturvård, artbevarande m.m.	Mål och återrapporteringskrav / B. Sektorsövergripande och samordnande	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter/ Naturvård, artbevarande m.m.	Alla län
1C1 Regionalt tillväxtarbetet och samverkan med regionerna	Mål och återrapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Alla län
1C2 Mål i regionala utvecklingsstrategin	Mål och återrapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Alla län
1C3 Förenkla för företag	Mål och återrapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Integrering av sektorsövergripande områden	Alla län

LÄNSSTYRELSEN VÄSTRA GÖTALANDS LÄN ÅRSREDOVISNING 2021

Uppdrag i regleringsbrev 2021	Område	Avsnitt i årsredovisning	Länsstyrelse
1C4 Omarrondering i Dalarnas län	Mål och återrapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Areella näringar	Dalarna
1C5 Förebygga och bekämpa hedersrelaterat våld och förtryck m.m.	Mål och återrapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Östergötland
1D1 Kontrollplan för livsmedelskedjan	Mål och återrapporteringskrav / D. Tillsyn	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	Alla
1D2 Kontroll av livsmedel och foder i primärproduktionen	Mål och återrapporteringskrav / D. Tillsyn	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	Alla
1D3 Markärenden ovanför odlingsgränsen	Mål och återrapporteringskrav / D. Tillsyn	Areella näringar	Jämtland, Västerbotten och Norrbotten
1D4 En hållbar rennäring och en gynnsambevarandestatus för stora rovdjur	Mål och återrapporteringskrav / D. Tillsyn	Naturvård och miljöskydd	Dalarna, Västernorrland, Jämtland, Västerbotten och Norrbotten
1D5 Hållbar rennäring	Mål och återrapporteringskrav / D. Tillsyn	Areella näringar	Berörda län (Avser ej Lst VG)
1D6 Ersättning för skada på fisk och fiskeredskap	Mål och återrapporteringskrav / D. Tillsyn	Areella näringar	Alla län
1D7 ersättning för skada av vilt på annat än renar, fisk och fiskeredskap	Mål och återrapporteringskrav / D. Tillsyn	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter	Alla län
1E1 Struktur för återrapportering enligt 2 § förordningen med länsstyrelseinstruktion	Mål och återrapporteringskrav / E. Övrigt	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030	Alla län
2.1 ÅR i enhetlig struktur, redovisning av statistik enligt VÅS m.m.	Organisationsstyrning	Året i siffror	Alla län
3B5 Samverkansråd vid Statens kulturråd	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	Kulturmiljö	Halland
3B22 Anvisningsmodell för ensamkommande barn och anvisning av nyanlända	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Alla län
3E1 Systematisk användning och analys av data och statistik	Uppdrag / E. Övriga uppdrag	Övrig redovisning	Södermanland
3E4 Kompetensinsats riskbaserat informationssäkerhetsarbete	Uppdrag / E. Övriga uppdrag	Samhällsskydd och beredskap	Alla län

Bilaga C. Övriga uppdrag, förordningar m.m. som redovisas i årsredovisningen

Bilagan innehåller regeringsuppdrag och hänvisningar till paragrafer i förordningar i vilka det uttryckligen framgår att åiterrapportering/redovisning ska ske i årsredovisningen.

Uppdrag/Förordning	Område	Avsnitt i årsredovisning
2 kap. 4 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Förhållanden av väsentlig betydelse för regeringens uppföljning och prövning av verksamheten	Övrig redovisning / Året i siffror
3 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Avgiftsfinansierad verksamhet	Övrig redovisning / Året i siffror
3 kap. 3§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Kompetensförsörjning	Arbetsmiljö och medarbetare
7 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Skattepliktig ersättning till ledamöter i styrelse, råd utsett av regeringen och myndighetens ledande befattningshavare	Finansiell redovisning
7 kap. 3 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Frånvaro på grund av sjukdom	Arbetsmiljö och medarbetare
Uppdrag att bistå Rådet för hållbara städer i dess arbete (M2017/03235/Mm), 2017-12-18	Utveckling av hållbara städer	Hållbar samhällsplanering och boende

Bilaga D. Regleringsbrevsuppdrag som redovisas i särskild ordning

Bilagan innehåller regleringsbrevsuppdrag i länsstyrelsernas regleringsbrev 2021 som redovisas i särskild ordning.

Uppdrag i regleringsbrev 2021	Område	Rapporteringsdatum	Rapportering till
2.2 Underlag till tabeller i årsredovisningen	Organisationsstyrning	2022-02-22	Lst Örebro
2.3 Redovisa antalet årsarbetskrafter	Organisationsstyrning	2021-03-15	Miljödepartementet
3A1 Minskat och förenklat uppgiftslämnande	3 Uppdrag / A. Nationella mål	2022-02-25	Näringsdepartementet
3A2 Naturnära jobb	3 Uppdrag / A. Nationella mål	2022-02-15	Näringsdepartementet
3A3 Energi- och klimatpolitiska målen	3 Uppdrag / A. Nationella mål	2022-02-25	Lst Dalarna redovisar till Miljödepartementet (kopia till Infrastrukturdepartementet)
3A5 Stöd till kommunernas kontinuitetsplanering	3 Uppdrag / A. Nationella mål	2021-04-15 2021-09-30 2022-02-28 2023-02-22	Dricksvatten Lst Jönköping redovisar till Näringsdepartementet Avloppsrening Lst Västernorrland redovisar till Miljödepartementet
3A6 Resultat och effekter av arbetet med att skydda dricksvatten	3 Uppdrag / A. Nationella mål	2022-03-01	Lst Kalmar redovisar till Miljödepartementet (kopia till Näringsdepartementet)
3A7 Kostnader för hantering av EU-stöden	3 Uppdrag / A. Nationella mål	2021-02-01	Näringsdepartementet
3A8 Föregående års fisketillsyn	3 Uppdrag / A. Nationella mål	2022-02-01	Havs- och vattenmyndigheten (kopia till Näringsdepartementet)
3B1 Aktiviteter på demokratiområdet	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-03-15	Lst Jönköping redovisar till Kulturdepartementet
3B2 Inriktningsmål för överklagade kommunala beslut om lov	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-25	Boverket (kopia till Finansdepartementet)
3B3 Stödja kommunerna i deras arbete med att motverka vräkningar	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2021-06-15	Boverket i enlighet med förordningen (2011:1160) om regionala bostadsmarknadsanalyser och kommunernas bostadsförsörjningsansvar
3B4 Planeringsunderlag för kulturmiljöer inom havsplanering	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-01-31	Lst Västra Götaland redovisar till Havs- och vattenmyndigheten (kopia till Miljödepartementet)
3B6 Civilt försvar och krisberedskap	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2021-10-31	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (kopia till Justitiedepartementet)
3B7 Restaurering och anläggning av våtmarker	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-15	Lst Gotland redovisar till Miljödepartementet
3B8 Regionala arbetet med friluftspolitiken	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-15	Naturvårdsverket (kopia till Miljödepartementet)
3B9 Åtgärder för havs- och vattenmiljö	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-15	Lst Västernorrland redovisar till Havs- och vattenmyndigheten (kopia till Miljödepartementet)
3B10 Naturvård m.m.	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-15	Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten (kopia till Miljödepartementet)
3B11 Förutsättningar för vilda pollinatörer i landskapet	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-15	Naturvårdsverket (kopia till Miljödepartementet)

LÄNSSTYRELSEN VÄSTRA GÖTALANDS LÄN ÅRSREDOVISNING 2021

Uppdrag i regleringsbrev 2021	Område	Rapporteringsdatum	Rapportering till
3B12 Skydd av tätortsnära natur	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2025-09-30	Lst Stockholm, Skåne och Västra Götaland redovisar till Miljödepartementet
3B13 Förslag på Natura 2000-områden för gråsäl	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2021-09-30	Havs- och vattenmyndigheten
3B14 Minska spridning av granbarkborrar från skyddade områden	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2021-12-01	Lst Kronoberg redovisar till Näringsdepartementet
3B15 Statlig närvaro och service i länet	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	-	Lst Örebro redovisar till Finansdepartementet
3B16 Funktionshinderpolitiska strategier och planer	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2021-12-14 2022-12-13 2024-03-01	Socialdepartementet
3B17 Tillämpningen av barns rättigheter	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2021-03-01 2022-03-01 2023-03-31	Lst Dalarna redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B18 Tillämpning av lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2021-11-12	Lst Stockholm och Sametinget (kopia till Kulturdepartementet)
3B19 Verka för minoritetspolitikens fastställda mål	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-04-06	Lst Stockholm redovisar till Kulturdepartementet
3B20 Utveckla utbildningsmaterialet inom samhällsorienteringen	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2021-06-30	Lst Västra Götaland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B21 Lägesbilder om mottagandet av nyanlända och asylsökande	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-25	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B23 Kommuners beredskap och mottagningskapacitet för mottagandet av vissa nyanlända invandrare	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-25	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B24 Kommuners beredskap och mottagningskapacitet för ensamkommande barn och unga	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-25	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B25 Insatser för asylsökande m.fl.	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-25	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B26 Redogöra för vilka insatser som ersättning lämnats enligt 37 och 37 a §§	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-25	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B27 Redovisning om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-25	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B28 Redovisning om portalen informationsverige.se	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-25	Lst Västra Götaland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B29 goda exempel på uppsökande och motiverande arbete för att nå utrikes födda kvinnor	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-25	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3C1 redovisa den svenska beslutade och utbetalda medfinansieringen av territoriella program	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2021-03-31	Lst Jämtland, Norrbotten och Västerbotten redovisar till Näringsdepartementet
3C2 redovisa beslutade och utbetalade EU-medel för territoriella program	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2021-03-31	Lst Jämtland, Norrbotten och Västerbotten redovisar till Näringsdepartementet
3C3 Lämna utgiftsprognoser	Uppdrag / C. Främjande av	-	Tillväxtverket

LÄNSSTYRELSEN VÄSTRA GÖTALANDS LÄN ÅRSREDOVISNING 2021

Uppdrag i regleringsbrev 2021	Område	Rapporteringsdatum	Rapportering till
m.m.	länets utveckling		
3C4 Bredbandsutbyggnad	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2022-01-31	Post- och telestyrelsen (kopia till Infrastrukturdepartementet)
3C5 Grundläggande betaltjänster	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2021-12-01	Lst Dalarna redovisar till Infrastrukturdepartementet
3C6 Plan för det fortsatta arbetet med omarrondering av mark	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2021-04-01	Lst Dalarna redovisar till Näringsdepartementet
3C7 Länsstrategier för jämställdhetsintegrering	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2022-02-22	Arbetsmarknadsdepartementet
3C8 förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor m.m.	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2022-03-11	Arbetsmarknadsdepartementet
3D1 Byggnadsnämndernas tillsynsarbete	Uppdrag / D. Tillsyn	2022-01-31	Boverket (kopia till Finansdepartementet)
3D2 Tillsynsutveckling enligt miljöbalken	Uppdrag / D. Tillsyn	2022-02-15	Naturvårdsverket
3D3 Förberedelse för uppgiftslämnande till Naturvårdsverket	Uppdrag / D. Tillsyn	2021-11-30	Lst Skåne redovisar till Miljödepartementet
3D4 Prövning enligt miljöbalken	Uppdrag / D. Tillsyn	2022-03-31	Lst Västernorrland redovisar till Miljödepartementet
3D5 Beslut om upphävande av och dispens från strandskyddet	Uppdrag / D. Tillsyn	2022-02-15	Naturvårdsverket (kopia till Miljödepartementet)
3D6 Effektiv och rättssäker tillsyn	Uppdrag / D. Tillsyn	2021-10-01	Lst Västernorrland redovisar till Finansdepartementet
3D7 Effektivisera prövningsverksamheten	Uppdrag / D. Tillsyn	2022-10-03	Lst Blekinge redovisar till Finansdepartementet
3E2 Indelning av hur länsstyrelserna ska redovisa avgiftsbelagd verksamhet	Uppdrag / E. Övriga uppdrag	2021-09-30	Lst Örebro redovisar till Finansdepartementet
3E3 Redovisa prognoser	Uppdrag / E. Övriga uppdrag	2021-02-05 2021-04-29 2021-06-30 2021-10-25	Hermes

Länsstyrelsen
Västra Götaland